

SabaH

BOSNIAN-AMERICAN INDEPENDENT NEWSPAPER

Cijena \$1.50

New York 28. Januar 2000. Broj 111. Godina III

Price \$1.50

SJEĆANJA: Dr. NEDŽIBA ŠAĆIRBEYA

"BEHAROVE" ZIMSKE ČAROLIJE MESIĆ I BUDIŠA IDU DALJE

JOŠ JEDNA DONATORSKA KONFERENCIJA BiH

SabaH NA INTERNETU: www.theafan.com/sabah/

Neprihvatljiv model privatizacije u Republici Srpskoj, koji je, uz to, neusaglašen sa onim u Federaciji BiH

PRIVATIZACIJA PROTIV REPATRIJACIJE

Od 3. januara ove godine teče rok za registraciju građana Republike Srpske za dodjelu vaučera za privatizaciju, a ističe 17 februara. U roku od 45 dana građani iz manjeg entiteta, ako žele da ostvare svoja prava po osnovu privatizacije, treba da se registrišu. Neka se odmah ovdje kaže da je otvorena mogućnost produžetka toga roka za daljnjih 45 dana (što će se najvjerovatnije i desiti). Za registraciju potrebno je doći u jedna od 75 stalnih i 175 područnih ureda u RS, ili u jedan jedini ured u Sarajevu. Dobro ste čuli: treba doći! Doduše, zakonodavac je bio i toliko "fleksibilan" da je dao mogućnost da oni građani koji iz raznih razloga ne mogu lično da dođu i registrišu se, mogu opunomoćiti drugu fizičku osobu ili advokata da to učine za njih. Inače, pravo na registraciju za dobijanje vaučera imaju svi državljani BiH koji su imali stalno prebivalište na teritoriji koja sada pripada Republici Srpskoj na dan 31. marta 1991. godine. Isto to pravo u RS imaju i djeca rođena od 2. januara slijedeće godine pa do početka registracije.

Tako piše u papirima, zakonodavac je zadovoljio formu, ali u suštini, realno se može pretpostaviti da mnogi neće moći učestvovati u ovom procesu, odnosno ostvariti svoja prava u dijelu naše države odakle su brutalno protjerani. Prema nekim predviđanjima u našoj zemlji, računa se da više od 300.000 izbjeglica neće biti u mogućnosti čak niti da se registrišu, pa prema tome niti da učestvuju u privatizaciji. A ako to ne budu u stanju, onda im je u startu uskraćena mogućnost obezbjeđivanja minimalne ekonomske osnovice za život, a smajm tim i tzv. održiv povratak. Da, održiv povratak jeste pravi povratak prognanih, svaki drugi oblik je puka imitacija povratka svojim kućama, eksperiment, avantura ili svjesno pristajanje na preživljavanje od danas do sutra, odnosno ljudska želja da se ne ostave kosti kojekuda po bijelom svijetu. Dakle, vlasti RS su i ovim manevrom svjesno išle upravo na to, diskriminirajući svoje opljačkane, raskućene, ponižene i protjerane građane.

"Velikodušno" im nude pravo na povratak tamo odakle bi trebali početi (šta?) Ispod nule! To je suština Zakona o privatizaciji RS! Takvoj tvrdnji idu u prilog i mnogi detalji koji participiraju u ovom Zakonu, bolje rečeno - scenariju. Prvo, dat je veoma kratak rok za registraciju građana. U njegovom okviru se mnogi, koji žive u dijaspori "razuđenij" u preko 80 zemalja svijeta, neće biti u stanju ni informirati o svom "pravu" iz ove oblasti, a pogotovo da učine neki daljnji, pravni korak ka svojoj novoj životnoj odluci. Činjenica da zakonodavac nije dao mogućnost registracije putem naših DKP-a, također potvrđuje njegove stvarne namjere da što više reducira mogućnost registracije svojim građanima, odnosno da ih konačno destimulira za svako razmišljanje o povratku u ovom, možda sudbonosnom trenutku po većinu njih (nas). Drugo, oni koji se uspiju registrirati, odnosno dođu u posjed famoznih vaučera, neće imati pravo na otkup stanova na osnovu istih, već isključivo na učešće u tzv. velikoj privatizaciji. Za razliku od certifikata, koji se dobijaju u Federaciji i po osnovu kojih građani mogu da otkupe stan, vaučeri nemaju niti nominalnu vrijednost. Naime, njegova vrijednost se određuje na osnovu broja uloženi vaučera u neko preduzeće, tako da vrijednost vaučera zavisi direktno od vrijednosti preduzeća. Eto, tako, u najkraćem, stoje stvari sa Zakonom o privatizaciji u RS. Osim, niza navedenih, neprihvatljivih i diskriminirajućih rješenja koja Zkon nudi, očigledna je i njegova neusaglašenost sa istim zakonskim aktom u Federaciji BiH. Da bi se ovaj Zakon (kao i svi drugi) nivelirao sa onim u F BiH, potrebno je zasnovati spor na Ustavnom sudu BiH, ali bi procedura trajala predugo. Međutim, efikasna bi bila intervencija OHR-a, koji to može da učini, ali neće. Da, OHR nejma namjeru mijenjati važeće entitetske zakone.

"Mi se nadamo da će svako, ko ima interesa za privatizaciju, obaviti taj postupak opunomoćenja. Ako vidimo da se mali procenat ljudi registriro, mi ćemo produžiti rok. Ali dovoljno smo vremena izgubili i mislimo da je svima stalo da se sa

tim procesom završi što prije", kaže Aleksandra Stiglmayer, iz OHR.

Očigledno, Ured viskog predstavnika međunarodne zajednice se potpuno birokratski odnosi prema ovom važnom segmentu primjena Aneksa 7 Daytonskog sporazuma, a u širem smislu reintegracije Bosne i Hercegovine do koje bi trebao da je stalo i međunarodnoj zajednici, pa prema tome i njenom predstavniku u našoj zemlji. Ovakav odnos istovremeno izaziva i sumnju u njihove stvarne namjere. Tu sumnju potkrepljuje i izjava Sulejmana Tihića, potpredsjednika SDA i poslanika u narodnoj Skupštini RS: "Ako izbjeglice koje su učestvovala pri stvaranju dobara ne mogu da dobiju posao i ne mogu da dobiju pravo na privatizaciju, kako onda da se vrate, kako da stvore uvjete da žive", rekao je Tihić koji je u julu prošle godine uputio pismo OHR-u na koje nikada nije dobio odgovor.

Da rezimiramo: svjedoci smo još jednog scenarija iz RS kojim, kroz zakonsku regulativu, žele da zadovolje svoje krajnje političke ciljeve, a oni su davno već pročitani - cementiranje postjeće stanja i učvršćivanje temelja tog entiteta koji ga, ne samo po njima, čine sve državotvornijim, a samim tim udaljenijim od jedinstvene države Bosne i Hercegovine. Odavno je bilo jasno da će njihove vlasti prihvatiti samo ono što budu morale, odnosno ona rješenja na koja ih prisili međunarodna zajednica. U ovom slučaju ta ista međunarodna zajednica ih ne prisiljava na usaglašavanje zakona sa istim takvim u Federaciji, već je "legla na ruku" jednoj zakonskoj formi koja praktično diskriminira potencijalne povratnike, a samim tim pristaje na konačne rezultate genocida izvršenog na 49% teritorije BiH. Da li to moćnici današnjice čine svjesno ili ne, manje je bitno, ali čine! Na štetu Bosne i Hercegovine, procesa njene reintegracije, nas, prognanih i raseljenih građana, a u korist onih koji su to činili.

Bedrudin GUŠIĆ

**Ambasada Bosne i Hercegovine
Vašington**

**Embassy of Bosnia and Herzegovina
Washington, D.C.**

Washington, 26. januar, 2000

**Građanima Bosne i Hercegovine u
Sjedinjenim Državama i Kanadi:**

5. APRIL 2000. - ROK ZA GLASANJE NA OPĆINSKIM IZBORIMA PUTEM POŠTE UZ GLASAČKI LISTIĆ, NE ZABORAVITE PRILOŽITI POTVRDU O REGISTRACIJI!

Obavještavamo bh. građane u SAD i Kanadi da će svim glasačima koji se nalaze izvan zemlje

* u martu 2000. biti poslani glasački listići za Općinske izbore koji će se 8. aprila 2000 održati u Bosni i Hercegovini

* glasački listić se mora ispuniti i zajedno sa Potvrdom o registraciji do 5. aprila 2000. dostaviti na adresu: OSCE-OCV, OF 529, 1041 VIENNA, AUSTRIA, EUROPE

* Proces slanja Potvrda o registraciji za one građane koji su se uspješno registrovali kod OSCE-OCV Odjela za glasanje izvan zemlje još uvijek traje

* Više informacija o svom glasačkom statusu i ostalim izbornim detaljima građani Bosne i Hercegovine koji borave izvan zemlje mogu dobiti putem dežurnih telefona Odjela za glasanje izvan zemlje:

011 387 71 292-405 ili 011 387 71 292 407 (ponedjeljak - subota 8:00 - 20:00 po centralnom evropskom vremenu)

ili putem E-maila: ocvinfo@oscebih.org ili web-stranice: www.oscebih.org/elections

Ambasada BiH, Washington

JEDNA I JEDINA, NEZAVISNA

34TV

BOSANSKO-AMERICKA TELEVIZIJA

- SVAKE SUBOTE U 1:30 PM
NA "ARABIC CHANNEL"

- TELEFON/FAX: (718) 956 8423

SabaH: Bosnian - American Independent Weekly Newspaper, New York - Publisher i glavni urednik: Šukrija Džidžović

Tehnički urednik: Mirsada Džidžović * Sportski urednik: Elvir Kolenović * Koordinator u redakciji: Rašid Nuhanović * Marketing: Ertana Kolenović

Savjet lista: dr. Nurija Medunjanin-Preljvukaj, Asim Čemalović, dr. Ismet Osmanović, Ms. Rouse Mc. Guinness, Dipl. ing. Iva Vukman, Rašid Nuhanović
Saradnici: Bedrudin Gušić (Boston, Ma); Izet Čerimagić (Canada); Ibrahim Begić (Boise, ID); Muhamed Kapić (Utica, NY); Zijad Bećirević (Burlington, VT); Begović Amir (Nashville, TN); Osman Guzina (Alexandria, VA); Sead Numanović (Columbia, MO)

Svako lično mišljenje nije i mišljenje redakcije. Rukopisi, fotografije i vijesti se ne vraćaju. Redakcija zadržava pravo objavljivanja svih prispjelih priloga na našu adresu bez nadoknade, ukoliko ne postoji pismeni ugovor o visini honorara.

Adresa redakcije: SabaH 43-07 Broadway - Astoria, New York 11103 Tel: (718) 267-1299 ili (718) 267-1242 Fax: (718) 267-1257

SabaH na Internetu: www.theafan.com/sabah/ *** WEB MASTER - Afan Pašalić *** E-mail: sdzidzovic@aol.com

List je registrovan kod State of New York pod rednim brojem: EIN 11- 3482491 od 7. aprila 1998. godine.

JEDAN KORAK NAPRIJED - DVA KORAKA NAZAD

Perfidna igra političara i politike Republike Srpske se nastavlja. Po sistemu "jedan korak naprijed a dva nazad" rade na implementaciji Dejtonskog sporazuma, ili bolje rečeno uspješno neutrališu sve pokušaje međunarodne zajednice da ugrađene osnovne postavke mira oživotvori u svakodnevnici. Otvoreni bojkoti u komibanciji sa vještima zaokretima u suštini nije ništa drugo već provođenje dobro razrađene strategije odugovlačenja. "Lug u oči" međunarodnoj zajednici daje rezultate, jer često prisiljava njene zvaničnike da izraze zadovoljstvo sa ostvarenim "pomacima" a nerijetko se daju i ocjene kojima se izjednačavaju krivice, iako svi suviše dobro znanju ko je bio "vuk" a ko "janje" u bosanskoj zbilji. Protesti bosanske strane su samo "sapunica" koje brzo nestaje. Da je sve to tako potvrđuju i najnovija (slobodno se može reći) spletkarenja oko privatizacije društvene imovine u Republici Srpskoj. Snagom sile otešli su sve što se moglo oteći, pobili što su smjeli i mogli pobiti, rastjerali po svijetu sve što su mogli rastjerati. Sada žele još jednom, pred očima čitava svijeta, oteći oteto, bolje rečeno legalizovati otimačinu. Pritisnuti moćnim "argumentima" mirovnih arbitara zvaničnici Republike Srpske su neodložno dužni provesti petvorbu, odnosno privatnicima prodati vaučere, tj. vrijednosne papire sa kojima će se moći kupovati bivša društvena preduzeća, ona ista u kojima smo i mi do jučer radili podizajući ih kao svoje vlastito. Svakako, oni nastoje da se za male pare domognu ogromnih vrijednosti, da ih nemaknu svojim "zaslužnim" ljudima, a nas iz "igre" eliminišu, iako pravo na kupovinu tih vrijednosti (po međunarodnim propisima) imaju svi oni koji su u BiH živjeli u martu 1991., pa čak i mnogi drugi.

Parlamentarni organi Republike Srpske, dosljedni ranijoj strategiji, odredili su rok od svega 45 dana, od 3. januara do 20. februara 2000-te, u kome se kod nadležnih organa Republike Srpske moraju registrirati svi oni koji žele učestvovati u kupovini društvenih preduzeća. Registracija predstavlja samo prvi korak, odnosno daje pravo onom ko se registrovao da može kupiti vrijednosne papire (vaučere), sa kojima će platiti kupljeni dio društvenog vlasništva. Svi mi u Americi i drugim dijelovima svijeta, dužni smo popuniti poseban formular sa svojim podacima, ovjeriti ga kod notara, te njime opunomoćiti poznatu osobu ili advokata, da nas može kod Službe društvenog knjigovodstva ili drugog nadležnog organa registrirati u RS,

a sve to najdalje do 20. februara. Naravno, mnogi od nas o svemu tome malo znaju, ili i ne daju tome neku posebnu važnost. Treba ih podsjetiti da smo ta preduzeća mi isti podizali. U njima su utkane destine i stotine godina našeg rada, rada naših očeva i djedova. Zar ćemo svojom pasivnošću dozvoliti da nam našu muku kupi u bescjenje upravo onaj koji nas je protjerao sa kućnog praga, oteo nam kuću ili stan i zavio nas u crno. Zar ćemo mu opet mi dozvoliti da postane kapitalist i šepuri se na našoj muci, sa "cigarom" u ustima i velikim šeširom na glavi. Ako i ništa ne možemo, možemo postati suvlasnici, steći pravo koje će, ako mi ne stignemo, ostvariti neko naš u ime nas, u ime pravde.

Strukture Republike Srpske na razne načine pokušavaju onemogućiti svaki naš pokušaj da realizujemo svoja prava često u tome uspijevaju. Nismo zaboravili ni "spletke" oko prošlih izbora kojima se ozbiljno "osulo" naše izborni tijelo iz 91., a slične "cake" provlače se i za ovogodišnje izbore. Na svaki način podižu zid između nas i onog što je neotuđivo naše. I ovaj put učinili sve da se domognu naših preduzeća, a nas udalje. Ne smijemo im to dozvoliti ni po koju cijenu. Mnogi od nas su već finansijski toliko ojačali da se možemo nametnuti kao ozbiljan faktor, koji neće igrati podređenu ulogu. Možda je malo kasno, ali možda i nije, da nas naša udruženja orijentišu i usmjere na ulaganja u "prioritetan kapital" u značajnije objekte u regionima BiH u kojima je naš masovniji povratka izvjesniji. Naš kapital koji smo stekli ili ćemo uksoro steći, uz "vaučere" po osnovu suvlasništva u bivšim preduzećima, omogućuje nam da opet budemo svoji na svome, da se vratimo. I da ne budemo sluge, već gospodari ili ravnopravni partneri.

Zato ne smijemo propustiti rok za registraciju, ma koliko bio kratak. Do 20. februara 2000-te godine trebamo predati naš zahtjev za registraciju preko osobe koju smo opunomoćili uredno popunjenom i ovjerenom punomoći. Ne dozvolimo da nam se i dalje baca "lug u oči". Ma koliko bili umorni od popune raznih prijava, identifikacionih dokumenata i formulara, moramo je shvatiti da je to sada jedini legalan put do naših prava, do naše imovine, put našeg povratka. Samo njime možemo nadljudati taktiku "jedan korak naprijed - dva koraka nazad" u implementaciji Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Zijad BEĆIREVIĆ,

Parlamentarna skupština evropske asocijacije

ŽAK KLAJN ZATRAŽIO DA SE BIH PRIMI U VIJEĆE EVROPE

Nakon Klajnovog izlaganja Edhem Bičakčić u Strazburu istakao da bi ubrzan prijem u VE bio poruka da BiH ima perspektivu

Šef Misije UN u BiH Žak Klajn, koji u okviru Prvog dijela ovogodišnjeg plenarnog zasjedanja Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope boravi u Strazburu, u obraćanju Komisiji za politička pitanja i Komisiji za pravna pitanja i ljudska prava založio se za brži ulazak BiH u VE, javlja Onasa.

Kako je saopšteno, Klajn je izjavio da je u BiH ostvaren veliki napredak u ispunjavanju postavljenih uslova, te dodao da bi brži prijem BiH u ovu evropsku asocijaciju bio presudan korak za uspostavu trajnog mira i stabilnosti u regionu.

U diskusiji nakon Klajnovog izlaganja, šef parlamentarne delegacije BiH u Parlamentarnoj skupštini VE Edhem Bičakčić

Bičakčić: Susret sa lordom Džonstonom

potvrdio je veliki značaj brzog prijema BiH u VE, jer bi to "predstavljalo poruku građanima BiH da za njih u BiH i u re-

gionu jugoistočne Evrope postoji perspektiva".

Klajn je u Strazburu razgovarao sa članovima bh. parlamentarne delegacije, koju čine Bičakčić, Mediha Filipović, Vinko Zorić i Momir Tošić.

Parlamentarna delegacija BiH danas je razgovarala u odvojenem susretu sa predsjedavajućim Parlamentarne skupštine VE, lordom Raselom Džonstonom, kojeg je Bičakčić informisao o situaciji u BiH i zatražio podršku zahtjevu BiH za brzi prijem u VE. BiH je zahtjev za prijem u VE podnijela prije pet godina, a o ovom zahtjevu Parlamentarna skupština VE trebala bi se izjasniti na zasjedanju u aprilu.

ŠAROVIĆ PREUZEAO PREDSJEDNIČKA OVLAŠTENJA

Banja Luka, 26. januara (BHP) - Potpredsjednik RS Mirko Šarović saopćio je večeras u nastavku devete sjednice Narodne skupštine RS da preuzima sva ovlaštenja predsjednika Republike po osnovu člana 80. Ustava RS. Šarović je pojasnio da će, u skladu sa ovlaštenjima iz spomenutog člana Ustava, predstavljati RS, predložiti kandidata za predsjednika Vlade i

kandidate za predsjednika i sudije Ustavnog suda RS, proglašavati zakone i davati pomilovanja i odlikovanja, te obavljati poslove iz oblasti bezbjednosti i odbrane RS i odnosa RS sa drugim državama i međunarodnim organizacijama.

"Moja ustavna obaveza je da učinim prvi korak u razrješavanju višemjesečne krize", kazao je Šarović i dodao kako su ovaj

potez neki od poslanika očekivali, a neki nisu. Istaknuo je da je želio da za ovaj potez ima skupštinsku podršku i da je zbog odgovornosti prema RS "imao namjeru da podnese i ostavku".

Nakon što je Šarović saopćio svoju odluku, deveta sjednica Narodne skupštine RS je prekinuta, a nastavak je zakazan za 8. februar.

VERMONT SVE ATRAKTIVNIJI

Malu američku državu Vermont popularno zovu Green Mountains, ili država zelenih planina. Odlikuje se po nemjerljivim jesenskim ljepotama izraženim u čarobnom spektru boja, kakve se samo ovdje mogu vidjeti i doživjeti. Draž jeseni nadopunjuju ugodne oštre zime, sa puno snijega i zimskih ugodaja.

Ove godine snjegovi kao da zaobilaze ovo područje, ali temperature u januaru prkeo dana padaju na - 20, a noću - 30 stepeni celzijevih, ispod nule. U takvim odlikama brojni Amerikanci, ali i bošnjačke

prodice, nalaze posebnu draž i posljednjih godina sve masovnije doseljavaju u ovo područje. Njihov dodatni motiv je u visokom stepenu životne sigurnosti, koji konstantno održavaju policijski organi. Prema najnovijim podacima broj "refugees" u 1999. u odnosu na 1997. godinu povećan je za 44%. Računa se da sada na području Vermonta živi oko 3.500 izbjeglica, od čega pretezan broj čine Bosanci.

Država Vermont osigurava veliki broj vrlo pokretljivih randih mjesta. Posao je veoma lako naći, a još lakše zamijeniti boljim,

naročito kada se bolje ovlada jezikom. Satnice se kreću od 7 dolara na više, a nerijetko se startuje sa \$8 u prvoj, a \$8,50 - \$) u drugoj radnoj smjeni. Beneficije su različite, ali u pravilu adekvatno dopunjuju uslove za solidnu životnu egzistenciju.

U svim gradovima Vermonta naseljenici su dobro došli i dobro primljeni. To se može lako uočiti po nizu naznaka. Zbog toga nije ni čudno da ova država potencijalnim useljenicima postaje sve atraktivnija.

Z.B.

MESIĆ I BUDIŠA IDU DALJE

Poslije parlamentarnih izbora (Izbora za zastupnike u Hrvatskom Saboru) od 3. januara 2000. godine, kada je glasačko tijelo HDZ-a skoro prepolovljeno, 24. januara 2000 godine održani su izbori za predsjednika Republike Hrvatske. Na njima su imali pravo glasa i Hrvati, građani Bosne i Hercegovine. Bilo je devet konadidata i moglo bi se reći tri glavna, što će reći s izgledima na uspjeh i šest za koje se moglo glasati, ali od njih šest nijedan nije mogao očekivati ništa više nego poraz.

Mi u Bosni i Hercegovini s interesom smo pratili rezultate izbora ne samo da vidimo tko će biti izabran, nego da kroz raspodjelu datih glasova osjetimo i raspoloženje glasačkog tijela Hrvatske. Nama je stalo da Hrvatska bude demokratska, prosperitetna zemlja, da izađe iz političke i ekonomske izolacije, da bude dio Evrope, Zapada ne po svom geografskom smještaju nego po svom uređenju, političkim slobodama, demokratskom opredjeljenju. Hrvatska nam je prvi komšiluk. Veliki broj Hrvata živi u zajedničkoj nam državi Bosni i Hercegovini te bi zajedno s njome, sa Srbima BiH a i ostalim trebali biti čuvari i graditelji zajedničke nam države. Nažalost nedavna prošlost je bolna, pa i danas sve nije u redu. Na Zapadu je opće prihvaćeno da je nedavno umrli predsjednik Tuđman imao dvostruku politiku prema BiH, kako neki kažu jednu na stolu a drugu ispod stola. Za mnoge je on bio partner Slobodana Miloševića u izgradnji Velike Srbije a da bi gradio Veliku Hrvatsku, partner u diobi BiH. Vijeće Kongresa Bošnjačkih intelektualaca u maju 1998. godine, izdalo je knjigu BOSNA

I HERCEGOVINA I BOŠNJACI U POLITICI I PRAKSI DR. FRANJE TUĐMANA, s podnaslovom "Bosna mora nestati". Navodno je to citat iz izjave dr. Franje Tuđmana. Sadržaj knjige je ono što sam naslov kaže, a navedeni citat definiše. 1998. izašla je u i druga knjiga napisana po Milošu Miniću a naslov joj je: DOGOVORI U KARADORĐEVU O PODELI BOSNE I HERCEGOVINE. Ove dvije knjige služe se mnogim istovjetnim izvorima i vađe jedinstven zaključak da dr. Tuđman je želio uništiti Bosnu i Hercegovinu. Njegovi pomoćnici u tom poslu bili su po njima njegovi izabrani saradnici i politička stranka kojoj je on stajao na čelu, Hrvatska Demokratska Zajednica. Volim da vjerujem da svi članovi HDZ-a nisu imali i nemaju iste stavove o BiH kao dr. Tuđman. Jasno je da smo mi u BiH osluškivali s dubokom pažnjom, pa i brigom da li će pobijediti oni koji nam o glavi rade ili oni koji žele, kažu i hoće da budemo najbolji prijatelji, dobri susjedi. Trebam podsjetiti i na intervju koji je dr. Ivo Komšić predsjednik Hrvatskog narodnog vijeća iz Sarajeva dao zagrebačkom "Tjedniku". U tom intervjuu dr. Komšić kaže da se iz novembra 1991. u Grudama održao sastanak pod vodstvom Mate Bobana i Darija Kordića gdje su doneseni zaključci o pripajanju dijela BiH Hrvatskoj i da su Boban i Kordić to radili u skladu sa dogovorom sa Franjom Tuđmanom koje su oni imali 13. i 20. juna 1991. Sa velikim interesom slušale su se izjave predsjedničkih kandidata koje su oni davali u toku predizborne kampanje. U intervjuu sa Fuadom Kovačevićem za ONASU. Dražen Budiša je rekao: "Bilo ko na hrvatskoj

strani ko dovodi u pitanje teritorijalni integritet BiH radi protiv hrvatskih interesa. Ubuduće politika bosanskih Hrvata neće se kroititi u Zagrebu". U nastavku on izražava saradnju sa sudom u Hagu, dodavši da se svaki zahtijev Haga treba uzeti u ozbiljno razmatranje. Gospodin Budiša je za promjenu prava i "stila" predsjednikovanju rakavši na drugom mjestu da je u Tuđmanovo doba "bilo mnogo kič kulture, medalja, pompe, predsjednička garda i sve to treba ukinuti."

Stipe Mesić je u intervjuu za ONASU rekao da Hrvatska treba da vodi dobrosusjedsku politiku prema BiH i doprinijeti jačanju BiH kao nezavisne države i da treba zaustaviti financiranje Hrvata BiH. Gospodin Mesić je za punu saradnju sa sudom u Haagu a kritičan je prema Dr. Mati Graniću kandidatu HDZ-a za kojeg kaže: "Granić je bio oficir zavezan, koji nikada nije donio svoju vlastitu odluku, ali je slao poruke predsjednika Tuđmana svjetu koje svijet nije prihvatio, a donosio je nazad Tuđmanu poruke svjeta koje Tuđman nije razumjeo".

U toku predizborne kpanje neki kandidati su se htjeli predstaviti kao da imaju podršku Amerike, te je ambasada USA u Zagrebu 7. januara 2000. izdala obavijest da vlada USA službeno ili neslužbeno ne podržava nijednog kandidata i da je izbor predsjednika stvar hrvatskog naroda. "Kapmanja je imala i "prljavih" elemenata te je navodno general bojnik - Ljubo Česić Rojs koji je zamjenik ministra oružanih snaga Hrvatske izjavio da generali neće priznati izbore ako Stipe Mesić bude izabran "Slobodna Dalmacija" je pisala da je Mesić bude saradnik

UDBE, a izgleda da se ta tvrdnja osnivala na pozivu na razgovor u UDBU kada je Mesić podnio zahtjev za pasoš, kako je pojasnio predsjednik Društva Novinara Hrvatske. Htio bih podsjetiti da su mnogi građani Jugoslavije bili pozivani na razgovor kada bi podnijeli zahtjev za pasoš. Valjda, jer je UDBA podsjećala koliko slobodu uživaju u komunističkoj Jugoslaviji. Mesić je bio samouvjeren i dao izjavu da će dobiti najviše glasova što se obistinilo ali nije bio siguran tko će mu biti protivnik, Budiša ili Granić. I zaista Mesić je bio prvi dobivši 41% glasova a protivnik će mu biti Budiša koji je dobio 27.71% glasova. Granić je dobio 22.46% mada je hrvatska dijaspora dala mu 67.55% svojih glasova. Po završenim izborima Granić je čestitao pobjednicima Mesiću i Budiši, a kasnije dao savjet svojim glasačima da u narednom krugu glasaju po svojoj savjesti, nedavši direktnu podršku ni Mesiću ni Budiši. Mesić je bio vrlo oštar u svojoj izjavi po izborima rekavši: "Išlo se donom na mene... i oni u obavještajnim službama i svi generlai koji su išli na način koji sliči na najavu vojnog udara". Mnogi su u Mesićevoj izjavi vidjeli znake euforije i povrijeđenosti u isto vrijeme. Budiša se uhvatio za Mesićeve izjave i nazvao je razlazom s koalicijom šestorice. Izjava ne čudi, jer Budišu je protivnik Mesić kojemu su birači dali 50% više glasova. Budiša je izarzio nadu da će u idućem krugu za njega glasati oni birači koji nisu izašli na izbore u prvom krugu, a to je jedna trećina svih birača.

Zapd je zadovoljan ishodom. Mnogi kažu da je Hrvatska okrenula stranicu, to jest krenula novim putem. Jedna Mesićeva izjava našla se na stranicama

mnogih američkih listova. Mesić je rekao: "Ja se nisam slagao s prijašnjom politikom, sa centralizacijom vlasti, s politikom prema Bosni. Ja sam za evropsku orijentaciju Hrvatske, za članstvo u Evropskoj zajednici i NATO-u."

Ambasador USA u Zagrebu Villiam Montgomery prokomentirao je: "Narod Hrvatske je glasao za demokraciju. Oni su glasali za Zapd za povezivanje s Evro-Atlanskim institucijama. Zapad očekuje, Bosna treba da se Hrvatska politički i ekonomski nađe u Evropi da saradnja sa sudom u Hagu bude potpuna a da bi se i to poglavlje zatvorilo."

Volfgang Petritsch je rekao: "Hrvati u Bosni moraju razumjeti da oni žive u suverenoj državi, da je njihov život ovdje i da su oni jedan od tri konstitutivna naroda u Bosni."

Vršilac predsjednika Hrvatske Pavletić, pozvao generala Ljubu Česića - Rojsa i da je general Rojs podnio ostavku u vojsci i odlučio da ostane samo zastupnik u Saboru ali najavio tužbu protiv Mesića. Novi vjetrovi pušu u Hrvatskoj. Odnijelu su mnogo toga. Predsjednik Izetbegović je jednom rekao "da su odnosi BiH s Hrvatskom najvažniji za BiH". Nadamo se da sa novim Saborom i sa novim predsjednikom Hrvatske bio to Mesić ili Budiša sve će biti drugačije, ne samo u Hrvatskoj nego i u Bosni, u cijeloj regiji i kako zapadni diplomata reče za Zpadne interese. Ne govori se o Tuđmanovom nasljeđu, govoti se o boljem sutra svih i svugdje. I Saborski i predjsnički izobri neće biti poznati samo pobjedniku nego i kao izbori koje je izgubila HDZ.

N.S.

Call Bosnia for only

32c per minute!!!

- * 24 hours a day, 7 days a week
- * No fees, minimums or any other surcharges
- * No need to change your distance company

Call 1-888-950-9501 to sing up!

International Telephone, Inc.

P.O.Box 927900

San Diego, CA 92192

KAKO NAUČITI ENGLISKI ZA SAMO MJESEC DANA

Kao i mnoge od nas, izbjeglička sudbina se poigrala i sa mladim Dinom. Došavši u Ameriku prvi mu je korak bio, kao i svima nama škola engleskog jezika. Počevši ići u školu Dino se susreće sa raznim nepogodama. Zbunjenost i doza srama mu se ocrtavala na licu. To je prouzrokovalo da je u školi bio veoma tih i miran, tako da ostali učenici i profesori pomisle da nešto nije u redu s njim.

Poslije izvjesnog vremena svi su zapazili promjenu na njemu i neobičnu aktivnost na časovima. Mnogi su se našli u čudu otkud ta nagla promjena u Dininom ponašanju.

Jednog dana Jose, vraćajući se iz škole zapazi Dinu na autobuskoj stanici kako čita New York Times dok u drugoj ruci drži malu spravu nalik na digitron. Začudivši se Jose upita Dinu.

- Šta ti je to Dino?

- Moj elektronski riječnik, prevodi Bosansko-Engleski i Englesko - Bosanski.

- A zato si ti tako odjednom progovorio Engleski. Reci mi ko to proizvodi?

- To je proizvod jedne američke firme ECTACO. Mogu ti reći da su jako dobri. Imaju ove riječnike čak na 30 jezika svijeta. Pored toga sve što želiš da prevedesh možeš čak i čuti kako se izgovara.

- Ne mogu da vjeruje, reci mi molim te šta još sadrži ovaj riječnik?

- Ne znam ni sam odakle da počnem, sem ovog riječnika koji ima više od 475000 riječi i fraza ima i poslovni rokovnik od 128K. Ima čak 36000 prevedenih termina.

- Šta je sa gramatikom, i onim nepravilnim glagolima? Pa tek idiomi, dali to sve postoji u njemu?

- Da, što se tiče gramatike imaš čitavu elektronsku knjigu u njemu sa funkcijom traženja teme. Što se tiče nepravilnih glagola imaš ih sve, a idioma imaš čak preko 200.

- Ja se nadam da je to sve.

- Ne nije, dosad ti još nisam rekao da ima ugrađenu PC-vezu da možeš brže komunicirati sa tvojim kompjuterom, onda ima svjetsko vrijeme po zonama, sat, budilnik,

digitron.

- Ma dobro, svašta ti meni ispriča, ali ne reče ti meni jeli on skup?

- Pa šta da ti kažem, svi mi ne bi trebali da žalimo pare za neke stvari koje nam mogu pomoći da bolje govorimo, i poslije da nademo bolje poslove, jer ovdje u Americi niko si i ništa ako ne znaš pričati. Mada ja lično mislim da i nisu toliko skupi, ali u svakom slučaju ECTACO ima razne modele pa su i cijene prilagođene tome.

Normalno, onaj najnoviji je i najmoćniji a i najskuplji.

Obzirom da je autobus bio na vidiku Dino mu još reče:

- Ja sada moram da idem, a u slučaju da ti imaš još neka pitanja ti možeš nazvati ECTACO i oni će ti sve objasniti. Moram ti reći da su jako ljubazni i predusretljivi.

Njihov telefon je

800-710-7920 ili

718-728-6110.

NAUČITE ENGLISKI BRZO I LAHKO

sa našim najnovijim modelom

SUPERSALE!

Language Teacher® ESC2000

**ENGLESKO-BOSANSKI
BOSANSKO-ENGLESKI**

Riječnik i 128K Dvojezični poslovni rokovnik
Glavni riječnik sadrži više od 450.000 riječi uključujući opšte riječi i idiome, medicinske, tehničke, pravne, poslovne termine kao i sleng i opšte izraze

Language Teacher® ESC600T

**ENGLESKO-BOSANSKI
ELETRONSKI RIJEČNIK**

sa mogućnošću govora

i poslovnim rokovnikom od 128K

- Funkcija govora za Engleski jezik
- Riječnik sadrži 475 000 riječi i izraza, uključujući: 36 000 medicinskih termina, 33 000 tehničkih riječi, 29 000 termina za biznis, 28 000 pravnih termina • Elektronska knjiga za Englesku gramatiku sa funkcijom traženja tema • TOEFL test • Priključak za PC-vezu za brzo komuniciranje sa PC • 128K Englesko/Bosanska baza podataka sa telefonskim direktorijumom i rasporedom susreta • Funkcija uvođenja novih riječi • Momentano reverzibilno prevodenje • Funkcija kontrole pravopisa Vector Ultima™ • Brzo prepoznavanje riječi • Više od 200 popularnih idioma • Nepravilni glagoli • 1 200 korisnih izraza • Igra "Pogodi riječ" • Valutno i metričko prevodenje • Svjetsko vrijeme • Sat • Budilnik • Digitron • Osvjetljene ekrane i tastature za operacije kad nema dosta svijetlosti • Priključak za napajanje izvor energije za operacije bez baterije

NAJBOJI DO SADA!

GOVORI!

\$249.95

U cijenu je uključena poštarina

**prevodi
u sekundama**

USA: **1-800-710-7920**

www.ectaco.com

Primamo čekove, Visa, MasterCard, AMEX i novčane uplatnice

Naša adresa: ECTACO, Inc., P.O.Box 5764 Long Island City, NY 11105

Lokal 208

Language Teacher®

Please visit our specialized store:

LINGVOBIT.COM

31-21 31Str., Astoria, Queens

Riječnike možete nabaviti u **RadioShack**

SabaH Bosnian-American Newspaper, 43-07 Broadway, Long Island City, NY
Sunny Electronics, Inc., 827 8th Avenue (450 St. L) New York, NY
Moon Electronics, 30-69 Steinway St Long Island City, NY
Consumer Best Choice Electronics, 30-44 Steinway St, Long Island City, NY
Resource Electronics, 1725 Kings Hwy, Brooklyn, NY
Z&Z Music Store, 6908 Fresh Pond Rd, Ridgewood, NY
Archer Electronics, 5310 S. Archer Ave, Chicago, IL
European Electronics & Music, 103 Broad St, New Britain, CT
Euro Music, 6021 Belmont Ave, Chicago, IL
Global Trade, 1626 Ottawa St, Windsor, ON, Canada
Kriegsmann Sezam, 1200 Joseph Campau, Hamtramck, MI

Nakon prvog kruga predsjedničkih izbora u Hrvatskoj:

MESIĆ I BUDIŠA U DRUGOM KRUGU!

Nakon prvog kruga predsjedničkih izbora, održanih 24. januara ove godine, Republika Hrvatska nije dobila novog predsjednika. Naime, od 9 kandidata, između kojih se birao novi šef ove zemlje, najviše glasova birača su dobili **STJEPAN MESIĆ (HNS)** i **DRAŽEN BUDIŠA (HSL)**. Međutim, nijedan od njih nije dobio potrebnih 50% plus jedan glas da bi se mogao proglasiti predsjednikom, već nakon prvog kruga. U momentu dok nastaje ovaj tekst (iza ponoći, 25. januara), poznati su rezultati predsjedničkih izbora nakon što je bilo obrađeno 6805 od 7038 biračkih mjesta, odnosno 96,69%. Budući da je preostalo za obradu svega 3,31%, nikakve bitne promjene u konačnim rezultatima izbora više nisu moguće. Na osnovu tolikog procenta obrađenih biračkih mjesta, a samim tim i nezvaničnih podataka, saopćeno je da je od 4.062.723 upisana birača (u obrađenim biračkim mjestima) glasalo njih 2.611.181, odnosno 64,27%. Glasovi su podijeljeni između devet predsjedničkih kandidata u slijedećem srazmjeru:

1. Stjepan Mesić - 1.087.230 glasova, ili 41,64%
2. Dražen Budiša - 731.179 ili 28,00%
3. Dr. Mate Granić - 566.383 ili 21,69%
4. Dr. Slaven Letic - 108.983 ili 4,17%
5. Anto Đapić - 46.430 ili 1,78%
6. Ante Ledić - 22.288 ili 0,85%
7. Tomislav Mercep - 22.100 ili 0,85%
8. Ivica Prkacin - 7.271 ili 0,28%
9. Dr. Zvonim Šeparović 6.644 ili 0,25%

Ponavljamo, gornji rezultati nisu konačni, ali s obzirom na činjenicu da bitnijih promjena više ne može biti, opredjelili smo se za njihovu operacionalizaciju u ovom komentaru, jer i ovakvi (nepotpuni) uvjerljivo ukazuju na odnose snaga na političkom prostoru Republike Hrvatske, dominantnu političku svijest njenih građana te njihovo opredjeljenje u kojem pravcu žele da ih kormilari novi predsjednik. Kao što se i očekivalo, najozbiljniji kandidati i jesu podijelili prva tri mjesta, odnosno preko 91% glasova ukupnog biračkog tijela. Dakle, svih ostalih 6 je podijelio mrvice - tek nešto više od 8% glasova isto tako, oni koji su očekivali slijed parlamentarnih izbora, odnosno pobjedu Dražena Budiše, prevrtili su se. Jednostavno,

politička svijest hrvatskog građanina je u ovom slučaju došla do punog izražaja, jer je većina njih shvatila da bi moglo ponovo doći do monopolizacije svih nivoa vlasti u zemlji, ako bi izabrali predsjednika iz redova stranke koja je činila pobjedničku koaliciju na parlamentarnim izborima. Stjepan Mesić bi za skoro 42% birača bio onaj neophodni korektiv vlasti u zemlji. Prije ovih izbora, u mnogim političkim krugovima pa i kod "običnog" građanina naše zemlje se "vagalo" o mogućem predsjedniku zemlje, matice jednog od tri konstitutivna naroda u FBiH. Za većinu njih bi "Mesić bio odličan", a "Budiša i Granić - podnošljivi". Naravno, bilo bi nepotrebno detaljnije obrazlagati da bi za Bosnu i Hercegovinu i njene građane koji su joj odani, zaista najbolje rješenje bilo ako bi Stipe Mesić postao predsjednikom Republike Hrvatske. Dovoljno je navesti samo činjenicu da se prije nepunih 7 godina politički razišao sa Tuđmanom, upravo zbog naše zemlje, javno osuđujući agresiju Hrvatske na BiH, te dogovor Milošević-Tuđman u Karađorđevu, o podjeli naše zemlje. Dok su ostali, relevantni predsjednički kandidati mucali oko svoje daljne politike prema Bosni, ili se čak zalagali za dokantonizaciju (Budiša), Mesić je otvoreno govorio da su "Hrvatima iz BiH ovo bili posljednji izbori na kojima su glasovali u Hrvatskoj...", te da "svoja prava ubuduće traže u Sarajevu, a ne u Zagrebu...". Drugi krug predsjedničkih izbora u RH je zakazan za ponedjeljak, 7. februara, kada će pobjednikom istih biti onaj kandidat, između Mesića i Budiše, koji osvoji prostu većinu glasova birača. Iako je u prvom krugu ubjedljivo bio ispred Budiše, to nije velika garancija da će Stjepan Mesić nadmašiti svoga protikandidata i 7. februara. Moguće su razne kalkulacije i dileme. Naime, suštinsko je pitanje hoće li svi glasovi, koje je dobio Mate Granić, sada pripasti Budiši ili ne? U ovoj kombinaciji sada nisu nebitni ni onih 8% glasova preostalih kandidata iz prvog kruga, jer bi se moglo dogoditi da se vrpca presječe - "za prsa". U svakom slučaju, iz bh. ugla gledano, susjedna nam država će u drugom krugu dobiti novog kormilara za slijedećih pet godina, odličnog za nas ili samo - podnošljivog. Sačekajmo!

Bedrudin GUŠIĆ

Zbrisani HDZ je izbornim pobjednicima ostavio breme problema u naslijeđe

POLOŽAJ BOŠNJAKA U HRVATSKOJ - JEDAN OD TESTOVA NOVE VLASTI!

Nakon velike izborne pobjede ljevice u Hrvatskoj, u toku je konstituiranje Sabora i Vlade, pobjednik predsjedničkih izbora (ili pobjednik samo prvog kruga) bit će poznat prije štampanja ovog broja našeg lista te u posebnom tekstu predstavljen. Pobjednici na parlamentarnim izborima, svjesni urgentnosti rješavanja gomile problema što im je u naslijeđe ostavio zbrisani HDZ, nemaju vremena ni za kakvo slavlje. Već po konstituiranju zakonodavne i izvršne vlasti u zemlji, valja prioniti na posao. A posla - preko glave! Nova vlast u Hrvatskoj će bukvalno od prvog dana biti na nekoliko testova. Jedan od njih, koji im nečasno ostavi u ameanet prethodna vlast, jeste ustavni položaj zasad neustavnih Bošnjaka u toj zemlji. Znamo ko ih je i kako izbacio iz tamošnjeg Ustava, iako po brojnosti čine treću etničku skupinu u ukupnoj populaciji Republike Hrvatske. Nije im priznato ni njihovo nacionalno ime, niti su čak tretirani kao nacionalna manjina. Za prethodnu vlast naši su sunarodnici bili tek vjerska skupina, što upućuje na kontinuitet odnosa prema njima još iz vremena Pavelića, za čiju vlast su muslimani (Bošnjaci) bili barem "cvijeće". Za HDZ-ovsku vlast nismo bili ni "koprija", a kamo li neka dekorativna biljka. Takva vlast je dovela zemlju kojom je vladala prethodnu deceniju na rubu bijede i izolacije. Osiromašila je vlastitu zemlju i njene građane, dok su se njeni bajraktari bogatili. Helem, vratimo se Bošnjacima, građanima Hrvatske. U svim segmentima svoga bitisanja na tlu zemlje koja je mnogima od njih domovina u kojoj su rođeni i oni i njihovi očevi i djedovi, za koju su se borili, za čiji razvoj su davali i daju svoj nemjerljiv doprinos, oni su marginalizirani. Jedna od najugroženijih kategorija naših sunarodnika u "lijepoj..." jesu penzioneri. Iz pouzdanih izvora je ovaj autor dobio podatak da oko 900 bošnjačkih penzionera - građana Republike Hrvatske, tri posljednja mjeseca nisu dobili penzije. Ekonomska situacija jeste teška, ali svi drugi jesu dobili, a Bošnjaci nisu. Prilikom razgovora sa nekima od njih, iskazali su mi i svoju bojazan za socijalno osiguranje. Jedna naša sunarodnjakinja, koja živi u Rijeci

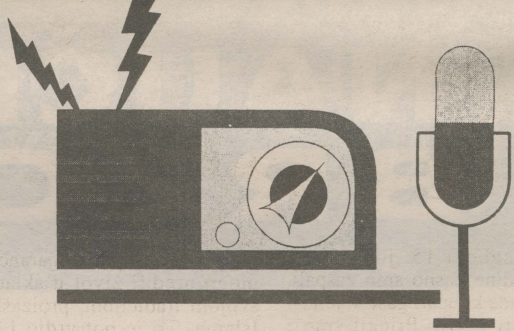
i koja je obljela od bubrežne bolesti i koristi hemodijalizu, strahuje za daljnji status njenog socijalnog osiguranja, pa prema tome i daljnje liječenje. Neki od naših penzionera obraćali su se i Ambasadi Bosne i Hercegovine u Zagrebu s molbom za intervenciju, ali je ostao sve na molbi, jer su dobili odgovor da to nije u kompetenciji Ambasade. Tačno je da su oni građani države Hrvatske i da svoja prava mogu da ostvaruju samo putem institucija te zemlje, ali ako se one oglašuju na vapaje te skupine od 900 penzionera /

umirovljenika koju je satanizirao HDZ, onda neko izvan treba da intervenira. Jesu li to politički i državni prvaci iz matične zemlje ili međunarodni faktor, svjedno je. Ali neko izvan treba ih čuti i zaštititi, baš sada, u ovom vakuumu primopredaje vlasti u Hrvatskoj. Kada nova vlast zasjedne, prvi ozbiljniji test će joj biti položaj Bošnjaka u toj zemlji - od ustavnog do svih drugih, pogotovo onih što bukvalno život znače.

Bedrudin GUŠIĆ

NEZAVISNI RADIO SAT

NOVO!!!

NOVO!!!

UVIJEK

SUBOTOM

OD 5:00 DO 6:00 P.M.

Na Frekvenciji 1380 AM

KONTAKT

TELEFONI

212-722-2855

212-860-2619

212-421-6698

GLAVNOM UREDNIKU

SabaH-a, Šukriji

Džidžoviću,

Dragi Šukrija,

SabaH je od svog 45-tog broja pa do 105-oga objavio moj razgovor s gospodinom Rašidom Nuhanovićem.

Rašid je bio povod da dođe do objavljivanja ovih napisa. Istina, ja se već dugo nosim mislju da objavim svoja životna sjećanja, ne kao opis moga života nego kao svedočanstvo vremena u kojem sam živio, te posredno ili neposredno bio svjedok ili sudionik u mnogim zbivanjima koja su se desila u Bosni i Hercegovini a i okolo, a tiču se prije svega nas Bošnjaka, ali, ne uvijek smao nas. Moje pisanje obuhvatilo je kratki pregled značajnijih događaja koji se tiču moje porodice a potom moj ulazak u organizaciju MLADI MUSLIMANI, malo o mom radu u organizaciji a potom moje hapšenje, istraga i suđenje.

Moji prijatelji, moja sestra, ljudi koji su bili u organizaciji inzistiraju da što prije predam se pisanju i očuvanju zaborava značajna zbivanja. S ovim to počinjem. Znam da ću za knjigu, ako Bog da, koja će se štampati mnoge stvari dodati i proširiti. Vama Šukrija, našoj vrijednoj Mirsadi tehničkom uredniku SabaH-a zahvaljujem na dosadašnjoj saradnji a sada na gotovosti da to nastavimo. Posebna hvala Rašidu Nuhanoviću na našem zajedničkom radu u do sada objavljena 62 nastavka.

Nedžib Šaćirbey

SJEĆANJA DOKTORA
NEDŽIBA ŠAĆIRBEY-a

Tu subotu 15. juna 1946. godine kasno smo zaspali, mada ključari gase svjetla u devet sati (21h). Pričali smo i razmišljali. Ostalo nas je pet: Alija, Ešref, Edhem, Murtez i ja. Ležali smo jedan do drugog. Murtez je ležao do zida do njega Edhem, potom Ešref, Alija i ja. Do mene je ležao Kasim ef. Ibrišimović. I on je bio raspoložen za priču. Bez obzira što u odnosu na bombastičnu optužnicu (ničim dokazanu) naše kazne su izgledale blage, ali mi nismo tako mislili. Mi smo prezirali komunistički poredak koji nam je uzeo slobodu. Još u augustu 1945. godine dr. Hamdija Čemerlić, tada ministar pravde u Federalnoj Republici BiH potpisao je ukaz o ukidanju šerijatskih sudova u FRBiH. Prije toga dr. Hamdija Čemerlić bio je profesor Ustavnog prava na Višoj Islamko Šerijatsko Teološkoj Akademiji (VIŠTA) u Sarajevu, visokog školi koja je spremala buduće šerijatske sudije (kadije). Šerijatski sudovi su ustanovljeni u skladu sa Berlinskim kongresom 1878. godine. Kada je Austro-Ugarska dobila mandat da okupira Bosnu i Hercegovinu. Berlinski kongres je predvidio za muslimane

okupirane BiH pravo i garancije da mogu urediti život u skladu sa svojom tradicijom, proizašoj iz Islama. To je potvrdio i Saint Germanski mirovni ugovor između država pobjednica i Austrije, i upravo je Austrija tražila da njene obaveze prema Bosni i Hercegovini preuzete na Berlinskom kongresu 1878. budu prenesene i u Saint Germainski ugovor 1919., kojim je okončan rat s Austrijom. Rat s Njemačkom je okončan Versajskim mirovnim ugovorom. Ukidanje šerijatskih sudova bila su prekršena dva međunarodna ugovora a na koje se oslanja legitimitet Jugoslavije. O tome se nije razgovaralo nije smjelo ni pisati a ni govoriti. Čemerlić je bio pogodna osoba za komunistički režim da to napravi s obzirom na svoj raniji poziv. I da bude jasno: Mi nismo zagovarali uvođenje šerijatskog prava kao pravnog sistema u BiH. Šerijatski sudovi koji su dokinuti imali su u svojoj nadležnosti samo dva polja građanskog prava a to je porodično, nasljedno pravo to jest sklapanje braka, razvodi, skrbništvo i nasljeđe. Pitali smo se i razmišljali što li će sutra biti napisano u novinama. U

to vrijeme u Sarajevu je svaki dan izlazio ujutro Sarajevski dnevnik a nedjeljom kao sedmičnjak Oslobođenje. Mislili smo i o paketima koje su naše porodice donosile nedjeljom, a to znači sutra. Nedjeljom su bili i razgovori za osuđene, ne osuđeni nisu imali tu privilegiju. Nismo bili zabrinuti, pa mada je svaka presuda na tamnovanje put u neizvjesnost mi nismo bili brižni. Uvijek smo vjerovali i nadali se. Osvanula je nedjelja. U zatvoru se rano liježe, ali i rano ustaje. Već u 6 sati pustili su nas na umivanje i nužnik. Bili smo mladi te u dobroj psihičkoj ali ne i fizičkoj kondiciji - jer se nismo

Poželio sam ih. Pitao sam o njima i to je mojoj majci bilo drago. Dok sam ja razgovarao sa svojim vidjeo sam Murteza kako razgovara sa svojim ocem. Znao sam da će nastojati da privoli oca da povuče žalbu i da izađe iz zatvora. Razgovaralo se u zatvorskom dvorištu, bašči. Bašča je bila puna cvijeća, dan sunčan. Vjerovatno o cvijeću nismo, mislili, ali smo ga osjećali. Zatvorenici su to cvijeće negovali. Mislio sma tad, poslije i sada da ukras doprinosi ljepoti sredine pa makar se o njemu ne govorilo ili pojedinačno primjećivao. Razgovor mi je bio vrlo ugodan. I

dobio i novine, obadvoje i Sarajevski Dnevnik i Oslobođenje. Otac mi je rekao da u novinama nema o nama ni riječi. Dodao je da je to dobro, jer u zatvorenoj sudnici mogu se pričati priče, ali javno se može pisati samo o onom gdje postoji vjerovatnoća da će to svijet povjerovati. Edhem je zatražio da pogleda novine. Uzeo ih je i poluglasno po svom običaju čitao. Nije vjerovao da o našem suđenju nema ništa. Ostatak dana prošao je brzo. Osvanuo je ponedjeljak. Oko 10 sati ključar je pozvao da pođemo sa svim stvarima. Stvari nisu bile u koferima, nego u velikim kartonskim kutijama. Tih kutija bila je puna Jugoslaivja. U njima je pristizala pomoć od UNRA (United Nations Relief Agency). Njen izvršni direktor je bio Fioselo La Guardia, bivši gradonačelnik New York-a. Po njemu je nazvan aerodrom La Guardia. Obično u jednoj kutiji držala se hrana a u drugoj presvlaka i što se imalo za čitanje. Odveli su nas u prizemlje. Mene su odmah rastavili od ostalih, jer po ćelijama smo bili raspoređeni po visini kazne. Ja sam išao u ćeliju gdje su osuđenici dobili od 4-6 godina, a ostali su išli u ćeliju više od 1 do 3 godine. Moglo se očekivati da će nas rastaviti, ali nakon dva i pol mjeseca zajedno rastanak mi je došao teško. Moja ćelija je bila u sjevernom krilu zgrade a njihova u južnom. Ušao sam u punu sobu zatvorenika. Većina su bili Srbi sa sela koji su bili u četničkim jedinicama ili četnički jataci. Dvojica su se razmakla i tako sam ja dobio svoje mjesto. Ležalo se na podu i koje imao prostirku ili šilte služio se. Zatvor nije davao ništa ni odjeću ni posteljinu. Moje mjesto bilo je široko oko 50 centimetara i kada bi legao doticao bi stopala čovjeka na drugoj strani ako bi se obadva opružili. Poslije podne su nas pustili u šetnju. Izašli smo svi i šetali u zatvorskom krugu. Išli smo jedni za drugim po 4-5 u redu. Prgurao sam se da budem u redu s Alijom i Ešrefom. Rekli su mi da je Murtez otišao kući. I njihova ćelija bila je puna, ali je bila manja. Spavalo se na jednoj strani.

Do moje ćelije, pravo iza mojih leđa bila je kupaona. Između ćelije i kupaone bila su drvena vrata zaključana. Shvatio sam zašto sam dobio to mjesto. Tu se čuo ulazak u kupaonu, a ona je bila u upotrebi 24 sata. Ali, najgore, u noj su premlaćivali osuđene na smrt prije izvršenja kazne. Bio sam u toj ćeliji manje od sedam dana, ali sam bio svjedok jednog premlaćivanja. Tuklo se, psovalo stenjalo, nikada plakalo ili molilo. Jedno jutro došao je ključar i pozvao skoro sve koji su bili u ćeliji i naredio da se spakuju. Za menje od sata došao je i pozvao ih. Išli su u KPD Zenicu. Kazne su im bile potvrđene i poslani su na izdržavanje kazne. Ostao sam u ćeliji sa još dvojicom. Sat kasnije došao je sekretar zatvora Vuko Glušica i rekao da ponesem stavri. Pošao sam i na svoju radost ubačen u ćeliju sa mojim. Oni su bili u polupraznoj ćeliji, pored njih je bio neki Muradbegović iz Mostara. Bio je oficir (zastavnik ili poručnik) osuđen na dvije godine. Bilo mi je lakše. Bio sam sa svojim.

(nastavak u slijedećem broju)

SARAJEVO, SEPTEMBAR 1943.

NEDŽIB ŠAĆIRBEGOVIĆ I ALIJA IZETBEGOVIĆ

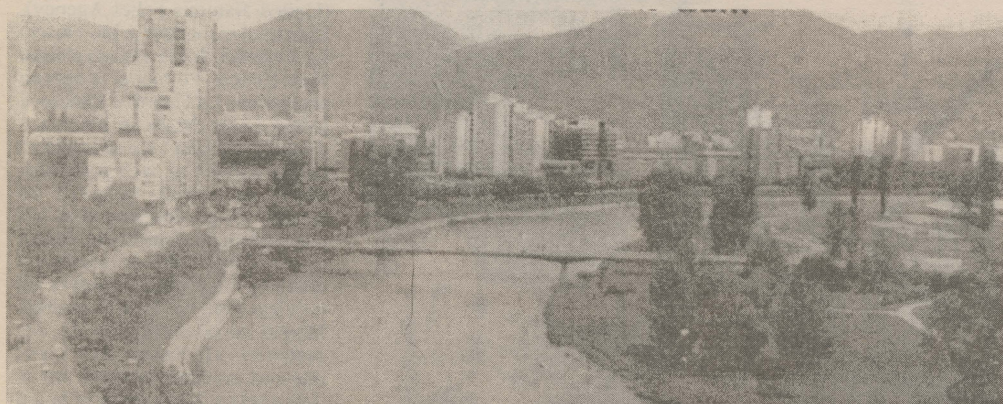
mogli kretati. Dobili smo i doručak a i hljeb (komad polukukuruznog hljeba za cijeli dan). Za doručak se dobila kutljača "kafe", to je bila jako razrijeđena cikurija (Divka) ali je bila topla i rado smo je pili. Oko 10 sati pozvali su Aliju da preuzme paket i na razgovor. Došla je njegova zaručnica Halida i majka mu Hiba - hanuma. I ja sma ih vidjeo, jer sam i ja ubrzo pozvan. Došli su moji roditelji i Aziza. Aziza se lijepo obukla. Mahrama je bila preko kose. Bila je vedra nasmijana. Već su počeli govoriti o žalbi, o borbi da se kazna smanji, što prije iz zatvora izađe. Nisam volio razgovor o tome. Lijepo je se nadati, još ljepše je osjetiti svoje da stoji uza te, da su ti oslonac. Trebao sam razgovor kako sve izdržati i ja u zatvoru i oni vani. Nisam vidjeo svoje sestre: Almasu, i Eminu. Bile su mlade, još djeca, a djeci nisu dali pravo da budu prisutne razgovoru.

majka i Aziza bile su vedre, sa osmijehom kao porukom da su sretni da se vidimo, razgovaramo pa makar i kratko. Otac je bio topal, brižan, ali se u ovakvim situacijama rijetko smješio. Dok smo razgovarali okolo nas su bili stražari, cijela Uprava zatvora. Bili su korektni, i kada bi isteklo predviđenih 20 minuta za razgovor to su glasno rekli, ali nije bilo grubih riječi. Uprava je volila da se vidi, jer im je to davalo važnost, a to su trebali. Postajali su važni a nisu bili svjesni da im tu važnost mi dajemo. Svi smo imali razgovore. Ešrefu su došli otac i majka a Edhemu brat Rasim. Vratili smo se u našu ćeliju noseći pakete, a i olakšani prijatnim, dragim utiscima. Mi smo jedini bili na razgovoru, jer smo jedini u ovoj ćeliji koji su osuđeni. Pitali smo se kada će nas premjestiti s drugim osuđenim. Oni su bili na prvom spratu, bolje reći prizemlju. Ja sam

Veliki potencijali se ne koriste NAJAVLJUJE SE JOŠ JEDNA DONATORSKA KONFERENCIJA ZA BOSNU I HERCEGOVINU

Politika blokirala bh. ekonomiju

ZENICA

Pored toga što su evidentni napori koji se čine u Bosni i Hercegovini na obnavljanju ekonomije naše države, podaci sa kojima se u javnosti barata oko određenih poteškoća sa kojima se naši zvaničnici suočavaju prosto nas frapiraju. Danas samo 408.000 zaposlenih u Federaciji BiH izdržava 466.000 penzionera, tu je i 135.000 socijalno ugroženih, 107.000 korisnika boračke i invalidske zaštite 30.000 civilnih žrtava rata. Podaci govore da manje od dva radnika pomažu jednog penzionera a neposredno pred agresiju taj odnos je bio 4:1 što je takođe vrlo nepovoljan odnos. Ako bi detaljnije izvršili analizu podataka od 408.000 zaposlenih došli bi u još težu situaciju. Iako ne raspolazemo sa tačnim podacima sa sigurnošću se može tvrditi da se među zaposlenim nalazi veliki broj administrativnih radnika, počev od radnika u školstvu, zdravstvu, vojsci, organima države Federacije, kantona, opština i tako dalje. Ova analiza bi bila veoma korisna za bosanskohercegovačke zvaničnike koji se bave i čine određene napore da se krene s mrtve tačke. Možda bi se došlo do podatka da jedan uposleni direktno u proizvodnji izdržava deset pa možda i više onih koji ne stvaraju određenu vrijednost koja povećava bruto produkt naše države. Već objavljeni podaci da je uprošloj godini uposleno novih 18.000 radnika a da se u ovoj godini planira uposliti 20.000 i nisu neke činjenice s kojima se može zaustavljati iseljavanje posebno mladih ljudi, školovanih i sposobnih za rad. Nije nama nikakva utjeha da je rad društvenog bruto proizvoda u Federaciji BiH veći nego u Republici Srpskoj. Ponekad kad nam zatreba kažemo da je RS samo jedan multietnički entitet koji isto

toliko bosanskohercegovački koliko i Federacija BiH. Međutim, ovu multietničnost odmah u startu ugrožava i sam naziv Republika Srpska. Međutim, sve dotle dok nas ne bude interesovao razvoj svih zajedno u BiH i Bijeljine, Višegrada, Foče, Prijedora, Bosanskog Šamca isto kao i razvoj Sarajeva, Konjice, Čapljine, Stoca, Livna i mnogih drugih od ekonomskog društvenog i svakog drugog razvoja naše države, neće biti ništa. Često se ističe da se donacijama nisu otvarala nova radna mjesta nego da su ta sredstva ulagana u infrastrukturu, to jest izgradnju i obnavljanje puteva željeznica mostova, elektroprenosnika, PTT mreže, škole i bolnica, kao da za sve ove poslove nisu bili potrebni radnici. U svakom slučaju veliki broj zaposlenih radnika bio je upravo angažovan na obnovi infrastrukture, čime su svakako stvoreni preduvjeti za razvoj privrede i ekonomije naše zemlje. Dakle kada bi se isključio ovaj broj radnika iz ukupnog broja uposlenih podaci bi bili daleko lošiji. Još uvijek o ekonomiji i razvoju se malo vodi računa. Viša politika je preokupacija mnogih a ekonomija se još uvijek ostavlja za sutra. Sve je u iščekivanju, postoje ogromni privredni potencijali koji su blokirani političkim sredstvima. Primjera radi, Aluminijски kombinat u Mostaru smješten na zapadnoj obali nepristupačan je i ljudima i politici sa istočne strane i organima Federacije a da i ne govorimo o državnim organima. Rudnik Boksita iz koga se ovaj kombinat snabdijevao rudom prije rata se nalazi u dijelu stolačke općine koji je sada pod kontrolom RS i takođe je nepristupačan aluminijском kombinatu. Ovo je samo jedan od primjera koji dosta jasno govori kako je politika blokirala ekonomiju. Pa i pored svega toga međunarodne finansijske institucije i dalje ulažu određene napore u pomoći BiH. Do sada se BiH zadužila u Svjetskoj banci oko 650 miliona dolara. To su

vrlo povoljni krediti dati sa rokom otplate od 30 godina, sa Grejs periodom 15 godina i sa kamatnom stopom od 1 do 2 posto. Negdje oko 80% ovih sredstava je utrošeno u infrastrukturu ostatak je utrošen u podršku reformama, prije svega privatizaciji preduzeća i bankarskog sektora kao i pomoći nevladinih organizacija. Bosna i Hercegovina ima takođe i predratni dug Svjetskoj banci koji iznosi oko 600 miliona dolara tako da ukupan dug BiH prema Svjetskoj banci iznosi milijardu i 250 miliona dolara. Prema Pariškom i Londoškom klubu, poslije reduciranja svih dugova prema određenim informacijama, razdužene BiH zajedno sa ovim zaduženjem u Svjetskoj banci iznosi nešto preko tri milijarde dolara. Dug od prije rata BiH odnosno prije nego što je ona postala članica Svjetske banke je programiran na period od osam godina. BiH je postala članica Svjetske banke 1995. godine. Mi se sada približavamo tom momentu kada će naša država morati izvršiti tu svoju obavezu odnosno početi plaćati taj prijeratni dug od 600 miliona dolara. Prva rata pristizje 2002. godine. Taj dug je naša država priznala prihvatila i obavezala se na njega odlukom svog Paralamenta još 1995. godine prije nego što je stupila u članstvo Svjetske banke. Servis duga u ovoj godini u državnom budžetu je oko 120 miliona dolara uključujući stara i nova zaduženja. Uglavnom tu se radi o starim zaduženjima, jer nova zaduženja su vrlo povoljni krediti i još nisu dospjeli a čija dospjela možemo očekivati oko 2010. godine. Ipak se može konstatovati da je na ovaj način i

kroz određene donacije infrastruktura BiH podignuta iako ne na predratni, ali ipak na jedan dosta zavidan nivo, koji može osigurati efikasnije funkcionisanje privrede i ekonomije i cjelokupnog života BiH. Drugi važan poduhvat u BiH je provođenje ekonomskih reformi prije svega privatizacija, odnosno pretvorba u privatno vlasništvo. A što je opšte poznati recept za uspješna razvoj. Privatizacija preduzeća ide bržim tempom u odnosu na privatizaciju banaka, ali se krenulo i u privatizaciju banaka. Dakle privredne i reformorske reforme su ipak u toku a sljedeća stvar koju treba vrlo brzo napraviti jeste prilagoditi određene zakone kako bi zemlja bila atraktivna za strana ulaganja. Ono što je veliki

Bosanski Šamac - Ploče a to je Sarajevo Zenica. To su neki najznačajniji zahvati stranog kapitala. Međutim, ono što je vrlo važno napomenuti jeste da je BiH imala ciklus donatorskih konferencija i da je u otm ciklusu prikupljeno 5,1 milijardu dolara. Da je od toga 60% potrošeno odnosno da je ostalo još 40% tih sredstava najavljuje se još jedna donatorska konferencija u junu ove godine. Na nivou regije u okviru Pakta za stabilnost jugoistočne Evrope postoje mogućnost da se doniraju još određena sredstva. Glavna poenta je da će se od ove godine pa nadalje donatorska pomoć drastično smanjiti i opadati i da će se morati ubrzati sprovela ekonomskih reformi. A nadamo se da će doći i do stabilnosti u regiji promjenom režima u Beogradu u kom slučaju bi se cijeli prostor učinio daleko atraktivnijim za strana ulaganja i kako bi privatizacija na taj način dala puni svoj efekat. Bez toga neće se moći ići naprijed. Znači ne treba se više oslanjati na donacije i treba se maksimalno potruditi da se povuče strani privatni kapital kao najpouzdaniji način za obnavljanje privrednog života, povećanja bruto proizvoda i oživljavanja ekonomije. Donatorskim sredstvima se nije moglo to napraviti jer donacije nisu imale tu svrhu one su više išle u infrastrukturu i u tehničku pomoć za provedbu reformi. Vrijeme za oživljavanje ekonomije sada dolazi, zato treba riješiti političke probleme u okviru BiH kako bi se ubrzala implementacija ekonomskih reformi a prije svega privatizacije i uspostavljanja političke stabilnosti u regiji. Američka administracija je suspendirala svoju pomoć Federaciji. Oni nisu suspendovali pomoć RS u Federaciji nisu zadovoljni tempom i brzinom privatizacije gdje ima još dosta preduzeća koja se i nisu prijavila za privatizaciju. Postoje određeni problemi između bosnjačke i hrvatske strane. Takođe Američka administracija nije zadovoljna sa reformom platnog prometa sa zakonom o restituciji i još nekim drugim pojedinostima. Prisutan je otpor privatizaciji u starim menadžerskim i direktorskim strukturama Amerikanci su završili svoj program nisu ga htjeli obnoviti i na taj način su poslali jednu svoju političku poruku da se ubrza proces privatizacije. Na kraju možemo konstatovati da bez temeljitije kadrovske reforme a što je u ovom momentu velika kočnica daljeg razvoja BiH ne može se puno naprijed. U jednom od narednih brojeva ćemo govoriti o kadrovskoj problematici Bosne i Hercegovine.

Rašid NUHANOVIĆ

Vrijeme za oživljavanje ekonomije sada dolazi, zato treba riješiti političke probleme u okviru BiH kako bi se ubrzala implementacija ekonomskih reformi a prije svega privatizacije i uspostavljanja političke stabilnosti u regiji.

hendikep u ovom momentu svakako politički problemi i okviru Federacije i uopšte u BiH koji proizilaze iz nedorečenosti Dejtonskog sporazuma i nesprenosti određenih struktura da sprovedi Dejton u onoj mjeri u kojoj je to predviđeno. Znači postoje politički sukobi oko tempa realizacije ekonomskih reformi. Drugi hendikep je politička nestabilnost u regiji a i u BiH što u velikoj mjeri obeshrabruje bilo koju pomisao o značajnijim stranim investicionom ulaganjima. Od većih stranih investicija do sada smo zabilježili strano učešće Folksvagen u TAS tvornici Vogošća, kuvajske investicione grupe u obnovu željezare Zenica, zatim obnova Dva Unisova tornja u Sarajevu i nedavno potpisani sporazum o izgradnji auto-puta odnosno prve dionice auto-puta

Kako će moja zakašnjela plaćanja uticati na MOJU KREDITNU HISTORIJU

Plaćanje pristiglih računa na vrijeme je najbolji i najsigurniji način da izgradite kreditnu historiju. Naravno, ponekad se zaboravi platiti baš svaki račun. Naprimjer, bolest može biti jedan od razloga da se računi ne plate na vrijeme. Ako se ovo nažalost dogodi jednom ili dva puta, to se može odraziti na vašu kreditnu historiju ali vi to možete i objasniti kreditoru koji će taj razlog vjerovatno prihvatiti kao opravdan. Američka statistika je pokazala da ljudi koji na vrijeme ne plaćaju svoje male račune dolaze do izražaja i u trenucima kada treba platiti krupnije sume kao što je kredit za kuću, auto i slično.

Evo nekoliko prijedloga kako da sebe organizujete u smislu plaćanja računa na vrijeme:

- Zabilježite na kućnom kalendaru datume kada bi trebali poslati vaše račune poštom da bi na vrijeme stigli i realizovali se bez zakašnjenja.
- Regulirajte da vam se iznos vaših računa oduzima direktno sa vašeg bankovnog računa (Checking account) svakog mjeseca. Plin, struja, telefon i osiguravajuće kompanije preporučuju i omogućuju ovakav vid plaćanja. Nemojte zaboraviti da u ovom slučaju pratite izlaz novca sa vašeg računa jer tog dana vaš račun za tu sumu mora imati pokriće.
- Ukoliko putujete van grada u kojem živite na oodmor ili u posjetu tj. ukoliko ćete biti odsutni neko vrijeme, zamolite komšiju ili prijatelja da preuzme brigu o vašem poštanskom sandučetu, prati račune i umjesto vas plati ih na vrijeme. Ili, vi možete nazvati vašeg kreditora kome ćete reći da će te biti jedno vrijeme odsutni pa sa njim organizujete redovno plaćanje računa.

Ako se budete ponašali na način koji je iznesen u prethodne tri tačke, budite sigurni da će vaša Kreditna historija polahko ali sigurno rasti. Generalno govoreći, kreditori posmatraju posljednje dvije godine vaše kreditne historije i iz nje donose zaključke i odluke dali da vas kreditiraju ili ne.

Koraci koje morate preduzeti:
a) Platite prvo vaše obaveze: Platite ih prije nego što potrošite vaš novac za izlaske i neobavezne stvari.
b) Platite vaše račune na kreditnim karticama. Ako ste nesigurni u sebe, jednostavno

uzmite makaze i isjecite vaše kreditne kartice da ih više ne možete upotrijebiti a nadolazeće račune plaćajte sve do konačne isplate. Nadajte se da će doći neka bolja vremena a dotle plaćajte vaše obaveze čekovima i

Money orderima.

c) Prije nego što se odlučite da nešto kupite sa kreditnom karticom upitajte sebe: "moram li ja zaista ovo kupiti baš sada"?

d) Kada nešto plaćate kreditnom karticom, provjerite dali imate dovoljno para na njoj. Ako nešto na primjer košta 400 dolara, a na vašoj kartici ima 399 dolara, mašina će pokazati "decline" i automatski dati "signal" kreditorima da ste neodgovorni.

e) Aplicirajte za kredit - kreditnu karticu samo kad vam nešto treba jer, svaki put kada aplicirate za kreditnu karticu to ide na vaš kreditni izvještaj (Credit report) i negativno utiče na njega. Ukoliko aplicirate često, to je odmah signal da ste vi prezaduženi bez obzira što vam taj kredit nije odobren. Nemojte aplicirati i jednostavno nasijedati na sitne poklone koje vam banke nude da bi aplicirali za njihovu kreditnu karticu a time im otvarate vrata da "čakaju" po vašem kreditnom izvještaju.

* Ukoliko ste se ipak odlučili da aplicirate za kreditnu karticu budite mudri i aplicirajte za onu koja vam nudi najmanju kamatu i koja ima nisku ili nema nikakvu godišnju naplatu usluga. Kreditne kartice koje nude velike trgovačke kuće (Staple, Sears, WZ) obično ih nude uz veoma visoke kamate koje su najčešće daleko veće od bankovnih kreditnih kartica. Poslužite se Internetom da bi došli

do ponuda bankovnih kreditnih kartica sa niskom kamatom. Prilikom ponuda za kreditne kartice koje vam se nude poštom, izvršite poređenja po pitanju ponuđenih kamata.

* Kada god dobijete račun za plaćanje rate na kreditnim karticama, primjetićete da vam se nudi minimalna uplata za taj mjesec. Tu obično piše "MINIMUM DUE" i u tom "prozorčiću" suma koju trebate platiti. Platite uvijek više (koliko god možete) od te sume koja vam je navedena. To je zato što plaćanjem "MINIMUM DUE" sume vi ustvari plaćate skoro samo kamatu a dug skoro da i ne otplaćujete. Na primjer, zamislite da upotrebljavate kreditnu karticu sa 18 posto interesa da bi kupili kauč koji košta \$1.000 dolara. Vi samo plaćate minimalni iznos od 2% svakog mjeseca (oko 20 dolara). Po tome ispada da ćete vi to plaćati 90 mjeseci (7 ipo godina) da bi platili taj kauč, pa će vas na kraju taj kauč koštati \$1.800.00 dolara računajući i kamatu. Dali se to isplati???

* Upotrijebite vašu kredit karticu za popravljavanje kreditne historije. Kao što možete veoma lahko pokvariti kreditnu historiju upotrebljavajući kreditnu karticu, isto tako je možete pametno upotrijebiti da popravite kreditnu historiju i da je uzdignete na najviši nivo. To će te postići jedino ako svakog mjeseca redovno plaćate izno koji dugujete.

* Pratite rekorde o vašim računima i o datumima njihovog isteka. Nemojte misliti da su dugovi u ovoj zemlji nestali i da ste zaboravljeni ako prestanete dobijati opomene za njihovo plaćanje. Na primjer, bolnice i doktori prestaju slati račune nakon nekoliko mjeseci pošto uvide da vi na njihove opomene za plaćanje ne odgovarate. Ali ako oni taj vaš račun prosljede agenciji koja je plaćena da prikuplja neprikupljeni novac, sve će to ući na vašu kreditnu historiju. Zato, kao što smo vam u prošlom broju savetovali tražite da vam pošalju vašu kreditnu historiju i da bar znate na čemu ste. Onda, kada ustanovite gdje ste "kratki" čim mognete počnite sa plaćanjem.

U SJEDEĆEM BROJU:
Kako da pomognem sebi???

ADVOKAT ZA POVREDE

Povod za ovaj tekst i predstavljanje osobe koju vam, poštovani čitaoci SabaH-a, želim predstaviti bio je saobraćajna nezgoda koja se desila mom bliskom prijatelju. Naime, dok je čekao zeleno svjetlo na

ma našao na usluzi našem bošnjačkom čovjeku. Nakon zakazanog sastanka, našao sam se "oči u oči" sa čovjekom koji je pristao da se nađe našem narodu na usluzi i da u svakom trenutku i u svako doba dana i noći pravno

dobije ukoliko do povrede dođe u Bronksu nego recimo, na Kvinsu, Bruklinu ili Menhetnu. Iz našeg razgovora, takođe smo saznali da u slučaju nastanka povrede bilo u saobraćajnoj nezgodi ili povrede na radu, iznajmljivanje

advokata ne zahtijeva nikakve materijalne troškove. O tome advokat Kurzner kaže: "Kada mi se klijent javi i ja odlučim preuzeti njegov slučaj, ja time preuzimam rizik na sebe u finansijskom smislu. Ja, uostalom kao i svi drugi advokati u ovim slučajevima, dolazim u poziciju da, osim što na taj način trošim svoje vrijeme, potrošim i znatnu sumu novca prije nego što slučaj pozitivno

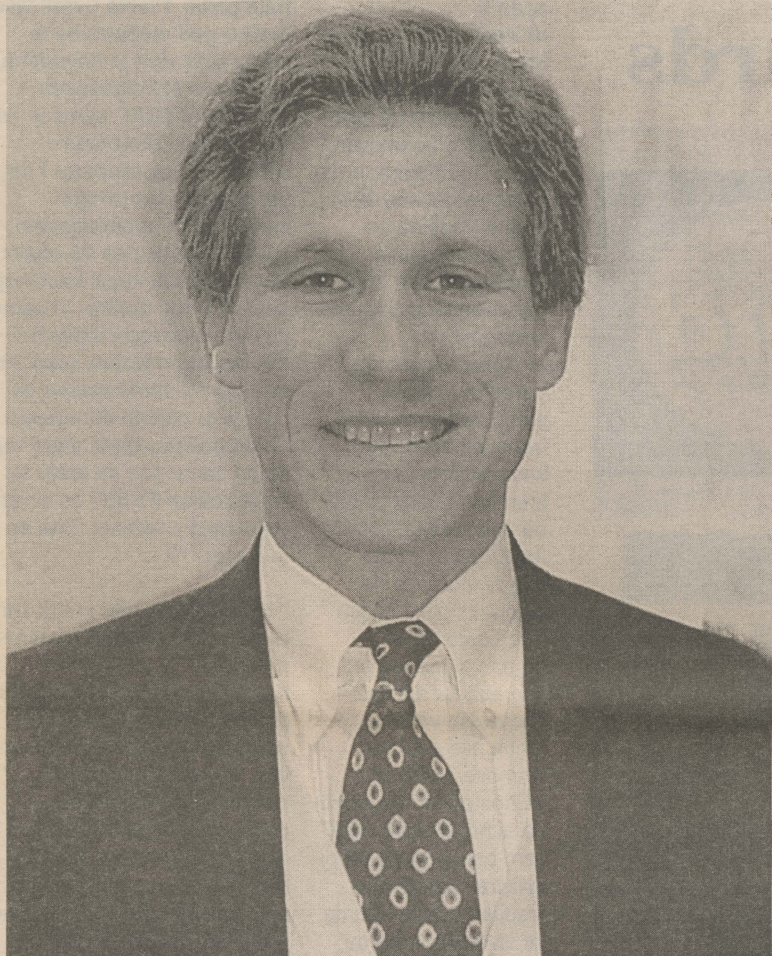
gode dođe, advokat Kurzner kaže da je prvo i osnovno, koliko je to moguće, zadržati drugog učesnika u saobraćajnoj nesreći do dolaska policije. Naravno, ne misli silom. Pošto ste pozvali policiju, ukoliko ste povrijeđeni, to treba reći policajcu da bi to ušlo u zapisnik (Police Report), a ako vaša povreda zahtijeva bolnički pregled i liječenje, odmah idite u bolnicu da bi opis povreda ušao u bolnički izvještaj. Ta dva dokumenta (policajski i bolnički izvještaj) su jako bitni i osnovni su preduslov za pozitivno rješavanje vašeg slučaja. Jako je bitno da dalje slijedite upute liječnika po pitanju dalje terapije i nastavka liječenja zadobijene povrede. Važno je istaći, kaže advokat Kurzner, da za svo liječenje i terapiju u slučaju povrede nije potrebno da povrijeđeni ima obezbijeđeno zdravstveno osiguranje (Health Insurance) jer troškove liječenja će snositi osiguravajuće društvo koje je vozilo

osiguralo (Car Insurance). Slično ovom pravilu je i pravilo o "Insuranci" ako dođe do povrede na radu ili jednodostavno, bilo gdje na ulici ili na primjer u prodavnici. Kad smo već kod prodavnice, ukoliko dođe do povrede u prodavnici, važno je za svjedoka obezbijediti nekoga iz radnog sastava kolektiva te prodavnice gdje je do povrede došlo. Obavezno uzmite broj telefona i ime te osobe, jer ljudi često mjenjaju radno mjesto pa tog svjedoka možete i izgubiti.

Obzirom da svaki naš čitalac koji se našao u situaciji da bude na neki način povrijeđen, predstavlja slučaj za sebe a i za svaku drugu konkretna pitanja g. Wayne Kurzner vam stoji na raspolaganju, pa ga nazovite ili posjetite.

Evo adrese i broja telefona:

Wayn D. Kurzner
555 Fifth Avenue
17. sprat
New York, NY 10017
Telefon: (212) 867-9149

semaforu, iz dubokog

Wayne D. Kurzner

razmišljanja ga istrgnu strahovit udarac a potom nesnošljiv bol u predjelu vrata. Vozač đipa koji se njegovom autu približavao, tražio je nešto u kaseti svog auta i jednostavno, u punom naletu, udario odpozadi auto "Pontiac" u kojem se moj prijatelj nalazio. Naravno, odmah je došla policija i bolnička kola su takođe ubrzo bila tu. Na pitanje policajca jeli sve OK, rekao je da jeste samo ga malo boli vrat. Situacija se kasnije iskomplikovala pa je ta vratobolja postajala sve jača i jača. Nazvao me je, ispričavši šta mu se tog dana dogodilo a ja nisam imao pravi odgovor da ga posavjetujem šta da radi i kome da se obrati. Osjećaj krivice natjerao me je da odmah sutradan prelistavam telefonske imenike u potrazi za čovjekom koji bi se u ovakvim, i sličnim situacija-

pomogne u svim slučajevima kada do nesretnog slučaja dođe, bilo u saobraćajnoj nesreći ili prilikom bilo kakve povrede na radu, na ulici, u kući, u prodavnici...

Specijalista - pravnik za sve vrste povreda, četrdesettrogodišnji advokat Wayne Kurzner je završio srednju školu 1974. godine na Kvinsu u Njujorku, koledž 1978. godine u Vašingtonu a specijalizirao je pravo u Njujorku 1981. godine. Vlasnik je advokatske firme na Menhetnu za personalne povrede od 1987. godine. Dakle, advokat sa 18-20 godina iskustva na poslovima zaštite svojih klijenata iz oblasti povreda u svim situacijama i na svakom mjestu. Za naše čitaoce koji žive u Njujorku, interesantan je podatak da se na ime odštete za povrede mnogo više novca

riješim. Znači, ako slučaj riješim pozitivno-uspješno, uzimam dogovoreni procenat od ukupne sume koju uspijem "izvući" a ukoliko ne uspijem, klijent nije ništa dužan platiti. Sve što sam u tom slučaju potrošio, i novac i vrijeme ide na moju štetu.

Na moje pitanje, iz praktičnog života, koji je najbolji redoslijed reagovanja u slučajevima kada do saobraćajne nez-

Nesretni slučajevi
ACCIDENTS & INJURIES
Povrede
Kod kuće
Na poslu
Na ulici

BESPLATNE KONSULTACIJE

Ne naplaćujemo usluge

sve dok slučaj

ne riješimo uspješno

Ako se već desilo - samo nazovite

WAYNE D. KURZNER, ESQ.

555 Fifth Ave.

Manhattan, NY

DAYS: (212) 867-9149

EVES: (914) 725-8018

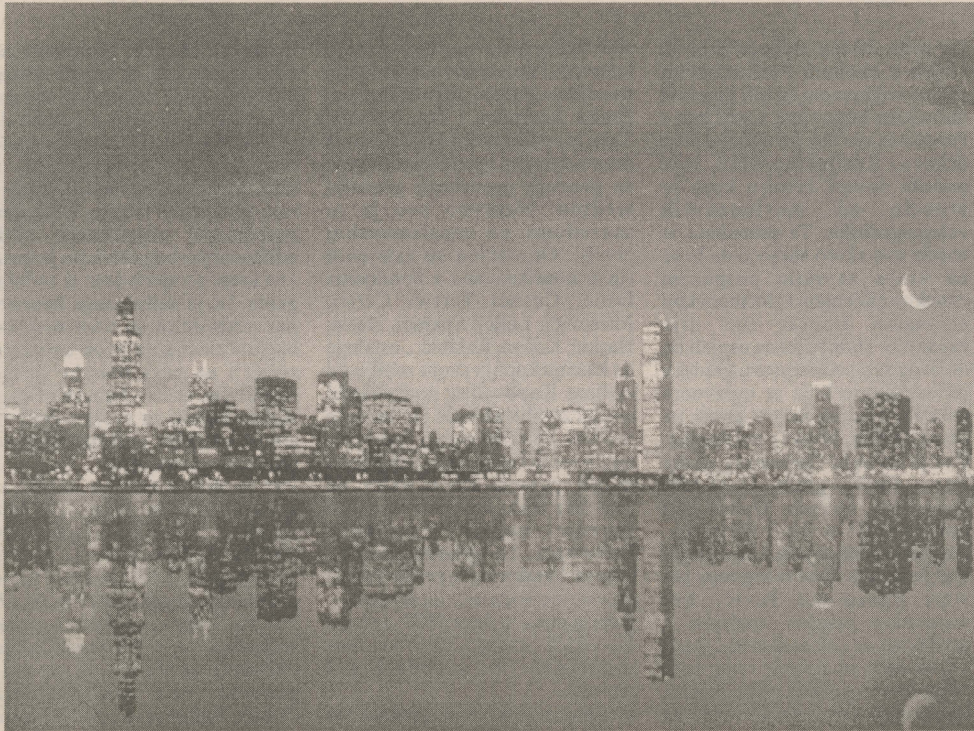
BOŠNJAČKO - AMERIČKA RAZGLEDNICA

Da sam pravio razglednicu stvari koje čine nas

Bošnjake u koloritnom američkom mozaiku, najviše bih vremena posvetio Chicagu. Vjerovatno zbog nepoznavanja prave slike. SabaH je list koji otvori horizonte našeg iseljeničtva, pa se preko njega čovjek upozna sa stvarima koje su u njegovim mislima bile bliže Ginusu nego li stvarnosti. Istina, time ne želim umanjiti titulu Chicagu, kao vodećem bošnjačkom gradu u Americi, ali polahko primat mu ostaje smo po broju naših doseljenika. Dobar broj čitalac zaasigurno ne zna da su Bošnjaci u Chicagu kao organizovana skupina poznati već skoro stotinu godina. O tome je SabaH pisao u prethodnih par brojeva, a čitaoci djelimično upoznati o istorijatu Bošnjaka u Chicagu kroz intervju sa hadži Senad ef. Agićem. Skoro cijeli vijek prepoznavanja američkih Bošnjaka, ili bošnjačkih Amerikanaca, kako ko voli, kroz zvanično priznatu oragnaizaciju od američkih institucija, nije mala stvar. To je zasigurno momenat koji treba ući u sve čitabe novije bošnjačke historije te podvlačiti ga kao bitniji. Chicago, koliko ja znam, je grad sa jedinom džamijom u Americi građenom parama i znojem Bošnjaka. Neće me začuditi da ih ima još. Chicago je grad koji je dao imena poput rahmetlije Kamil ef. Avdića, uma velikog kalibra, zatim grad koji je iznjedrio našeg reisa hadži Mustafu ef. Cerića, pa i Ejup

Ganić je potrošio desetak godina svog života u gradu na obali jezera Michigan. Takva slika prosječnom doseljeniku znači da takvih zajednica nema više. Tek kad čovjek zaroni dublje, vidi snagu zajednice u New Yorku, Sent Louisu, Detroitu. Mašallah. Kako je krenulo, Istambul će biti mali spram američke dijaspore. Posebno što raduje, to je vezivanje ko i prepoznavanje potrebnih udruženja odnosno institucija. Naši ljudi preko njih polahko saznaju gdje će najlakše i najjeftinije doći do usluga koje život znače ovdje, dobijaju savjete pa i konkretne pomoći, a sve češće pune srca te na taj način liječe nostalgiju. Pokazatelj kvalitete korisnih usluga je "zabrinutost" OSCE za dobar odziv bh. glasača na predstojećim izborima, koji je u poređenju sa prethodnim udeseterostručen.

Bilo bi šteta da u ovoliko redaka ne kažem riječ dvije o dijelu našeg mozaika u USA. Dio koji se tiče Bošnjaka u Chicagu. Da bi govorio o organizacijama ili udruženjima u Chicagu, trebao bih se malo vieš analitički baviti time, posebno stoga jer danas zasigurno postoji bar dvadesetak sa bosanskim ili bošnjačkim predznakom. Dobar broj njih samo postoji, ali neki i rade kada se šta organizuje u Chicagu, a trebalo bi biti od značaja, onda najveći dio čitanja oglasa tih manifestacija potroši na čitanju organizatora. U najmanju ruku kao da se pravi država. Istini za volju, nabitnije je raditi, a vremenom će se iskristalisati potrebno od nepotrebnog. Ukoliko ikada počnemo timski raditi, u šta lično sumnjam, bićemo jaki kao Jevreji u USA. Meni je čudno zašto se ne

CHICAGO

nastavlja kontinuitet snage Bosansko Američkog Kulturnog Društva koje je prema godinama postojanja starije od najstarijeg Bošnjaka koji danas živi u ovoj zemlji. Možda starijeg nejma ni u Bosni. Međutim, to je priča za sebe. Svi lete svome jat, a mi jata na bacanje imamo. Chicago je jedini grad na svijetu koji ima dvije iste stranke. To niko ne razumije. Ili možda samo ja ne razumijem. Ista

stranka, a kandidati protivnici. Možda moje nerazumijevanje politike ili strah od nje je produkt moje iskrivljene slike o tome. Odavno mi je otac rahmetli rekao "sine bavi se svim poštenim poslovima, nikada ne laži, ne kradi te bježi od politike. Svi ljudi jedu životinjsko meso, a političari ljudsko". Možda je bio u pravu. Vraćam se Chicagu. Sportisti vade prosjek. Fudbaleri FK "Ljiljan" postaju strah i trepet

kako na malim, tako i na velikim terenima. Ovo je prva sezona gdje sa svoja dva tima koji ravnopravno učestvuju u dva ranga prave dar mar među sprotskim neprijateljima. FK "Bosna" je zadnjih par sezona u krizi, ali izvući će se oni. Sportsko Društvo BOSNAM u svojim redovima imaju trenere koji su dobijali medalje na velikim svjetskim takmičenjima za državu BiH. Aferim im. Društvo koje se

bavi najmlađim ta na taj način obogaćuje naraštaje koji dolaze. Društva poput Gaćana, Prijedorčana i drugih je sve više, pa oni preko istih pošalju bar koji dolar u Bosnu. Takva udruženja su u svaku ruku za pohvalu. Neka se sva druga udruženja ne ljute, jer ponavljam, povelik je broj istih, a moja upoznanost sa njima mala.

Ono što će Chicago činiti zanimljivim za nas su Peti Susreti Bošnjaka koji će biti održani zadnjeg vikenda u maju mjesecu. Stvar koja bi trebala ostaviti dubljeg traga na dalji tok našeg bitisanja u USA, posebno s toga jer bi se na susretima trebalo konstituisati KONGRES Bošnjaka. Prema dosadašnjem toku organizovanja ove velike manifestaicje, za gostovanja kao i učešća na okruglom stolu, koji će također biti upriličen zainteresovani su najveći ljudi iz političkih kao i vjerskih struktura u BiH, sa posebnim gostima koji žive i rade širom Evrope. Događaj koji traži više pažnje i o kome će SabaH zasigurno više pisati. Time će Chicago, obzirom da je izgubio primat u košarci, ponovo po nečemu postati važan američki grad.

Erkin MEDEDOVIĆ

Samo sa SabaH-om ste istovremeno u Bosni i u Americi!

Prva Nagrada
25"
TV u Boji

Treća nagrada
VIDEO

POVRATAK TAKSE '99

AHMED BROKERAGE, INC.

Javno objavljuje Lotto 2000 za Taksu '99

Vi možete biti jedan od sretnih dobitnika kroz obračunavanje vaše takse preko

Ahmed Brokerage Inc

Četvrti nagrada

RADIO

Druga nagrada
19"
TV u Boji

Peta nagrada
KAMERA

LOTO ĆEMO IZVLAČITI 16-tog APRILA, 2000 U 12 SATI (PODNE)
U PRISUSTVU VLASNIKA TIKETA

**KRAJNJE JE VRIJEME DA MISLITE NA SVOJ
POVRATAK TAKSE
MI SMO TU, SA MNOGO GODINA PRAKSE**

OSIGURAVAMO

* Auta * Kuće * Biznis * Život

ZAKONSKI SERVISI

* Imigracija * Povrede * Bankrot

VOZAČKE DOZVOLE

* Voz. ispit * Časovi vožnje

DEFENSIVE VOZAČKI KURS:

OD DMV-a ODOBREN 6 SATNI KURS POMAŽE DA SE UKLONE 4 POENA IZ VAŠE VOZAČKE DOZVOLE I UŠTEDI
10% VAŠEG OSIGURANJA ZA 3 GODINE.

AHMED BROKERAGE, INC.

43-07 Broadway, Astoria, NY 11103

Tel: (718) 777-8236, Fax: (718) 777-8237

NEZABORAVLJENI GRAD

Tamo gdje se završava Bosna, gdje brda prelaze u plodnu ravninu omeđenu Unom, nalazi se grad Bosanska Dubica. U samom svom nazivu ovaj grad otkriva stoljetnu pripadnost Bosanskoj državi a od samog spominjanja naziva mjesta početkom 13 stoljeća nije se desilo, kao sada, da novonaseljeni "stanovnici" već u prvoj godini vlasti nad gradom promjene naziv u Kozarsku Dubicu.

Kako da opišem svoj rodni grad? Od čega da pođem? Od ljudi, tvrđave, Unskih ada, kamena ili Leptihorskog horoza koji se čuo u tri carstva. Bosanska Dubica je uvijek bila na granici velikih sila, borbi, kultura, vjerskih uticaja i kao grad je poprimila sve odlike davnih vremena koji su ostavljali traga na arhitekturi i ljudima koji su je naseljavali.

U samoj mudroj izreci: Blago se gradu na granici u miru a teško u ratu, krije se sudbina grada koji je u prošlosti bio postaja za pohode raznih vojskama i voskovođama. Ipak kao i kod većine bosanskih gradova tursko doba i dolazak Islama na ove prostore je ostavilo najviše uticaja. U 17. stoljeću grad je ličio na većinu ostalih bosanskih gradova zbog okruženja širokim kamenim zidom kao štitom od upada razbojnika i vojske. Obrisi tih utvrđenja su i danas prisutni iza Gradske pijace te na obali Une kod bolnice. Slika Bosanske Dubice iz 1622. godine upravo prikazuje takav grad na ušću jedne od mnogobrojnih pritoka Une. Dolazak Turaka i nove religije Islama, usmjerio je kompletnu izgradnju grada u stilu islamske arhitekture. Počele su izgradnje džamija, mekteba, česmi, hamama, konaka, čuprija, kaldrme i svega onoga što je služilo narodu i religiji koju su oduševljeno prihvatili.

Dubičani su mirni ljudi, tihe naravi, odani svome gradu ali i dobri domaćini koji su primali sve došljake sa pažnjom i pružali im šansu za dobar i ugordan život. Te osobine su se zadržale sve do ovoga rata kada su, po onoj staroj, došli divlji i otjerali pitome. Uže gradsko jezgro su sačinjavali: Stara Čaršija, Puhalo nekad zvano Džemati, Bećirevića Mahala, Arapovica Sokak, Unska Obala, Hatipovica Mahala, Čustića Mahala, Čuševića Mahala, Serica, Seferović i druge mahale i sokaci koji su dobivali imena po porodicama koje su ih naseljavali. Prigradska naselja su sačinjavali: Leptihor, Krivdica Brdo, Alibašića Brdo, Urije, Djelovi i Polje koje je nastalo 70-tih doseljavanjem Krajišnika-muslimana iz Cazinske Krajine. Iz ovih imena dubičkih naselja se vidi da je to oduvijek bio muslimanski grad a sam Srbin Dragoslav Aleksić u svojoj knjizi "Knežpolje i Knežpoljci u prošlosti i sadašnjosti", 1931 piše da je prva srpska porodica sa prezimenom Bakić u grad došla tek 1848. To pokazuje da u skoro osam stoljeća grada Srbi u njemu žive masovno samo u ovom zadnjem.

Do prije 20-tog stoljeća Srbi su živjeli u okolnim Podkozarskim selima i uglavnom su bili kmetovi dubičkim begovima Cerićima i Perzićima sve dok im njihova prva država, Kraljevina SHS, nije počela davati zemlju koju je otimala od muslimanskih veleposjednika. Ta otimačina je trajala evo skoro stoljeće da bi se na kraju završila potpunim etničkim čišćenjem i zločinom koji normalan ljudski um nije zapamtio. Dubičanci su uspjeli da do ovog rata sačuvaju svu gradsku infrastrukturu koja se uglavnom nalazila u užem jezgru grada uz Staru Čaršiju, Mejtef i tri džamije. Čak je na uglu Opštinskog parka stajao simbol grada, Stari top, kojeg su čuveni Dubičanci potpaljivali u čast Bajrama. Zapisano je da je jedan od zadnjih koji je ispalio hitac iz tog topa bio stari Hasan-aga Pezić. Svi pomenuti nazivi mahala i građevina su u narodu ostali i dan danas iako su poslije onog rata "opjevani" potkozarski seljaci izmijenjali sve i stavili svoja sa većinom imena koji nikad nisu ni kročila u čaršiju.

Strukturu stanovništva je naglo promijenio val novopridošlih od 60-tih godina, uglavnom srpskih seljaka iz okolnih sela, tako da je od stotinjak srpskih porodica prije 50-tak godina, koji su živjeli u gradu, taj broj narastao do 4500 Srba, po zadnjem popisu 1991. U tom zadnjem popisu stanovništva grad je imao 8445 muslimana i oko 800 Hrvata. Pošto su sva okolna sela bila čisto srpska, srpski ideolozi su već u prošlom stoljeću primjenjivali poznate scenarije pravljenja srezova i kotara gdje bi bili u većini i tako imali apsolutnu vlast u gradovima. Taj isti scenarij je korišten u čitavoj Bosni i osim držanja vlasti u muslimanskim gradovima sistematski su godinama otimali i prepisivali na sebe državno zemljište kako bi prije ovog rata imali tobože dokaz da je 75% teritorije BiH njihovom vlasništvo. U samoj opštini Bosanska Dubica na ovaj način Srbi su godinama prisvajali ogromne parcele kozarskih šuma i plodnih polja u Knežpolju i Dubičkoj ravni. U poslijeratnoj gradskoj komunističkoj vlasti Bosanske Dubice bilo je mjesta samo za provjerene ideološke kadrove iz muslimanskih porodica Zubovići, Čoralići i Kahrići a kako su oni predstavljali građane to Dubičanci najbolje znaju. Učešće ovih porodica u gradskoj upravi bila je samo šminka, pravu vlast su imali nekadašnji daci-pješaci koji su obrise grada vidjeli tek u prvim srednjoškolskim danima kada su silazili sa brda po zadatku kozarskih spomeničara. Poslije srednjih škola išli su na nazovlje studije a kakve su one bile najbolje govori doktorska disertacija nekad najuticajnijeg BiH političara, Prijedorčanina, Nikole Stojanovića pod nazivom: "Uloga mjesne zajednice u radu opštine". Poslije takvih studija dolazila je na

red funkcija a nedugo potom kadrvoski stan u novosagrađenim naseljima: Puhalo, ili po njihovom Borka Arsenica, i kraj bolnice. Tako je opančarski folklor slaganja drva u dvorištu i prolijanje pomija sa prozora prenese u gradsku sredinu. Naravno sve je to sagrađeno na muslimanskoj zemlji. Otimačinu su zamijenili rijetku konfiskovano a familijama Delići, Čustići, Terzić, Cerić, Idrizović, Lelić, Spahić, Hasić, Haskić, Kočan, Kalabić... ostalo je da kasnije kupuju svoju zemlju od opštine. Kupovali su podkozarski seljaci zemlju za kuće i uvlačili se u krilo prijateljstva i kumstva novinom Dubičancima. Svagdje su mogli praviti kuće osim na Krivdića Brdu jer im to nisu dali Krivdići, najljući i najoštriji Dubičanci. Ta njihova pravilna ocjena karaktera "ugroženih" ih umalo nije koštala bombardovanja jednog julske dana 1992. i danas Krivdići kažu: Oni su tad propustili mi slijedeći put nećemo.

Bosanska Dubica je gledala rat preko Une i Save mjesecima prije nego što je počeo u Bosni. Malo je poznato da je tačno godinu dana prije početka rata, na Bajram 1991., pala prva žrtva u Bosni i Hercegovini od četničke ruke Željka Maslića. Ubijen je poznati dubički mesar Suljo Nezirević na najbrutalniji način. Rahmetli Suljo je platio glavom što je godinama u čast Bajrama stavljao fes na glavu i pravio počasnu vožnju gradom u fijkeru Omera Bukala. Upozorenja i apeli Sarajevu su ostali bez odjeka. Grad je bio blokiran tri mjeseca prije početka rata, a Referendum i masovne "ZA" Dubičance je definitivno stavio u "vekovne neprijatelje srpskom narodu". Tada je počela padati maska sa lica dojučerašnjih komšija, prijatelja i kumova. Krenulo je hapšenje, otimačina, odvođenje na Manjaču i na kraju ubijanje, miniranje vjerskih i privatnih objekata Bošnjaka. U narod se uvukao strah i ratna dejstva četnika oko Kozarca i Prijedora te zločini nad tim stanovništvom su uzrokovali opštom prijavom ljudi za izlazak konvojima iz grada.

Prvi konvoj je najavio da će se svoj rodni grad za neko vrijeme preseliti iz njegovih mahala i sa obale Une na neke druge prostore. Odlazio je grad u valovima, odlazili su simboli grada koji se poznavao po njima. Nikad neću zaboraviti uplakano lice legende grada, ljudine od dva metra, Ismeta Kočana. Ljubio je od reda svoje ostavljajući sugrađane i svima govorio: "Mene tjeraju iz mog grada." porodica Kočan, prije Kočanović, se spominje kao jedna od prve četiri familije koje su naseljavali ove prostore. Ismet Kočan je bio nastavnik, uspješni rukometaš, sportski radnik, rukovodilac i što je najvažnije jedan od rijetkih muslimanskih intelektualaca koji se prihvatio organizovanja i rada u SDA

Bosanske Dubice. Mnogobrojna odlikovanja koje su krasile vitrine Ismetove kuće su značila status i ugled onom društvu a odluka da se uključi u rad SDA stranke donio mu je još veći ugled u muslimanskom narodu. Izbijanje rata je donijelo Ismetu hapšenje, prebijanje, pljačkanje svih odlikovanja i bogatstva što je imao i na kraju protjeravanje iz rodnog grada, što je najžalosnije Ismetov put muhadžira su utrli njegovi bivši učenici koje je on uvodio u svijet i na prve morske ljetne ekskurzije. Danas, Ismet Kočan je skrhan bolom za svojim gradom ali sa velikim optimizmom za povratak na ognjište.

Rat je donio mnogo primjera dostojanstvenog držanja do juče mirnih i radnih ljudi, istaknuću Bakira Karabegovića, prvog predsjednika SDA, snajper ga je nekoliko puta za malo pogodio ali Bakir je i dalje vodio neke komšije sramotnih svjetskih organizacija objašnjavajući im da se vrši genocid nad muslimanima Dubice. Bakirovi su izbjegli klanje u Foči u onom ratu i on je najbolje zano čud četnika. Halid Veladžić, ljuti krajišnik i neumorni aktivista SDA, ostao je u sjećanju mnogoborjonim logorašima sa Manjače po tome što je rukama zacjeljivao teške rane a unatoč teškim uslovima vakat namaza ga nije mogao mimoići. Halid je prošao i Manjaču i Batkoviće a danas priprema konvoje za izgradnju porušenih kuća u njegovom Polju. Ibro Litrić, kao kuhar na Manjači mnoge nahranio i spasio, Muharem Hare Lelić član užeg rukovodstva SDA Bosanske Dubice, svojim držanjem i donošenjem poruka iz Crvenog križa davao morla u istom logoru a ostali bivši logoraši iz Dubice; Hadžija Omer Veladžić, Mirza Hasić, Mirsad i Hase Krivdić, Refik Bosnić, Hakija Resić, Orhan Čaušević, Draško Tomić, Fehim Babić, Ferid Terzić, Mirsad i Nihad Duranović, Senad, Salkan vulkanizer, Jasim Krivdić, i drugi najbolje znaju šta znači pakao Manjače sa prethodnim ispitivanjem i prolaskom kroz ruke četničkim inspektorima i zločincima Vladi Karanu, Milošu Zloturju, Miloradu Mediću i njihovom načelniku Draganu Cibici.

Danas je Bosanska Dubica razoren grad, bez svojih četiri džamije, mezarulka, dijela Stare Čaršije, katoličke crkve, svojih stanovnika, vječni grad za nevino ubijene familije: Čustić, Hafizović, Kosćak, te Heditu Hilić, Hazima Dautović-Majkija, Huseina Salkića, Ahmeta Skenderovića, Samira Hajdarevića, Hilmiju Rakovića, Šmaju Lađarevića. Seferovića - Mrgud, Envera Hatića i još onih čije duše su zaslužile ući kroz dženetksa vrata. Mnogi stanovnici su teško povrijeđeni u hapšenjima i noćnim upadima u kuću. Ostala su pusta sprotska borilišta a Borčev stadion, kojem sam i ja dao najljepše dane

Čitajte
SabaH
da bi ste
bili
obaviješteni!

mladosti, služio je čitav rat za smotru četničkih jedinica. Tko je ovo naređivao a tko izvršavao svim Dubičanima je više nego jasno, samo nikako ne mogu da shvate otkud toliki naboj mržnje u ljudima kojima su sve pružali a oni izgleda jedva dočekali da svoj varvarski mentalitet iskale na civilizaciji.

Kako dalje pisati o gradu, daleko od njega, svaka ličnost događaj, san, rijeka, ada, jarko ljetno kupanje na preljepoj Unskoj obali, djetinjstvo... podsjeća na tvoj rodni grad. Pritisak uspomena na sve što si doživio u njemu je jači što si dalje.

Kako opisati grad koji je ostao sa nekoliko stoina svojih istinskih stanovnika? Prosto je neshvatljivo da još mogu da žive gledajući razoren rodni grad. Ti ljudi su heroji i oni nikad neće saznati šta znači biti daleko od svog grada. Raduje činjenica da se više Dubičanaca vratilo u zadnja četiri mjeseca nego u svim postdeytonske godinama, a ako Bog da do ljeta će taj broj narasti na blizu 60% predratnog stanovništva.

Dubičanci su imali običaj reći: Ko se jednom napije Unski zauvijek ostaje na njenim obalama. U tome se krila sva čar tog grada na kraju Bosne i početku Hrvatske a Unski most je dok su u gradu bili njegovi stanovnici spajao dvije obale tako da se ne zaboravljaju ni Dubičanci sa one strane mosta: Josip-Trn, Dr. Boris-Persa, Bogići, Braun, Lalić, Dr. Batinović i drugi koji su do juče dijelili sudbinu prognanika kao i drugi njihovi sugrađani koji su dali pečat dvijema Dubicama. Svi vjeruju u jedno, da će doći dan pobjede i povratka u svoj rodni grad.

U ovom trenutku Dubičani se teže da im niko ne može oteti i izbrisati uspomene na miris dubičke have, na sjećanje kako su lijepe dubičke djevojke, kako su mirisali Cetavini Čevapi, Kalabina janjetina, Rizina kahva, kako je branio Nimac, kako je svirao rahmetli Smajo Hadžić a Patak i rahmetli Burgo znali zapjevati:

... "A KAD TIHA NOĆ ZAPADA I AKŠAM ZAVLADA SVU DUBICU PJESMA SVLADA GORI OD SEVDAHA..."

Nihad KRUPIC

Četrnaestogodišnjak se hitno mora skloniti s ulice

Može li se stati ukraj dječaku sa 319 krivičnih djela

Pred podatkom da je samo u ovom mjesecu počinio čak 35 krađa, osim policije koja djeluje tek po saznanju, neophodno je iznaći mogućnosti da se V.I. vrati s puta koji može odvesti i do najtežih krivičnih djela

Ministarstvo unutrašnjih poslova KS jučer je i zvanično potvrdilo da je četrnaestogodišnji V.I. iz Sarajeva počinilac spektakularne provale u prodajni salon automobila DOO "Bosna auto Wag", lociran u najstrožem centru grada, preko puta RK "Sarajka", a o čemu je "Dnevni avaz" pisao prethodno. Ovaj maloljetni rekorder po broju krađa, uz nove za koje se sumnja da je izvršio u periodu od 22. do 25. januara ove godine, trenutno se zaustavio na broju od 319 krivičnih djela, a samo u ovom mjesecu uknjižio ih je tridesetpet.

Pljačka u pomenutom salonu automobila urađena je tako što je V.I., inače štićenik Doma za nezbrinutu djecu "Hum", nasilno otvorio vrata, da bi zatim krenuo u premetačinu stvari u kancelariji, te iz ladice jednog od radnih stolova ukrao 200 KM. Kako je osim novca naišao i na ključeve izloženog džipa

Bosna auto Wag: "Frontiera" stala zbog nedostatka goriva (Foto: S. PINJAGIĆ)

"opel frontiera", s unutrašnje strane je otvorio staklena klizna vrata na izlogu, upalio terenca i izašao s njim. "Frontiera" je kasnije pronađena u ulici Čekaluša i vraćena u salon.

No, ovo nije bila jedina provala jer je V. I. svom debelom dosijeu pridodao još četiri, u samo tri dana. U noći 21/22. januara upao

je u prodavnicu "Chicco" u ulici Valtera Perića izvršivši tešku krađu, čiji je vlasnik Mustafa Mujačić, bivši funkcioner prve višestranačke vlade RBiH. U danu koji je slijedio, pokušao je tešku krađu u salonu namještaja "Sabix" u ulici Hamida Dizdara, a u noći 22/23. januara obio je "škodu felicitu", registraskih oznaka 233-T-603, vlasnika S.H., koja je bila parkirana u ulici Goruša.

I najzad, na udaru maloljetnika bio je i salon namještaja, vlasnika DŽ. T. u Titovoj ulici, iz kojeg je odnio 800 KM, da bi tim novcem od S.J. kupio "Play station" sa dodatnom opremom i CD-ovima. Nakon oduzimanja kupljenih stvari one su vraćene S.J., a od njega je oduzet novac koji mu je dao V.I., te vraćen vlasniku. Nakon kompletiranja krivičnog spisa protiv V. I. bit će podnesena krivična prijava.

B. CERIĆ

Neophodno zbrinjavanje "crnih bisera"

Žalostan podatak iz biografije V.I. je da ovaj četrnaestogodišnjak ide tek u drugi razred osnovne škole. To samo ilustruje koliko je ovaj dječak daleko od nadzora škole, socijalnih ustanova i drugih institucija koje bi trebale brinuti o vaspitanju ovakve djece. Krajnje je vrijeme da se s njim, osim

policije pozabave i oni kojima je to posao, jer već sutra može biti kasno.

Za ovakvu djecu, treba li boljeg primjera od navedenog, neophodno je iznaći sredstva za formiranje vaspitne ustanove internatskog tipa, gdje bi stručnjaci radili na njihovoj resocijalizaciji.

Zatvorenika prepoznao stražar iz KPZ-a

Haris Bajrović zloupotrijebio vikend

Bajrović se u zatvor trebao vratiti devetog, ali, iz jedino njemu poznatih razloga, vikend je samovoljno produžio do 25. januara, kada ga je oko 22 sata prepoznao stražar Husin Jugo, te obavijestio PU Travnik

Konobar Haris Bajrović (24) iz Sarajeva, osuđen je na četiri i po godine zatvora zbog teške krađe. Kazna mu ističe 2. marta ove godine. Prema riječima Džemala Husića, zamjenika federalnog ministra pravde, Haris je iskoristio vanjske pogodnosti, odnosno vikend i nije se vratio na vrijeme, dakle nije pobjegao iz zatvora.

Zatvorenici koji se dobro ponašaju i imaju uslove, dobiju

izlazak na vikend, što mnogi i zloupotrijebe. To je za nas uslovno rečeno - normalno - kaže Refik Kadrić, pomoćnik direktora za bezbjednost u Kazneno-popravnom zavodu Zenica.

Već ustaljenom procedurom, KPZ Zenica za takvim zatvorenicima svim policijskim uprvama uputi potjernicu, te budu vraćeni na izdržavanje kazne.

Haris je dopust dobio do de-

vetog januara, ali iz jedino njemu poznatih razloga, u KPZ nije se vratio na vrijeme:

Pitanje bez odgovora

Na pitanje šta je Bajrović radio u Travniku, konkretan odgovor nismo dobili. Neodređeno glasilo je "ono što uglavnom zatvorenici rade, krađu, drogiraju se..."

- Naš stražar Husein Jugo koji živi u Travniku, 25. januara oko 22 sata u Travniku prepoznao je Bajrovića, te obavijestio travničku policiju. Policajci su, što je i njihov posao, Bajrovića uhapsili, te je zadržan u policijskoj upravi do dolaska naše policije - kaže Kadrić. Haris se sada nalazi na sigurnom - u čeliji KPZ Zenica, gdje će najvjerovatnije i ostati do kraja izrečene kazne.

Šta se događa u Mostaru

Gdje je nestala Sidika Feriz

Sin i kćerka primijetili su u ponedjeljak da u baraci, koja se nalazi u neposrednoj blizini Generalnog konzulata Hrvatske, nema njihove majke

Mostar: Nestala još jedna osoba

Poslije misterioznih nestanka Marija Leske, Lidije Zubac i Mustafe Pajevića, u ponedjeljak je u Mostaru nestala još jedna osoba.

Policijskoj upravi Jugozapad prijavljen je nestanak 69. godišnje Sidike Feriz, koja je stanovala u baraci, u ulici Zagrebačka bb, u neposrednoj blizini Generalnog konzulata Republike Hrvatske.

Sin ne zna razlog

- Ne mogu ni da pretpostavim, šta bi mogao biti uzrok iznenadnog nestanka moje majke. Primala je očevu penziju, od koje je i mene pomagala, da kupujem lijekove. S komšijama nije dolazila u svadbu, bila je mirna i povučena žena. Njeno zdravlje je oronulo, još poodavno, kada se u bazenu ugušio naš najstariji brat Husnija, u svojoj 13. godini. Od toga se šoka, naša majka nikad nije oporavila, priča Adema.

Sidika Feriz živjela je, sa suprugom Smajom u dvoiposobnom stanu, u naselju Centar II, a poslije njegove smrti, preselila se u baraku, koja se nalazi u njihovoj velikoj bašci. Sin Adem (47) i kćerka Adema (43) molili su majku da se vrati u stan, ali ona o tome nije htjela ni da čuje.

- Majku je posebno pogodila smrt našeg brata Ramiza, koji je poginuo 1992. godine. Od tada

je počela da poboljeva. Noge su joj oticale, jedva je hodala, a imala je problema i sa vidom. Baraku je rijetko napuštala, i u njoj je provela sve ratne godine, rekla nam je njena kćerka Adema, koja, kao težak šećeraš, živi u stanu u Centru II.

Sin Adem svakodnevno je obilazio majku. Posljednji put, s njom je bio u subotu. Zbog nevremena, u nedjelju nije išao, a kada je otišao u ponedjeljak, zahtekao je otvorena vrata barake, u kojoj nije bilo Sidike.

- Brat je pretražio baraku i bašču, ali majke nije bilo. Kao da je u zemlju propala. Obavijestio je i mene, pa smo zajedno obišli rodbinu i u zapadnom i istočnom Mostaru, ali je niko od rodbine i prijatelja nije vidio. Sve stvari u baraci ostale su netaknute, kroz plač priča Adema.

Adema ne zna šta je njena majka imala na sebi kada je misteriozno nestala. Zna jedino da se nikad nije odvajala od šala i naočala. Sidika je mršava, teško hoda, brzo se umori.

Adem i Adema u utorak su otišli u Policijsku upravu Jugozapad, gdje su prijavili majčin nestanak. Obavijestili su i IPTF.

- Ni od koga, još nismo dobili odgovor šta je sa majkom. Pomislim i na najgore, jer se ona nikad ovoliko nije odvajala od kuće. I večeras sam išla tamo, ali je baraka pusta, kaže Adema Feriz.

U Policijskoj upravi Jugozapad potvrdili su nam samo da je prijavljen nestanak Sidike Feriz, ali o drugim pojedinostima, dežurni nije mogao da nam bilo šta kaže. F. HEBIBOVIĆ

Pogubljen teksaški zatvorenik

Kazna izvršena smrtonosnom injekcijom

U državi Texas pogubljen je danas zatvorenik osuđen za ubistvo koje je počinio s nepunih 17 godina, uprkos molbama za pomilovanje koje su uputili Evropska unija i papa Ivan Pavao II. Dvadesetsedmogodišnji Glen McGinnis ubijen je injekcijom nakon što su Vrhovni sud i guverner Texasa George Bush Junior, republikanski kandidat na predsjedničkim izborima, odbili da odgode kaznu.

McGinnis je treći kriminalac koji je pogubljen ove godine u Americi zbog zločina počinjenog prije 18. godine života. On

je 1990. godine ubio iz pištolja jednu radnicu u praonici rublja u Texasu.

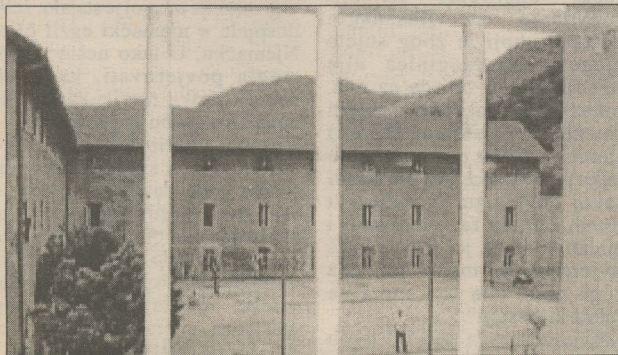
Sin jedne prostitutke, koju je njegov očuh tukao, silovao i drogirao, McGinnis je otišao u smrt odbivši dati izjavu za štampu. Texas je američka država koja izvrši najviše smrtnih kazni: 201 osoba je ubijena otkako je 1976. godine uvedena smrtna kazna, a samo u 1999. godini pogubljeno je 35 osoba, prema zvaničnim statistikama.

U Texasu će u januaru biti izvršeno ukupno sedam pogubljenja, javlja BHP/AFP.

Lopov uhvaćen na djelu

Pripadnici PU Novo Sarajevo, jučer su u krađi uхватili D. M. arajeva koji je razbio staklo na ku STR "Izona", vlasništvo M. i Grbavičkog ulici.

Nakon kompletiranja podataka protiv njega će nadležnom tužilaštvu biti podnesena krivična prijava zbog sumnje da je počinio tešku krađu.

PREDSTAVLJAMO VAM: Safetu Obhodžaš

Safeta Obhodaš je rođena na Palama, kod Sarajeva, a književno je počela djelovati već krajem sedamdesetih godina. 1980. godine izašla je njena prva pripovijetka, 1987. pojavio se prvi njen radio-drama. Te godine počela je za pripovjedački dar nagradom "Zijo Dizdarević, dok je za

SAFETA OBHODAŠ

igrokaz "Malo ostrvo" dobila nagradu Radio-Sarajeva. Godina 1993. nastavila je po teškim uvjetima svoj spisateljski rad u Njemačkoj gdje je krajem 1992. godine našla utočište. Safeta Obhodaš, majka dvoje djece, usprkos mukotrpnom životu, kojem se morala podložiti u tuđini, probila se do zavidnog književničkog ugleda i međunarodnog priznanja. Do sada su izašle knjige na njemačkom jeziku "Rache und Illusion/Ein bosnisches Gastmahl" (Osveta i iluzija - jedna bosanska gozba), "Hana" (izgubljeni život mlde žene), "Das Gameimnis - dis "Frau" (tajna - o trnovitom putu oslobođanja bošnjačke žene) i "Scheherzade im Winter-land" (Šeherezada u zimskoj zemlji), u kojoj se simbolički slika prešućeno pripovjedačko djelo autorice u predgenocidnoj Bosni. Posebno je cijenjena njena uloga u borbi za ljudska prava žene. Ona već dobro vlada njemačkim jezikom a marljivo uči engleski što će joj stvoriti još veće komunikacione mogućnosti s Europom.

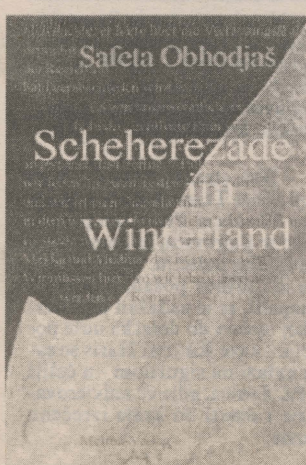
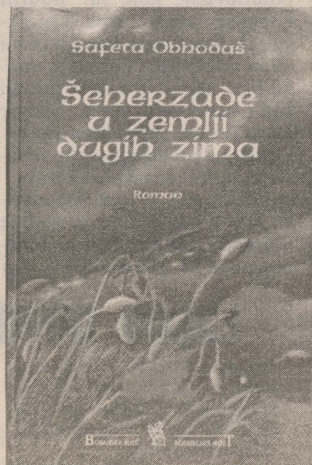
Hallo, hrabri momci iz SabaH-a, Možda uskoro uspostavimo kontakt preko Interneta, ja nažalost još nisam tako dobro tehnički organizovana, mogućnosti pisca u egzilu nisu tako velike. Ali, po onoj bosanskoj, biće ako Bog da. Kao prvo, odlučila sam da Vam ipak pošaljem knjigu, da vidite kakva je to literatura. Ja svojim pisanjem zapravo pokrивam onaj period koji je kod nas literarno skoro neobrađen, period emancipacije i osvješćivanja Bošnjaka. Tuga je, naravno što su se sve moje knjige prvo pojavile na jednom stranom jeziku. Sad tek nastojim da ih nekako prenesem i u Bosnu.

Ja sam se, doduše, zbog literature, davno odrekla novinarstva. Ali ponekad, za svoju dušu, u svoj dnevnik zapišem po nešto od stvarnosti, tek da se sve ne zaboravi. Iz tog zapisa je i nastao ovaj tekst "Tvrđave od klišeja i predrasuda." on vjerovatno nije pogodan za objavljivanje u Vašem listu, ali možda može poslužiti boljem upoznavanju i stvaranju neke predstave šta bih ja mogla uraditi za Vas.

Nedavno sam imala jedan inetresantan susret sa imamom bošnjačke džamije u Berlinu, Advanom Ljevakovićem. Vrlo obrazovan i uporan, uspio je čak okupiti i neke naše intelektualce, iako do pomirbe intelektualci-vjerski ljudi nikako ne dolazi. Bilo bi vrlo interesantno da on iznese svoje viđenje tog problema. Ja bih za Vas, naprimjer, mogla uraditi jedan takav intervju. Vi mi možete slati Vaše odgovore preko interenta moje prevoditeljice, Brigitte Kleidt.

Sada Vas puno selamim i želim Vam cijele liste pretplatnika i čitalaca. A znam da je Amerika jedna nesmiljena zemlja koja melje.

Safeta Obhodžaš

TVRĐAVE OD KLIŠEA I PREDRASUDA

Piše: Safeta Obhodaš

Kliše i predrasude su svojstveni svim kulturama i podnebljima. I na području bivše Jugoslavije ih je bilo u izobilju, a često su nastajali korz pismenu i usmenu literaturu, u njoj bili konzervirani i sačuvani za sljedeća generacije. Zar nije bilo dovoljno da neko kaže Bosanac, a da nama u glavi odmah grakne i prefiks "glupi". A tek što bi zagudio neki epski deseterac, u trenu bi bilo jasno da pejva o junacini koji "razgoni Turke na buljake", ili o tome kakvo su kolo nekad umjeli zavrći Budalina tale i Mujo Hrnjica prepuštam čitatocima da se sami sjetu još nekih literarnih i humorističkih tvorevina iz kojih se često radala zla krv među tamošnjim narodima. Ja sam ovoga puta zapravo namjeravala napisati nešto o svojim bezuspješnim napadima i opsjedanjima tih tvrđava napravljenih od različitih klišeja. Jedno je moje bosansko, drugo moje evropsko iskustvo. Sjećam se da sam 1987. godine, kad se na našem jeziku pojavila i, za samo par mjeseci, skoro bez ikakve reklame, iz knjižara prodala moja prva knjiga "Žena i tajna", svim srcem željela da me neko upita zašto sam to pisala, a zbog čega sam baš izabrala takve teme. Imala sam čak i spreman odgovor, pisala sam o modernoj bosanskoj ženi, sa namjerom da tim pisanjem pobijedim sidrom Hasanaginice. Bila sam sita tog klišeja žrtve, kojeg je taj lik iz davne prošlosti neprestano nametao mojim savremenikama. Taj teret se ukratko mogao opisati ovako: budi smjerna i povinovana svim tradicijskim okvirima i okovima, porodičnim pisanim i nepisanim zakonima ali istovremeno moraš naslutiti kad je poželjno izbjeći njihovo slijepo pridržavanje. Metni ih na led par dana ili sati kad je vrijeme da svom životnom saputniku pokažeš kako i ti, zajedno sa njim, boluješ od njegovih rana, kad neki iznvanredni slučaj zahtijeva od tebe da se boriš i žrtvuješ za svoje najrođenije. Baš u tome su mnogi muški analitičari nalazili opravdanje za Hasanagin postupak, koji je zbog sujete (njegova Hasanaginica nije pogodila da on želi da ga ona, uprkos porodičnoj zabrani, posjeti ranjenog u vojničkom taboru) otjerao, a zatim posredno ubio majku petoro djece. Ali sve što pri tkavoj borbi naučiš, zaboravi odmah čim su rane zalizane i najbliži zbrinuti, jer ti ne smiješ povjerovati da možeš biti ista drugo osim ona "tri stuba na kojima kuća stoji". Podsvesno, imala sma još jedan razlog da u svojoj prozi otvorim

mogućnost ženama da jednom progovore o samima sebi. Željela sam baciti izazov našim muškim piscima, narugati se njihovim mustrama po kojima u svojim knjigama stvaraju vječno iste ženske likove: dobra majka Hasanaginica, opaka Ksantipa ili ona tajanstvena uvrnuta cura, prekopirana iz latinoameričkih romana, od koje se lahko moglo oblikovati čas kurve čas svetica. Željela sam svojim precima makar ljude od pera namamiti malo dublje u ženski svijet, otkriti im kakvo bogatstvo duha tu leži, probuditi im lošu savjest što ženski elemenat, željeznim metlama svog macoizma, gone prema marginama našeg društva i kulturnih preobražaja. Nade mi se nisu ostvarile, mene niko nije upitao zašto pišem takvu prozu i gdje nalazim svoje teme. Koga je bilo briga šta rade i kako misle žene izvan postavljenih ograda. Mada sam sa svojim pokušajima rušenja tih ograda nastavila sve do 1992. godine, kad su me istjerali iz mog paljanskog doma, moje pero nikad nije odbilo ni jedan kamen od tog dobro utvrđenog klišeja, duh i sindrom Hasanaginice je preživio sve moje ubode kao i pokušaje drugih intelektualki da se i u Bosnu donese malo evropske ženske emancipacije. A onda je došao rat u kojem su balkanski fašisti, prvo preko ženskih tijela i ženskog dostojanstva, pokušali potpuno rastočiti jedan narod. Ti monstruozi vojni stratezi su odlično znali da je prikrivena duhovna snaga bošnjačke žene upravo ono što je tako dugo održalo taj narod, i zato su se tako surovo okomili na tu ženu. Moja porodica je imala sreću, muslimani na Palama nisu bili masovno zatvarani u logore, nisu napravljene orgije silovanja. Nas su "samo" isprepadali i pokrenuli da se brzo odlučimo na "dobrovoljno iseljavanje". Moju porodicu i mene vjetar je otpuhao u Zapadnu Evropu. Tek što sam se tu ohavizala i počela sa književnim radom, do ruku mi je došla studija jedne crkvene ženske orgnizacije u kojoj je stajalo: žene dospjele u njemački egzil čiste Njemačku. U tako nešto nisam mogla povjerovati, kad sam naučila jezik, riješila sam da se upustim u borbu sa tim klišeom. Kismetu je bilo malo što mi je odredio da u svojoj domovini toliko puta razbijem glavu o vijekovne predrasude, nego je našao da i u ovoj tuđoj prebogatoj kulturi ispituje moju žilavost i tvrdoglavost. Pošto se ja ni ovdje nisam mogla odreći svog idealizma, uobrazil sam da pisci (nastavak na slijedećoj strani)

(nastavak sa prethodnog broja)

u egzilu mogu doći, a jati prije svega boljem rješenju starosjedilaca i ščese. I usput interkulturalne u egzilu da se pokrenuti i žrt. Otvorila sam oči bolje organiziranom orgnaziacije i uši da pr. Uspostavljanjem koje se tđu narodima gdje se dijalozi naći podrška za mogla dalni rad mislila sam da je intelektualni prednost i u tome što sam mogla avala i jednu drukčiju kulturu. pr. koja domovina Bosna je i onako tajala na pola puta, razapeta između orijentalnog i zapadnog svijeta, umislila sam da ja, zbog dobrog poznavanja stanja kad kulturno nisi ni tamo ni ovamo, mogu protumačiti ljudima koji me žele čuti, kakav je to zapravo fenomen, šta se dešava sa ličnostima u kojima se evropska duhovna nadgradnja hrani iz njihovih islamskih korijena. Ali to mi je bio samo jedna poticaj, drugi, možda čak i jači, nalazio se u tome što sam bila stranac u ovoj zemlji. Ako si stranac ovdje, onda ti je neminovno da živiš po klišeu, u kulturnom getu, da se ponašaš tako da te što manje primjećuju. Obavljaj poslove i budi nevidljiv, jer se u ovom društvu već naveliko priča kako zauzimajući nečije radno mjesto, otimaš zaradu, kako si u svojoj biti opasnost za ovaj poredak jer često posežeš za onim što nije tvoje. Individualizmi stranaca se ne mogu uvidjeti a ni prepoznati, jer masovni mediji svakod dana proizvode i reprodukuju jednu te istu stereotipnu sliku stranog sugrađanina. Intelektualci-stranci ne nalaze ni priliku da se suprostave tome. Jedan italijanski glumac, naprimjer, ima repertoar od tri uloge, mafiozo, kelner i taksi-vozač. Glumica, porijeklom iz Turske, do sada je promijenila tri povezače i iskrivila leđa nosajući kafe, metle i usisivač po pozornici. Uspjevalo joj je još da tu i tamo, polugola i nakićena sjajnim perlama, na daskama koje život znače, zanjše po koji trbušni ples. Nas troje smo se sreli na nekom multikulturnom sastanku, njih dvoje su svo vrijeme jadikovali zbog svoje zlehude sudbine što im njemački autori pišu uloge po svim pravilama predrasuda prema strancima. Njihova iskrena tuga je podbola moj stvaralački nerv i, kao nekad u Bosni, željela sam svojom literaturom pokrenuti i intendante njemačkih mas-meidija da se upitaju mogu li i oni učiniti nešto protiv klišea i predrasuda. Okrenula sma u glavi iskustva koje sam ovdje imala sa strancima, razgovore o egzil-literaturi i njenim stvaralocima, neke svoje sudare sa visoko emancipovanim njemačkim feministkinjama. Iz toga je, nakon izvjesnog vremena, počeo nastajati scenario televiziskog filma. Kad sam završila prve scene, shvatila sam da zapravo pišem o svom boravku u jednom idiličnom internacionalnom Selu umjetnika. To mjesto se zove Schoepingen, smješteno je na pola puta između Muonstera i holandske granice, ukrašeno je mnogim kapelicama ai bistama katoličkih svetaca. Ono mi je, skoro godinu dana, a bilo utočište

od svih problema života u egzilu, prvih šest mjeseci sam u njemu zajedno sa kolegama iz Čehoslovačke, sa Islanda, iz Švedske, uživala svoju radnu stipendiju, a druga četiri sam sa arapskim pjesnikom Sargonom Boulusom pisala zajedničku knjigu koja je na kraju dobila naslov "Legende i prašina."

Moj scenario je bio inspirisan upravo našim susretom i razgovorima "o Bogu i svijetu", koji se često pretvarao u žestoki obračun mišljenja ili ironične monologe o sudbini umjetnika bez domovine. Činilo mi se kako je šteta da se sve to izgubi. "Sad ću ja vama pokazati šta mi stranci sve znamo, koliko su široki naši vidici, mislila sam ispisujući za mene vrlo uzbudljive dijaloge i polemike dva intelektualca iz dva različita svijeta. Završeni tekst sam poslala nekom vakufu za filmsku, televizijsku i pozorišnu umjetnost, jer su oni neprestano tražili nove ideje i nove teme. Dugo nisam dobila nikakav odgovor. Kad odjednom, kad sam već bila zaboravila i da sam se prijavila za taj natječaj, stiže pismo sa kratkom porukom: Žiri je vaš scenario ovakav kakav jeste odbio, ali ja smatram da se od nejga nešto može napraviti. Javite se na telefon... Indedant, Dieter W.

I Dieter W. je pripadao onoj sorti urednika koji nije navikao slušati bilo što drugo osim svog glasa i mišljenja. Za mene je imao čitavih pola sata vremena, tako da je moj pokušaj da mu se predstavim blokirao jednim zamahom ruke u stilu, ne tiče me se ko ste Vi. Onda sam morala saslušati desetominutno predavanje o tiskom pisanju scenarija. "Imamo odlične, izvanredne pisce dijaloga, samo nam nedostaje pravih ideja, nemamo onoga ko donosi nove teme," ponovio je dva puta, a onda mi opisao dobre strane mog scenarija. Moj uspjeh je u tome što sam uhvatila atmosferu mjesta gdje se okupljaju umjetnici a i u tome što sam stvorila četiri potpuno različita lika. Samo što su ti likovi, nažalost, neubjedljivi. "Neubjedljivi?" vikнула sam tako glasno da je on prekinuo monolog i strogo me pogledao. "Možda nisu oni neubjedljivi, ali su neubjedljive situacije u koje ste ih stavili. Ovo zaista ne bismo nikome mogli prodati. Koga interesuje ovako nešto? Jedan pjesnik, kosmopolita iz arapskog svijeta, uz to hrišćanin, i jedna, kako je Vi prikazujete, emancipovana muslimanka porijeklom sa Balkana. Njih dvoje započinju borbu mišljenjem i u nju uvlače svoje kolege, jednu Njemicu i jednog Čeha... Da, da to Vam je dobro, pogodili ste različitosti u njihovim karakteristikama i mentalitetima. Ali vjerujte, takva priča nema kupca, ponavljam, to nikoga ne interesuje! - zamislio se, zatim pogledao brkove. "Kako bi bilo da Vi nama prodate ovu ideju, a onda ćemo je mi malo prilagoditi. Ovaj, mislim glavna muška ličnost, on neka ostane bezuspješni pjesnik, koji u egzilu nema praktično od čega preživljavati. Zbog toga postaje diler drogom, kolega u selu prodaje malo sreće u prahu. "A moja intelektualka u egzilu?" pitala sam skoro bez daha, sluteći šta će reći. "Ne, ona nikako ne može biti stipendista u selu,

odakle Vam tako nešto, to ne bi niko povjerovao. Ona je tu kuharica, ne, bolje čistačica... Tako je, ona dolazi kod njega jer mora čistiti i njegovu sobu, on joj posvećuje malo pažnje, ona se zalubi u njega, može ostati Jugoslovenka, to je svejedno, on je uvlači u svoju dilersku mrežu, prvo kao kurirku... Da bi bilo sve

uzbudljivije, moramo napraviti i jedan leš. Vi izaberite od koga, od ove njemačke feministkinje ili od Čeha... Možda je ipak bolje od feministkinje." "Vratite mi moj tekst, molim Vas", zijevala sam bez glasa, kao u noćnoj mori. A on je na papir pisao neke cifre - mamce na kojeg je pokušavao upечатii moj pristanak

da im prodam svoju ideju. "Da, da, kvote gledanja, uvijek mormao misliti na kvote... Ovakav scenario bi mogao postići odlične rezultate. Možete se pouzdati u mene, ja znam šta naši gledaoci vole... Do sada se nikad nisam prevario u procjeni kvota..."

TURCIZMI U BOSANSKOM JEZIKU

Turcizmi su, po mnogima, najmarkantniji sloj riječi stranoga porijekla u našem jeziku; njihovo naglašeno prisustvo u govorima Muslimana predstavlja upravo originalno obilježje našeg jezika unutar slavenske jezičke porodice. U našem jeziku uopšte nemaju zamjenu brojni turcizmi pa evo nekih primjera:

Ako smo u ulozi pacijenta, a drugi komunikator je ljekar (koji nikako ne može biti hečim), ne bi bilo dobro reći da smo **hasta**, da nas je stegla **sandžija** ili da imamo problema sa **damarima**, niti zato tražiti kakav **iladž**, ali mu se možemo požaliti na bolove u kičmi ili bubrezima, zatim tražiti lijeka protiv **čelavosti**, **čoravosti**, **gube** ili **šuge**, pa čak i za dijete oboljelo od **krzamaka** i sl. Za porpisani lijek možemo pitati na koliko se sati uzima, sa koliko **kafenih** ili **supenih** (teško bi prošlo **čorbenih**) kašika i sl. U novinarskom stilu takođe se nerijetko susrećemo sa upotrebom turcizmama zavisno od teme saopštenja: Ako je, na primjer, riječ o poljoprivredi onda ćemo pisati o **beričetnoj** žetvi, o **baštama** i **izbeharalim** voćkama, o **kalemljenju** voća, **nadubranju**, **dunumima** zemlje, smještaju žita u **ambare**, **ergelama**...

U vojnim, ratnim, lovačkim i sličnim temama upotrijebićemo i u novinarskom stilu turcizme: **arsenal**, **karaula**, **karavan**, **tabor**, **barut**, **kuršum**, **tene**, **sačma** **nišan(iti)**, **fitilj**, **fišeklija**, **jarak**, **jaroga**, **juriš**, **čutura**, **čebad**, **zauzimanje busija**, **pronalaženje staze** itd. U napisima o stanju u industriji, građevinarstvu, privredi, ekonomiji i sl. pominjaće se i turcizmi: **cifra**, **tarifnik**, **veresija**, **alat** i **zltnica**, **bor boraks**, **kalaj**, **bakra**, **čelik**, **tuč**, **čilimara** i **čilimi**, **ekser**, **čamovina**, **kreč**, **katran**, **neimar** i **dunder**, **ortakluk**, **pa** i **plitak džep**, **javašluk**, **čorsokak** i slično.

U člancima i komentarima

iz sporta česti su turcizmi kao: **šah**, **matirati**, **šah-mat**, **majstorluk** (hibr.) **kajak**, **kapija** u skijanju, u fudbalu udarac **donom** ili **topovski**, pa i **dušmanski** udarac, neko može da bude **kivan** na nekog, neko da se **raskalašno** ili **nakaradno** ponaša da ima **mana** ili da se **mangupira**, neko opet da bude u **zenitu** uspjeha, **ršum** da pravi na terenu ili da podsjeća na **gazelu** a u sportu ima i **lakrdija**, **rusvaja** i ostalih **zavrzlama**.

U prilogima uz primjer iz sudske prakse može se govoriti o **hapšenju** kriminalaca, koji će potom rijetko biti **hapšenici** (češće zatvorenici) i "ležati" u **hapsu** (obično zatvoru), ali će ih **pohapsiti**, ne **hapsandžije**, već organi Sup-a, **plicija** ili slično. Najviše turcizama nesumnjivo će biti u tekstovima (istorijskim, literarnim i sl.) Koji karakterišu mjesto ili vremenski period vazan za orijentalnu tradiciju gdje je i funkcija i smisao takvih riječi dočaravanje lokalnog ili vremenskog kolorita. Tu će se pominjati i **čaršija** i **čaršilije**, **mahale** i **sokaci**, **minareta**, **dućani** **čepanci**, **adeti** i **sevdah**, **srma** i **kadifa** **beglovci** i **pašaluci** itd. O upotrebi turcizama u književnom djelu navodim veći dio pjesme "Na pravi put sam ti, majko izašo" Skendera Kulenovića. Ova je pjesma inače reprezentativna tvorevina boasnkomuslimanske književnosti i bosanskoga književnog jezika, i ne bi se dala ispjevati bez znalački iskorišćenog obilja leksike orijentalnog porijekla: "Mati, moja. Stabljika krhka u **saksiji**. Pod strehom pitoma **kumija**. Vijek u četiri **duvara**. Čelo na zemlji pred svojim **Allahom** velikim i milosnim. **Derviš** s **tespihom** u **tekiji**.

U **mejtefu**, u žutoj **sufari** i bijeloj bradi **hodžinoj**, ovaj i onaj svijet ugleda: Po kosi osjeti rosu **meleča**, na uhu crni šapat **šejtana**, u srcu prelest **saraja džennetskih** i stravu vajara **džehennemskih**, pred očima čengel strašnog **Azraila** što dušu vadi iz žila roba

božijeg.

Djevojkom sledenog Šumeća pod kućom vodu je grabila **đugumom** i preko **sokaka**, zavrnutih **dimija**, rumenim je listovima trepetala, **kaldrrmom** grbavom pod kućom mokrim je **nanulama** klepetala, od muških je očiju bježala, čista da dode onome koji joj je zapisan, **kadifa** bijela i kap rose **sababske** na njegov dlan.

Na dan petput je od svog **Allaha** iskala taj da joj bude mlad i pitom ko **softa**, i ko **kadija** pametan.

Uz **sokak** ga je kroz **mušebak** snivala. **Srmom** i **jagom** u čevrme slavila. Svilom iz grla, podnoć ga zazivala: "Kolika je duga zima bila..."

Na pjesmu: mjesecinu, na dlanove: čaške rumena **Allahu** otvorene, **Allah** joj njezin, na dlanu svoje milosti, spusti sa njezine zvijezdane sudbine **duvak** paučinast, ucvao zlatima, bogatu udaju: Te **ičindije** **đugum** i mladost iz ruke joj ispade i Šumeć ih odnese: **fijaker** stade pred **avlijskim** vratima, **sidoše jendije**, **Grlo** i koljena britka strepnja presiječe. Srce glomnu. Glava prekrvi. "Tako ti velikog straha i milosti, on da mi bude dobar i ugasan, i ne odmiči me u daleku tudinu, i ne prepusti me zlojedoju svekrvi." (nastavak u slijedećem broju)

Pripremio: Osman Guzina - Mostarac

“BEHAROVE” ZIMSKE ČAROLIJE

Tekst i foto: Redžo Gruda

Povratak ljubitelja zimskih sportova u Dalaware Court Motel, vlasništvo gosp. Jupa Dešića i prelijepih padina Beleaware Mountain je izvjestan, a teče još od vremena kada je PG KSC “Behar” odnosno skijaška sekcija toga društva nekoliko puta gostovala.

Ljudi su ovdje predusretljivi i druželjubivi na jedan pastoralan način. Ovdje se gost i prijatelj uvodi u kuću, u porodicu kao najrođeniji. Prostori oko motela imaju predivne mogućnosti za zimske sportove, planinarenja, fudbalske, košarkaške i tenis terene, bazen za kupanje i mnogo drugih mogućnosti za rekreaciju. Ovdje za vrijeme lova vrvi kao u košnici.

No, iako niste stekli prijatelje što vam se može desiti samo ako ste kakav namćor i vuk samotnjak postoji bezbroj mogućnosti da se sa “Beharom” dobro snadete i provedete ugodne trenutke.

Tako je bilo i ovoga puta. Naime, skijaška sekcija na svom sastanku zadužila je članove sekcije Vukelj Dževada i Deljanin Refika za organizaciju a da će Jupo Dešić obaviti sve poslove sa tamošnjim Ski centrom. Takmičenje je zakazano za nedjelju 23. januara 2000. godine na kom će učešće uzeti svi uzrasti i kategorije. Nevjerovatno ali istinito, već u petak 21. januara u motelu Delaware Court a ni u ostalim objektima skoro da nije bilo slobodnih mjesta. Oni koji su stigli u petak večer su iskoristili da posjete obližnji muzej, biblioteku, oni umorni topli krevet a veseljac barove.

U subotu oko 10 prije podne otišlo se na Ski-terene koji su od motela udaljeni pet minuta vožnje. Razgledani su tereni, skijalo se na svim stazama sem staze koja je specijalno pripremljena za nedjeljno takmičenje. Tamo se ostalo sve do četiri sata poslije podne.

U nedjelju 23. januara, već u osam sati ujutru, na skijaškom terenu okupilo se nekoliko stotina ljubitelja zimskih sportova među kojima je bio i vrlo uvaženi gospodin hadži Smajlje Mrkulić sa svojom hanumom i unučićima.

Tačno u 11 sati na startu se našlo 42 takmičara, sudije i mjeraci vremena. Takmičenje u veleslalomu održano je po kategorijama: veterani, seniori, omladinci i pioniri. Dakle, četiri kategorije po tri vožnje. Ljepota je

S “Beharom” je najljepše

Uspješni spust

“BEHAROVE” ZIMSKE ČAROLIJE

bilo vidjeti među takmičarima Rasima Muminovića i Vukelj Rama, ljude sa po preko 50 godina života. Veliku radost i oduševljene su nam priuštila djeca: Vukelj Almen (8 godina), Deljanin Iso i Kardović Jasmin a da ostale ne nabrajamo, koja pored iskusnih asova skijanja poput Deljanin Seada (oborio rekord staze u vremenu 32,12) prosto lete poput pravih strijela.

U kategoriji veterana pobijedio je gospodin Rasim Muminović.

Seniori: prvo mjesto - Deljanin Sead, a drugo mjesto su podijelili Bernad Muminović i Refik Deljanin. Treće mjesto je pripalo Safetu Mulamekiću. U omladinskoj konkurenciji pobijedio je Jasmin Dešić a drugo mjesto je osvojio Ramadanović Damir.

U pionirskoj konkurenciji prvi je

hadži Smajlje Mrkulić (krajnji desno) sa hanumom i prijateljima “Behara”

bio Vukelj Almin, drugi - Deljanin Iso treći Kardović Jasmin. Od fudbalera, najbolje su se plasirali Safet Mulamekić (treći) i Himzo Hot (osmi).

Po završetku takmičenja, okupili smo se u motelu da bi organizovano otišli na nogometnu utakmicu gdje nas je čekalo veliko iznenađenje: ručak za sve.

U pet sati popodne formirala se kolona automobila i uputila u New Jersey da bi prisustvovali malonogometnoj utakmici koja se igrala u okviru turnira “Shafer” na kojem, pored ekipe “Behara” učestvuju Prva premijer liga New Jersey-a i još četiri ekipe profesionalne lige Amerike.

U ovoj utakmici “Behar” je savladao ekipu “Beyon” sa rezultatom 9:2.

Za “Behar” su igrali: Zeko Dešić, Safet Mulamekić, Aljo Huseinović, Hako Luković, Rasko Redžić, Šeka Kolenović, Hajro Redžić, Mirsad Huseinović i Nusko Dešić. Golove su postigli: Hako Luković - 3 (u 8, 26, i 31-oj minuti); Mirsad Huseinović - 4 (u 12, 20, 23 i 28-oj minuti) te Hajro Redžić u 17-oj minuti i Rasko Redžić u 29-oj minuti.

U nedjelju 30. januara sa početkom u 9 sati i 30 minuta, ekipa NK “Behara” igra utakmicu sa ekipom SC “Premier”.

DIREKCIJE ZA ODLAZAK NA UTAKMICU

Geoge Washington
brige to 80W to Gar-
den State Parkway
South

Take GSP to Exit 151.
Turn right onto
Watchung Avenue to-
wards Montclair. At
the fourth light, turn
left onto Grove Street.
Drive 1 mile and turn
right onto Walnut
Street (Deron School
is on the right and a
row of shops is on the
left). Make a right im-
mediately after the
railway track into De-
pot Square. Soccer
Domain will be ahead
of you on the left.
Parking is available in
the parking lot and on
the street.

O ZIMSKIM RADOŠTIMA

Narodna poslovice kaže "Hvali more, drž' se kraja". To je za one koji su iz bilo kojeg razloga stekli neku averziju prema moru. Ili imaju loše iskustvo nakon proživljavanja neke morske "nevere", brodoloma i slično, ili su plivajući doživjeli neku neugodnost u vidu grča, ogromnih valova koji ih umalo potopiše i tako dalje. Nakon pustolovina proteklog vikenda vezanih uz zimske radosti, ja bi na sebe mogla primijeniti obratnu poruku, odnosno reći: "Hvali kraj, ali drž' se mora". Bilo je to ovako. Moji prijatelji, svi višegodišnji skijaši, povukoše i mene da, evo, po prvi puta, iskusim te čari snijega, skijanja, zimskih sportova koji su mi, moram priznati, osim putem TV-a, potpuno strani. To što sam s mora, vjerojatno isto ima veze, pa je nekako prirodno da me more, plivanje, jedrenje, više privlače. Iako su i ovi moji skijaši svi sa mora, pa opet vrsno skijaju. A nije da nisam iskusila i isprobala razne sportove i aktivnosti, od onih školskih, obaveznih, pa plivanja, tenisa, sve do jahanja i mačevanja čime sam se počela baviti ovdje, u New Yorku, i potpuno se oduševila tim starim, plemenitim sprotom. E sad, naravno da ono što je novo i još nepoznato i te kako vuče. Pa sam ja, kao malo dijete, jedva dočekala to skijanje, da konačno i to isprobam. I kako to već biva, kad se nešto previše želi, ili kad smo totalno samouvjereni u ishod nečega, sve ispadne potpuno drugačije. To je ona ljepota života, ona nepredvidivost. Ja sam se spremila, došla na skijalište u super blistavom izdanju, skijaško odijelo kao po mjeri, oprema vhumna, prijatelji mi kaže: "Prava si manekenka", i tko je uopće mogao i pomisliti na tamo nekakav pad, ili bilo kakav problem?! Stala sma na skije, štapovi u rukama, osjećala sam se

u najmanju ruku kao Erika Hess, ili neka od drugih skijaških imena. Ali, Bog me kaznio na tolikoj samouvjerenosti. Prije škole skijanja koju sam trebala započeti, ja sam onako sama išla u neka istraživanja, pokušaje, kao, to je sve lako. Nisam se pravo niti snašla, skije su same poletjele nizbrdicom, ja znajući da ću pasti, samo je bilo pitanje sekundi, donekle sam se i pripremila za pad, u tim djelićima sekunde potpuno bistro razmišljajući znala da moram sačuvati noga i pasti tako da ih zaštitim, što sma, hvala Bogu, i uspjela, ali je zato sav pad podnijela desna strana, što je opet bio neki razumni refleks, jer sam ljevak. I tako, članak desne ruke je platio danak mojoj, neću reći lakomislenosti, ali svakako brzopletosti i nekoj dječijoj nestašnosti. Iako u bolu, pokušala sam nastaviti niti još započeto, priključila se školi, ali su bolovi postojali jači, pa sam napola prekinula. Bol se povećavala, nemoć u ruci proporcionalno rasla. Da ne govorim o sljedećem danu, koji je bio praznik "Martin Luther King Day", pa sma umjesto kod svog, završila kod dežurnog doktora jedinog otvorenog centra tog dana na cijelom Manhattanu. Da ne govorim o tom danu temperatura duboko ispod nule, i vjetorva koji su te temperature bacali u neke Sibirske zone barometra (kod nas na moru - 1 ili 2 bilo je senzacionalno hladno, a da ne govorimo o hotelima po Jadranskim otocima koji su za svaki snježni dan davali besplatni pansion gostima, jer takvih dana gotovo da nije niti bilo). Dakle, nakon tih događaja, pregleda, slikanja ruke, neizvjesnosti iščekivanja (lom ili ne, bilo je pitanje tad!), bilo je istinsko olakšanje saznati da ruka ipak nije slomljena, pošla sam samo sa velikim natučanjem, elastičnim

zavojem i preporukom doktora da uzimam "pain killers" (ružne li riječi, jer iako "ubojica bola", stavlja ovu riječ u pozitivan kontekst, ipak nije primjerena, preteška je, asociira na onaj najgori grijeh - uzimanje života...) I tako se to završilo. Pisanjem o svemu ovoem dajem prostora svim vjernim pratiocima mojih "Momenata života" da se nasmiju na moj račun, ali to mi ne smeta, važno je da se prenese poruka koju želim uputiti ovim tekstom. A to je, da čovjek ne zna što ima dok to ne izgubi. Ovdje mislim na zdravlje. I na ono kad se kaže da tko se sam ne čuva, njega ni Bog neće čuvati. Prije svega tko se ne čuva loših djela, misli, postupaka. Ali, također i tko ne čuva svoje tijelo, svoje zdravlje, sve što nam je od Njega, pa tek kad na primjer, ozlijedimo jednu ruku, vidimo svu veličanstvenost Božje kreacije čovjeka, i savršenost u imanju upravo dvije ruke, što je samo primjer, a odnosi se na cijelu našu građu, na sve što funkcionira kao jedna cjelina, data nam na čuvanje i poštivanje. I još nešto. Nikada ne smijemo uzeti "zdravo za gotovo" sve to što nam je dato, uvijek treba stati i promisliti, cijeliti sve ono što imamo. I ne dati oduška prevelikoj samouvjerenosti pritom zaboravljajući, makar i na tren, biti skroman i prije svega zahvalan. Ali, na greškama se uči, i ako smo izvukli pouku iz nekog iskustva, to je ono što je važno. Što je nekadašnji američki predsjednik George Bush tako lijepo sročio rekavši: "Good judgment comes from experience, and experience comes from bad judgement". (Dobra procjena ili odluka je rezultat iskustva a to iskustvo je rezultat loše procjene ili odluke). Ove me ne treba komentara.

I.V.

AMERIČKI ALMANAH (Između 28. januara i 3. februara)

Pripremila: I.V.

28.1.

1889. - Rođen Artur Rubinstein, američki pijanist, svirao solo dionice za Berlinski Simfonijski Orkestar sa 12 godina.
1915. - Prvi američki brod potopljen u 1. svjetskom ratu. 6 mjeseci nakon izbijanja rata, američki brod "Wilhelm P. Frye", prevozeći žito u Englesku, potopljen je od strane njemačke krstarice "Prinz Eikel Friedrich". Njemačka vlada šalje službeno notu Americi izvinjavajući se za incident i nazivajući napad "nesretnom greškom".
1917. - Amerika prekida 11-stomjesečnu potragu za Pancom Villom, meksičkim revolucionarom. Villa se nakon toga povlači u sjeverni Meksiko gdje nastavlja gerilske aktivnosti.
1986. - Eksplozija na svemirskom brodu "Challenger"

29.1.

1861. - Kansas postaje 34. Savezna Američka Država
1891. - Lilliuokalni proglašena kraljicom Havaja, nakon smrti brata kralja Kalakaua, i tako postala posljednji monarh Havajskih otoka
1918. - Rođen glumac John Forsythe (serija "Dinastija")
1945. - Rođen glumac Tom Selleck (filmovi: "Pravac Kina" - sniman u Hrvatskoj i Sloveniji, "3 muškarca i beba", serija "Magnum")
1954. - Rođena Oprah Winfrey, voditeljica Talk-show emisija i glumica

30.1.

1835. - Sedmi američki predsjednik Andrew Jackson preživljava prvi pokušaj atentata na predsjednika u američkoj povijesti. To se desilo na Capitolu u Washingtonu, za vrijeme pogrebne ceremonije za jednog Poslanika, kada je Richard Lawrence pucao iz 2 pištolja na predsjednika. Oba hica su ga promašila, Lawrence je uhapšen, a kriminalna istraga utvrdila da je neuračunljiv, pa se smješta u mentalnu ustanovu za zatvorenike. Prvi američki predsjednik koji je umro od posljedica atentata bio je Abraham Lincoln, 16. predsjednik, na kojeg je izvršen atentat u Fordovom kazalištu u Washingtonu 16. aprila 1865. Atentator je bio John Wilkes Booth, koji je pucao na predsjednika, koji umire sljedećeg jutra.
1882. - Rođen Franklin D. Roosevelt, 32. Američki predsjednik, jedini u historiji služio više od 2 mandata (1933.-1945.).
1931. - Rođen glumac Gene Hackman, dobitnik Oscara za film "Francuska veza" ("French Connection") 1971. godine.

31.1.

1923. - Rođen američki književnik Norman Mailer, dobitnik Pulitzerove nagrade (djela: Armije noći, Goli i mrtvi, Američki san)
1950. - Hary Truman, američki predsjednik, javno objavljuje odluku o podžavanju razvoja hidrogene bombe, koja se smatra stotine puta jačom od atomskih, bačenih na Japan u 2. svjetskom ratu. Povod je bio što je 5 mjeseci prije toga Amerika izgubila premoć u nuklearnom naoružanju kad je Rusija uspjeno detonirala atomsku bombu na svom probnom pogonu na Kazahstanu. Odobrena su velika sredstva u ovoj borbi supersila kako bi se stvorila 1. svjetska "superbomba", kako ju je Truman nazvao. U novembru 1952. godine Amerika je uspjeno detonirala prvu hidrobombu nazvanu "Mike", na jednom koraljnom otoku na Pacifičkim Maršaljskim otocima. Ovaj megatonski nuklearni uređaj trenutno je uništio cijeli otok i ostavio iza sebe krater širine više od 1 milje, a stvorena je i tzv. gljivica, koja je dosegla stratosferu. Pola sata nakon eksplozije, gljiva se proširila, u daljinu od 60 milja. 2 godine kasnije, Rusija detonira vlastitu hidrogenu bombu, i "hladni rat" se nastavlja.

1958. - Prvo uspješno lansiranje američkog satelita

1962. - OAS (Organization of American States), Udruženje američkih Država, isključuje Kubu iz svog članstva zbog pokušaja subverzije ostalih zemalja članica. To je rezultat dolaska Fidela Castra i komunističke partije na vlast u Kubi. OAS je inače osnovan 1948. godine kao organizacija zemalja Sjeverne, Centralne i Južne Amerike, sa 24 zemlje članice. Svrha organizacije je unapređenje mira i ekonomska suradnja svih zemalja tog područja.

1968. - "Apollo 14" kreće na Mjesec

1.2.

1790. - Prvo zasjedanje Ustavnog Suda Amerike, u New Yorku, u zgradi Royal Exchange, Broad street. Ustavni Sud ima vrhovno pravo po svim pitanjima, nad svim sudovima Amerike.
1865. - Ukinuto ropstvo u Americi
1865. - Rođen režiser Oskarovac John Ford (filmovi: "Kako je zelena bila moja dolina", "Tihi čovjek")
1893. - Amerika priznaje novu Havjasku vladu, 2 tjedna nakon što je Stanford B. Dole, Amerikanac rođen na Havajima, svrgnuo Havjasku monarhiju, proglašava Havaje svojim protektoratom i nalaže podizanje američke zastave na otocima. Havaji su naseljeni u 8 stoljeću od Polinezijskih moreplovaca, da bi u 11. stoljeću počelo masovno naseljavanje Amerikanaca na tom području.

1898. - Izdana prva polica auto osiguranja u Americi

1901. - Rođen glumac Clark Gable ("Prohujalo s vihorom")

2.2.

1848. - Formalno završen Meksičko-Američki rat, potpisivanjem mira u Meksiku, čime je Amerika pomakla svoje granice na zapad sve do Pacifičkog oceana. Rat je započeo 1845. godine pripojenjem teksasa Americi. Mirom je utvrđeno da Teksas, kao i dodatnih 500.000 četvornih milja teritorija, pripadne Americi (uključujući buduće države Kaliforniju, Utah, Nevadu, skoro cijeli Novi Meksiko i Arizonu, te dijelove Colorada i Wyominga). Zauzvrat, Amerika je platila Meksiku 15 miliona dolara i isplatila sve zahtjeve Amerikanaca prema Meksiku, u ukupnom iznosu od 3.250.000 dolara.

3.2.

1913. - Uvedeno plaćanje poreza na zaradu (Income Tax) u Americi
1917. - Amerika prekida diplomatske odnose sa Njemačkom, 3 dana nakon što je Njemačka ambasada uputila notu američkom State Departmentu najavljujući ponovni rat podmornicama. Nekoliko sati nakon prestanka diplomatskih odnosa, američki brod "Housatonic" je potopljen od strane jedne njemačke podmornice.
1924. - Umro Woodrow Wilson, 28. američki predsjednik, u Washingtonu, D.C.
1994. - Američki predsjednik Bill Clinton ukida trgovački embargo sa Vijetnamom, skoro 20 godina nakon pada Sajgona, uz objašnjenje da Vijetnamska komunistička vlada surađuje sa Amerikom u potrazi na preko 2.000 još uvijek nestalih Amerikanaca z a vrijeme rata. U julu 1995. godine Amerika supostavlja i potpune diplomatske odnose sa Vijetnamom.
1959. - Srušio se avion u kojem su poginuli čuveni muzičari Buddy Holly, Richie Valens (La Bamba) i the Big Bopper.

BORBE U ČEČENIJI

Grozni, 27. januara (BHP) - Čečenski borci, krećući se tokom granatiranja između srušenih kuća u glavnom gradu Groznom, napali su danas po velikom snijegu federalne snage sa svih strana, spriječivši rusko napredovanje na strateškom centralnom trgu.

Ruski ratni avioni su obnovili bombardiranje grada oko podne uprkos lošem vremenu. Pješadijske borbe su bile žestoke, dok se čečenski borci borili s Rusima od ulice do ulice tokom noći i jutros.

Ključni cilj, Trg Minutka, ostao je u rukama Čečena. Ruske trupe saopćile su sinoć da su federalne snage još udaljene od njega nekoliko stotina metara.

Rusi danima pokušavaju zauzeti trg u blizini mosta na rijeci Sunža koji dijeli grad, a koji je pod ruskom kontrolom, kako bi ruske snage dobile značajan oslonac za ulazak u centar Groznog.

Ruskom jednomjesečnom napaadu na Grozni, najvećem političkom trofeju u ratu, žestoko se opire 2.500 pobunjenika koji pucaju iz srušenih zgrada i izvode napade "udari i bježi". Izostanak uspjeha u Groznom frustrirao je rusku vladu, naročito nakon brzih prvih pobjeda početkom rata.

Iako je ofanziva općenito popularna među Rusima, za razliku od čečenskog rata od 1994. do 1996. godine, sve više vojnika se žali na loše uvjete te kažu da vojska umanjuje gubitke.

"Oni na televiziji kažu da nema nikakvih žrtava. Ali, mi idemo tamo i gledamo helikoptere kako prevoze mrtve svakog dana", izjavio je jedan vojnik, koji se predstavio samo kao Vitalij.

Ruska vojna komanda saopćila je danas da je sedam vojnika poginulo u posljednja 24 sata. Ruski vojni zvaničnici kazali su jučer da su 1.093 vojnika poginula u čečenskoj operaciji od septembra.

NEPOZNATA BOLEST U AFGANISTANU

Islamabad, 26. januara (BHP/IRNA) - Ujedinjeni narodi izvijestili su danas da je nepoznata bolest izbila u oblasti Darra-e-Souf u afganistanskoj provinciji Samangan.

Bolest, za koju lokalno stanovništvo strahuje da su boginje, odnijela je živote 50 ljudi od 5. januara ove godine, saopćili su Ujedinjeni narodi u svom sedmičnom izvještaju u Pakistanu.

Saopćeno je da su četiri sela - Darwaz Bala, Darwaz Payan, Qala Nou i Sheikhabad - pogođena bolešću koja je brzo širi na okolna sela.

Bolest, čiji simptomi uključuju povraćanje i dijareju, oteknuće glave i lica, crvene pjege na glavi i vratu te visoku temperaturu, pogada ljude u dobi do 25 godina.

Zbog nedostatka medicinskih objekata, lokalno stanovništvo je pozvalo Ujedinjene narode da pomognu u iskorjenjivanju bolesti.

LEWIS OPTUŽEN ZA SEKSUALNU DISKRIMINACIJU

London, 26. januara (BHP) - Svjetski prvak u boksu Lennox Lewis izašao je danas pred sud zbog optužbe za seksualnu diskriminaciju. Lewisa je tužila jedna žena da je otpustio sa posla kada je ostala trudna sa boksačem Juliusom Francisom, koji će, inače, u subotu boksati sa Mikeom Tysonom.

Tridesetogodišnja Carole Roycroft prije mjesec dana rodila je sina. Ona je radila kao Lewisov lični pomoćnik od septembra 1998. godine, ali je u aprilu prošle godine otpuštena, nakon što je svom šefu rekla da je trudna.

Pored Lenoxa Lewisa, ona je optužila i njegovog brata Dennisa.

"Lewisov kamp" izjavio je da je Roycroftova otpuštena jer je prekršila pravila ugovora time što je novinama davala lažne intervjuje. Također je naglašeno da je odluka o njenom otpuštanju donijeta u martu, ali joj je saopćena tek u aprilu jer je njen direktor Dennis Lewis bio na odmoru.

Saslušanje se nastavlja

VELIKA HUMANITARNA AKCIJA

**U NEDJELJU 13 FEBRUARA SA
POČETKOM U 6:30PM**

**VELIKA SALA CRYSTAL PALACE
31/09 BROADWAY ASTORIA, NY**

**POZIVAMO SVU BRAĆU I SESTRE DA SE MASOVNO ODAZOVETE
NA OVAJ VELIČANSTVENI SKUP I HUMANITARNU AKCIJU ZA
PRIKUPLJANJE SREDSTAVA ZA ADAPTACIJU DŽAMIJE
"SULTANIJE" U PLAVU.**

**POSEBNO POZIVAMO, ODABRANIKE - PLEMENIKE, DA OD
SVOJIH BRATSTAVA PRIKUPE DONACIJE, KAO I SVE NAŠE
BIZNISMENE, I DA U OVOJ VEČERI DAJU SVOJ DOPRINOS.
PRIPREMILI SMO ZA VAS BOGAT KULTURNO-UMJETNIČKI I**

**MUZIČKI PROGRAM UZ IZVODJENJE NAŠIH POZNATIH ESTRADNIH UMJETNIKA.
POKROVITELJI: ISLAMSKA ZAJEDNICA NEW YORK; "MERHAMET"; "BOŠNJAK";
"BEHAR"; BOSANSKA TV; SabaH; PG "AVAZ"; RADIO "MUSLIMANSKI GLAS"; RADIO
"BEHAR"; NEZAVISNI RADIO SAT I FK "SEBIL"**

CIJELO VEČE ĆE SNIMATI BOSANSKA TELEVIZIJA!

Organizacioni odbor za džamiju "Sultaniju" New York

KAFIĆ:

- *Bosanska kafa
- *Espresso
- *Cappuccino
- *Kafa sa šlagom
- *Sokovi
- *Banana frape
- *Jagoda frape
- *Voćna salata
- *Baklava

BOSNIA HOUSE

**195-B GWINNETT DRIVE
LAWRENCE, GA 30045**

PHONE/FAX: (770) 277-2501

AGENCIJA:

Sve vrste prevoda: DOKUMENTI,
DIPLOME, SVJEDOČANSTVA RODNI LISTOVI,
VJENČANI LISTOVI...RADE OVLAŠTENI
PREVODIOCI SUAD I MIRELA TANKOVIĆ

Povrede na poslu: VODIMO VAŠ SLUČAJ, POVEZUJEMO VAS SA NAJBOLJIM
ADVOKATIMA, PREVODIMO NA SVIM PREGLEDIMA I OPERACIJAMA

PRODAVNICA:

PREHRAMBENI PROIZVODI
IZ NAŠIH KRAJEVA
MUZIKA (audio kasete i CD)
VIDEO KASETE
SUVENIRI (bih zastavice, auto naljepnice,
fildžani i džezve sa kujundžiluka...)
UMJETNIČKE SLIKE SA BIH MOTIVIMA
ŠTAMPA (Ljiljan, Oslobođenje,
BiH Dani, Slob. Bosna, SabaH...)
RIJEČNICI

**RADNO VRIJEME: SVAKIM DANOM OD 10 DO 8
POSJETITE NAS ILI NAZOVITE (770) 277-2501**

Imigraciona pitanja: KOD NAS MOŽETE ZAVRŠITI SVE ŠTO VAM TREBA ZA ZELENU KARTU,
PUTNI DOKUMENT (BIJELI PASOŠ), DRŽAVLJANSTVO, VIZE ZA POSJETIOCE,...
RADE ISKUSNI DUGOGODIŠNJI STRUČNJACI ZA IMIGRACIJU.

Instant fotografije za dokumente (gotove za 2 minute)

Obrčun taksi

Sve vrste punomoći (punomoći za imovinu u Bosni

Notary Public (ovjeravanje dokumenata)

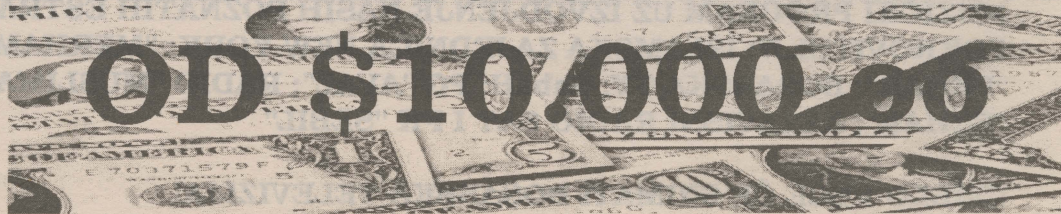
**NE MORATE ŽIVJETI U
GEORGIJI DA BI SMO
VAM POMOGLI**

CHINA TOWN MANPOWER PROJECT INC.

**125 Canal St. Room 302
New York, NY10002**

**AKO STE IZBJEGLICA
A ŽELITE - ILI AKO STE VEĆ POČELI
SVOJ BIZNIS
MI ĆEMO VAM POMOĆI SA KREDITOM**

OD \$10,000.00

SAMO NAZOVITE (212) 966 - 7328

NAPOMENA
Počevši od
14. Januara -
svakog drugog
petka besplatne
konsultacije u
prostorijama
redakcije SabaH
43-07 Broadway
Astoria, NY 11103

NAPICI PIĆA I UŽIVALA

Određeni napici koji se konzumiraju uz pojedina jela i imaju funkciju nadomjestka salate predstavljaju dio tradicionalnog kulinarstva. Mi ćemo u ovom poglavlju spomenuti i druga specifična pića ovog kulinarstva da bismo dobili tematsku cjelinu.

Tema je mnogo šira, a ovdje su obuhvaćeni samo recepti nekih tradicionalnih pića i napitaka.

VRUĆA LIMUNADA

Uzmi pola litre vode, ošeceri po volji i tome dodaj načetvero izrezan limun. To stavi da se kruha i kad je savrelo napola, procijedi, saspi u šolje i pij dok je vruće

LIMUNADA OD NARANČE

Limunada od naranče isto se spravlja kao i vruća limunada od limuna.

BOZA

Boza (pers.) Označava kiselkasto piće koje se pravi od kukuruzna brašna. 1 kg nerposijanog kukuruznog brašna se prelije sa 10 litara mlake vode. Sutradan se ova tečnost stavi da polahko kuha dva sata i često se miješa. Nakon 10 sati u ovu smjesu umiješati 5 dkg kvasca, a tek sutradan procijediti, zasladiti, ohladiti i odmah trošiti. /Količina kukuruznog brašna je sigurno za oko tri puta veća/.

MUSELEZ

Ovo piće je bilo tipično za period u kome je islamizirano stanovništvo pokušavalo prilagoditi pića novim uslovima i zahtjevima društva. Muselez na arapskom označava mošt (širu), a narod ga svrstava skupa sa šerbetom, a prema onoj narodnoj: "Šta je hajrola da nije Bosna potekla šerbetom, a Neretva muselezom!"

Evlija Čelebija kod opisa Sarajeva kaže za muselez da je to nevarno vino. Pravi se od grožđa. Na drugom mjestu kaže da je to slatko vino od šipova što uspijevaju u ovdašnjim brdima (Blagaj u Hercegovini). Vjerovatno je to sok divljeg šipka (nara), koji u ovom slučaju Čelebija pogrešno naziva muselezom. Kasnije se taj sok zvao grenadine. Iz Čelebijeinih navoda moglo bi se zaključiti da je to vrsta dezertnog vina, kome su dodate razne mirođije, proizvedenog na bazi groždanog soka, a u Blagaju uz dodatak soka od šipova. Ovaj posljednji sastav je, svakako, samo pretpostavka.

Ako pođemo od samog značenja imena (muselez), onda bi to bio proizvod na bazi trostrukog vrenaj, jer muselez na arapskom označava "trostruko".

SALEP

Salep (arapski) predstavlja topli slatki napitak koji se spravlja i konzumira u zimskom periodu. Salep (kačun, gorov cvijet) tj. pune i svježije gomoljike biljke vade se iz zemlje, operu u hladnoj vodi, a zatim stave nekoliko minuta u klučalu vodu. Nakon toga se suše na suncu ili na nekom drugom toplom jestu i sprema do kuhanja salepa.

Kada se sprema salep, gomoljike se kuhaju, a zatim zaslađuju, te se tako dobije gusti slatki napitak posebne arome. Prilikom serviranja pospe se malo sa isiotom (inger, zendžefil, đumbir). Salep se nekada prodavao u radnjama u prahu, pa je i spravljan nešto drugačije.

IZBOR LJEPOTICE BOSNE I HERCEGOVINE 2000 IZ AMERIKE I KANADE

Sponzori:

BiH Klub Chicago
Tribina BOŠNJAKA
Radio "ALOHA"

Nogometni klub "Bosna"
Nogometni klub "Ljiljan"
Folklorno društvo "Bosna"
Adriatic Sunshine Travel

CHICAGO
1. JULA 2000

Izbor ljepotice Bosne i Hercegovine 2000

Sve djevojke, državljanke Bosne i Hercegovine koje žive u Americi i Kanadi, mogu se prijaviti za izbor ljepotice Bosne i Hercegovine za 2000 godinu koja će se održati u Chicagu 1. jula 2000 godine.

Uslovi za prijavu:

- da nije udata
- ne može biti mlađa od 17 niti starija od 24 godine
- minimalna visina 170 cm
- znanje jednog svjetskog jezika
- sve učesnice van konkurencije ne moraju ispunjavati navedene uslove.

Sve prijave moraju stići do 31. marta 2000. godine kada je i zadnji rok prijave. Prva nagrada \$3000, druga \$2000, treća 1000 i četvrta i peta \$500. Pored ove i mnogobrojnih nagrada koje vas očekuju, pobjednica i dvije pratilje odlaze na završno takmičenje Ljepotice Bosne i Hercegovine u septembru 2000 godine o trošku organizatora. Prijave pristigle poslije 31. marta neće biti razmatrane. Na sve pristigle prijave biće odgovoreno do 15. aprila 2000 godine. Učesnice za ljepoticu BiH iz Amerike i Kanade, obavezne su poslati dvije slike – portret (glava) i jednu cijelog stasa. Sve prijave slati na slijedeću adresu:

MISS BOSNIA AND HERCEGOVINA
FROM AMERICA AND CANADA
4507 W. 88th PL
Hometown, IL, 60456
E-mail: misbihac@aol.com

Rok prijave 31. marta 2000.

PRIJAVA

Prijavljujem se za takmičenje ljepotice BiH iz Amerike i Kanade za 2000 godinu, koje će se održati 1. jula mjeseca 2000 godine u Chicagu.

IME:

PREZIME:

DATUM I GODINA ROĐENJA:

SADAŠNJA ADRESA, ULICA, DRŽAVA I ZIP KOD:

TELEFON: ( ) Visina u cm:

Za djevojke mlađe od 18 godina potpis jednog od roditelja:

Josip Vrbíć

BOSNA I HERCEGOVINA POD DOMINACIJOM SRBO- KOMUNISTIČE VLADE

19. maja 1991., Hrvatska izlazi na izbore za samostalnost i 92% građanstva Hrvatske traži svoju vlastitu državu, a već u junu Hrvatska i Slovenija proglašavaju svoje nezavisne države. *Stipe Mesić* napušta jugoslavensku vladu, kao njezin zadnji, po rotacionom pravilu, predsjednik (koga zapravo Srbija i nije htjela priznati), i to je bio zadnji dah Jugoslavije.

Američki državni sekretar (Bušove administracije) *James Baker* u junu 1991., u svom govoru u Beogradu, daje Miloševiću zeleno svjetlo za obranu Jugoslavije.

Milošević, ohrabren Bakerovim govorom napada Sloveniju u oktobru 1991., koja pruža izvanredan otpor. Hrvatski predsjednik *Tuđman* se držao po strani, mada je svima bilo jasno tko je drugi na redu. Rat Miloševićev sa Slovenijom se brzo završio, Miloševićem povlačenjem i očitim nuspjehom njegovog plana. JNA se pokazala neefikasnom i da se dalje ne sramoti, Milošević digne ruke od Slovenije i pičinje koncentrirati svoje snago oko Hrvatske. JNA je već bila zauzela položaje u Hrvatskoj i krvavi rat, protiv svega što je hrvatsko, je otpočeo. JNA topovi su lupali bez milosrđa po spomenicima, bolnicima, crkvama i sve što im je bilo na putu, a pri tome su im pomagali domaći pravoslavci i tako se Hrvatska našla u teškom stanju i skoro u bezizlaznoj situaciji. Otpor se nije imao s čime pružiti, dok je vanjski svijet stajao i prebrojavao žrtve na jednoj i drugoj strani.

U BiH se digoše uglavnom katolici i jedan dio muslimana na otpor i priključio se narodnim milicijama, dok je službena *Izetbegovićeva* vlada smatrala da JNA neće nikada napasti BiH, jer da je to nemoguće u BiH, gdje je stanovništvo izmiješano, a li tada on nije znao s kime ima posla. *Izetbegović* je smatrao da je to srpsko-hrvatski rat i da je njemu najbolje ostati po strani. U međuvremenu su se Srbi užurbano spremali odvozeći tešku vojnu mašineriju na bosanska brda i ukopavajući se u sigurne položaje.

Sve su to skršetnih ruku gledali bh. muslimani, a i katolici, ali su još uvijek računali da će se naći neka solucija. *Adil Zulfikarpašić* je pokušao direktni razgovor s *Karadžićem* kako bi se dogovorio o uzajamnom priznanju "Muslimana" i "Srba" bez konzultiranja s bh. katolicima ("Hrvatima"), ali sve je bilo već kasno, jer kosovski mit je zapravo tražio osvetu nad Kosovom. U septembru 1991., Srbi su već bili uspostavili svoje "autonomne pokrajine" svuda po BiH. *Muhamed Filipović* je tada izjavio da su Srbi naoružani do zuba i da svakog časa mogu napasti bh. muslimane.

U oktobru 1991., *Karadžić* napušta Skupštinu u Sarajevu koja je tada proglasila BiH samostalnom državom. Sada *Karadžić* i njegovi saveznici proglašuju svoju srpsku skupštinu u Banja Luci uzimajući svu vlast koju ima jedna pravna država.

Nekako u isto vrijeme, na skupštini Miloševićeve srpske socijalističke stranke, u Peći 9. oktobra 1991., potpredsjednik stranke, bivši disident i filozof *Mihailo Marković*, jasno je dao na znaje planove srpske polike kada je izjavio, da će u jugoslavenskoj federaciji ostati sigurno tri republike: Srbija, Crna Gora i ujedinjeni krajevi Bosne i kninskog područja. Ako bh. muslimani žele ostati u novoj Jugoslaviji, dozvolit će im se, ali ako se pokušaju otcijepiti, moraju znati da će ta njihova bh. država biti opkoljena srpskim teritorijem. Ovakva deklaracija srpskih ratnih cilejva se na Zapadu nije uzela ozbiljno. Englez *Lord Carrington* je još uvijek vjerovao u mogućnost nekakve Jugoslavije. Organizacija Ujedinjenih Naroda proglašuje embargo uvoza oružja na teritoriju čitave bivše Jugoslavije, što jej neizmjereno pogodilo BiH i Hrvatsku, dok to Srbiji nije nimalo smetalo, jer sve teško i lako oružje bivše JNA bilo je u srpskim rukama, a k tomu još vojne tvornice u Srbiji koje su ostale netaknute, radile su punom parom, dan i noć. A da nije bilo embarga, Hrvatska bi se mogla lako

oduprijeti srpskim navalama, a to je još i najbolje bio pokazao *Vukovar* iz kojeg se Srbi nisu vraćali. Hrvatska se već bila malo snašla, ali, vjerovatno, embargo je bačen na sve da se spasi obraz Srbiji, jer Englezi, Francuzi, pa donekle i Amerikanci, uključujući tu i Organizaciju Ujedinjenih Naorda, nisu htjeli da Srbija izgubi rat, a to će se pokazati i u svim ratnim operacijama i pregovorima, kasnije: kada se osjeti da Srbi gube, Zapd se umiješa sa svojim "spasonosnim" planom.

U decembru 1991., Njemačka i neke zapadne države priznaju Hrvatsku i Sloveniju kao nezavisne države, što je stupilo na snagu tek u januaru 1992. Amerikanac *Cyrus Vance*, kao UN predstavnik, je prisilio Hrvatsku da ostavi Srbima teritorij kojeg su oni u ratu oteili, uspostavljajući tzv. "UN zone" koje su onda čuvali snage UNPROFOR-a. Tako je priznanje Hrvatske donekle završilo rat u Hrvatskoj, ali dvije trećine Hrvatske je ostao pod srpskom okupacijom. Poslije razarnaja *Vukovara* i pokolja svih ne-Srba (*Arkan*) u njoj više nije bilo nikakvog izgleda da bi itko mogao nagovoriti, ili prisiliti Hrvatsku, da ostane u bilo kakvoj jugoslavenksoj zajednici sa Srbima.

Lord Carrington je smatrao da je EEC (Evropska zajednica) napravila kardinalnu pogrešku preuranjenim priznavanjem Hrvatske i Slovenije, jer time su se osujtili svi njegovi planovi. Bez obzira na priznanje ovih dviju država, srpska ratna mašinerija se već bila zahuktala, srpski generali su smatrali da je rat za njih već bio dobiven, i, prema tome, oni i nisu imali namjere pristai na bilo kakvu Jugoslaviju, osim one u kojoj će oni i dalje ostati gospodari.

BiH nije peostalo ništa drugo, nego izlaza nije ni bilo. To je, jasno, dalo povoda Miloševiću i *Karadžiću* da započnu svoje vojne operacije u BiH. JNA je počela bombardirati bh. gradove s okolnih brda već u zimu 1991.-1992. Sva spska teška

artilejrija i vojska se sada povukla iz Hrvatske u BiH i krvavi rat je otpočeo protiv svega što nije bilo srpsko.

U BiH se održava narodni referendum 29. februara i 1. marta 1992., na kome se trebalo glasanjem odlučiti sudbina BiH. *Karadžićeva* SDS zabranjuje bh. Srbima glasati, a barikadama i peprekama su zabranili i drugim pristup glasačkim centrima. Ipak, usprkos svemu, 64% ljudstva BiH je izašlo na glasanje, a među njima i mnogi bh. Srbi. Od 64% glasova, ogromna većina je glasala za nezavisnu državu BiH. Srbi zauzimaju položaje oko Sarajeva i počinju sa svojim snajperima i topovima lupati po gradu.

U početku su bh. katolici oklijevali ući u otvoreni rat sa bh. pravoslavicima osim što su uzeli u obranu svoja vlastita mjesta, jer još od 1991., vodili su se tajni pregovori između Miloševića i *Tuđmana* o podjeli BiH.

Srbi uspostavljaju svoju republiku srpsku na teritoriju BiH, a Hrvati uzimaju dijelove BiH koji su bli pretežno nastanjeni katoličkim pučanstvom i po ugledu na Srbe osnivaju svoju *Herce-Bosnu* tako je BiH, de facto, bila podijeljena između Srba i Hrvata, dok su preostale dijelove branile muslimanske milicijske jedinice. Muslimani su bili jedini koji su još uvijek zagovarali jedinstvo BiH, mada je i među njima bilo nastranivanja prema nekakvoj muslimanskoj državi u BiH, ali to se nikada nije uzimalo ozbiljno, jer to i nije nikada ni bila službena politika *Alije Izetbegovića*.

Karadžić, osiljen pobjedama i uvjeren da ima slobodne ruke u BiH, počeo je s "čišćenjem" svog teritorija od svih ne-Srba. Otvarlali su se koncentracioni logori gdje su ljudi masovno umirali od gladi, ili sistematski bili ubijani. Zapad i UN su proširili svoje "zaštitne" zone i na BiH sa svojim UNPROFOR snagama, ali to nije zaustavilo genocid nad muslimanskim narodom u BiH koji se odvijao na TV ekranima pred očima cijelog svijeta. Srbi su potpisivali mirovne ugovore, jedan za drugim, i kako su ih lako

Lijepa Bosno, ti kolijevko sreće,

*Tebi moje duše miso kreće!
Za te srce silovito bije,
Crljenom se nebu molba vije:*

*Da te čuva, da te štiti, brani
I da minu svi preteški dani...*

Anka Topić

potpisivali tako su ih lako i kršili. Zapadu je očito bilo stalo da Srbi dobiju rat, ali Srbi nisu bili sposobni to sami učiniti. U tom krvavom piru došlo je do suradnje muslimana i katolika u BiH, mada je ta surdnja bila više iz nužde nego iskrena, jer i bh. katolci (osobito *Hercegovci*) su počeli upotrebljavati srpsku taktiku čišćenja svog teritorija od muslimana. Počeli su nicati koncentracioni logori i po *Hercegovini*, a najzloglasniji je bio onaj u *Dretelju*. Na Mostar je prosječno palo više hrvatskih granata nego li na Sarajevo srpskih. HVO (Hrvatska vojska odbrane), kako se zvale katoličke jedinice u BiH, slupali su Mostar do zemlje, radije nego da u njemu žive s muslimanima, pa tako je pao i znameniti Stari Most, mada on i nije bio nekakva važna strateška točka, jer preko njega su mogli prelaziti samo pješaci.

I u strahu da Srbi ne otcijepi BiH, barem veliki dio, dolazi do ponvonog saveza između bh. katolika i muslimana, a to prijateljstvo je, izgleda, bilo kroz kamiš. *Klintonova* administracija prisiljava bosanske "Hrvate" i bosanske muslimane u konfederaciju s Hrvatskom, kako bi lakše bilo Srbima pravdati svoju politiku ujedinjena sa Srbijom. Konfederacija nije nikada uspješno djelovala, jer ju nije nitko ni htio: bosanski katolici, jer time gube hrvatske domovnice, a muslimani, jer su se bojali da ih se ne bi žedne prevelo preko vode i priključilo Hrvatskoj.

(nastavak u slijedećem broju)

Prva od četiri priče koje će izaći ovog mjeseca SAMO NAKO

Noć se već spustila, a u prostranstvu ravnog terena, promicala je svjetlost automobilskih farova. Između drvenih prizemnih kuća nije se drugo ništa ni vidjelo. Kao da su svi ljudi u autima, a u kućama nijema tišina kao da je kuga sve pomorila. Sitna kiša i izmaglica praćena hladnim vjetrom koji je puhao sa sjevera, kao da dolazi izravno sa Arktika, ponujavalo je i onako mučnu monotoniju.

Ja i moja supruga smo ušli u apartman mog zemljaka kojeg smo s mukom pronašli. Grupe kuća sa apartmanima, locirane s krajeva velikih neizgrađenih površina parcela, činile su težu orijentaciju. Zemljak sa suprugom i sinčićem sjedli su i očekivali nas. Nismo ni sjeli, počeli smo razgovor. Kod svijet na navirala pitanja, odgovori... sve dok nismo sjeli. Hodnik je ličio na vagon restoran. Kada smo posjedali, počeli smo na tenane divaniti, ispitivao sam sve i o svakom u rodnom kraju. Našim pričama i zapitkivanjima nije bilo kraja.

Ubrzo je došao i njegov susjed. Nisam više gnajvio zemljaka sa tim našim lokalnim stvarima, računajući da ima vremena, drugi put. Mada smo pričali zajedničke teme, sve je bilo pretumbano i izmiješano jer je njegov susjed iz drugog kraja BiH, a naše golgote nije dovoljno ni čuo dok je tih dana bio u Njemačkoj na radu.

Zemljakova supruga je počela pričati kako su došli i kako im je brzo prošlo već tri i pol mjeseca življenja u Americi. - Moj sin je odmah pošao ovdje u osnovnu školu, ustvari nastavio. Dobio je i plaketu k'o nagradu. To je za dobar njegov uspjeh u školi."

Ona neizmerno voli svog sina i čitava njena priča počinje i završava se o njemu. Pruža nam poveću papirinu u kojem je nakićen pogoleim tekst na engleskom jeziku kao da su mu upisali cijelu biografiju.

Nakon što smo pregledali plaketu, prvi će njihov komšija čestitati dječaku: - Aferim, samo nastavi tako. Da li si naučio što jezik?" Dječak stidljivo sliježe ramenima. U razgovor uskoči dječakova majka: - Jok bogami! Nikada ga nije ni očima vidio, a kamo li učio. Sada je tek počeo. Mora da im se nako svidio." Dječakov otac sjedi na dumi stola. Ruku je oslonio na ivicu, a šaka sa cigaretom je bila iznad poveće staklene providne čikobernice. Na cigareti se već formirao valjčić pepela dužine filter. Čuti, ne miče. Pun je neke sje, kako mu se odražava na licu. Samo očne kapke steže kao da u iglu konac uvlači.

Njegova supruga je nastavila sa pričom: - Njih dvojica i majka su mi jedini na svijetu. Tamo mi je mali bio odličan učenik i vazda je dobijao nagrade i pisane pohvale. Postao je i pobjednik u pjevanju na Festivalu djece pjevača. Imamo i video kasetu sa tog takmičenja. Hoćete li da je pogledamo?

Ja sam rekao: - Svakako! To je malog uspjeh, a njegov uspjeh je i naš uspjeh, a posebno vas roditelja. Priželjkivao sam da će biti prikazana i panorama rodno

kraja kao i unutrašnjost ulica pa bih mogao i prepoznati nekoga, posebno me veselila uspješnost i talent dječaka. Na ekranu se pojavio kratak scenarij uz muziku: tema, mjesto, godina događaja itd. Iako kratka, scenarij je bio, kao i cio program, profesionalno urađen izvrsno. Snimci čisti, normalne brzine i bez podrhtavanja. Zanimljivi detalji su prikazani u prvom planu kao bitni u temi filma. Na filmu se vidi da su djeca zaista lijepo obučena. Dresovi su im u istom nivou ostale djece svijeta, pjesme koje su pjevali su vrlo lijepe a isto tako i lijepo pjevane i praćene muzikom. Dječak je u tamnom odijelu, bijele košulje sa mašnom, a cipele crne i oglacane, cakle se od sjaja. Nakon proglašenja pobjednika, prvak dječak je ponovo otpjevao svoju pobjedničku pjesmu: **TEBI MAJKO MISLI LETE**. Aplaudiranje pubulke je bilo veliko.

Dok je trajao program video kasete, krišom sam bacio pogled malo na zemljaka, malo na njegovu suprugu. Ona je očima upijala, ko zna koliko gledan program. Imao sam utisak da se ona osjeća, da je taj program dio njenog organizma, kao što i jeste. Od sreće su joj navirale suze koje su svjetlucule naspram lampe koja je svijetlila u uglu sobe. Otac dječaka je mirno gledao u ekran, palio je cigarete nešto češće. U licu mu se vidjelo sabirajuće obrva i čela u rijetkim intervalima vremena. Bili su presrećni što smo im došli. Nisu vjerovali, obzirom na udaljenost koja nas dijeli i zauzetost u poslu. Stalno nam je nutkao da uzmemo što su nam postavili na stol. Sve čine sa sveg srca, željeći da nam bude "kao kod kuće". Kako veli i zemljak i njegova supruga. Savijao je cigarete "sa domaćim duhanom" jer se "po dimu i pepelu" poznaje naš proizvod, goovrio mi je zemljak.

Moji su svi gradovi, sela, planine, rijeke i ljudi u Bosni. Pripadaju mi i ja im pripadam. Ali, moj zavičaj je nešto urođeniji, svijetliji. Tako mi se čini, serbezniiji od drugih krajeva Bosne, u kućama mog kraja bilo je uvijek bujruma za svakoga i svak je navraćao u taj kraj. Taj kraj čini potes kroz koji se proteže karanski trgovački put još od rimskog, pa turskog te austrougarskog vladanja. Sa obadvije strane su naseobine tih ljudi, ispresjecane brdima koja su neuslovna za gradnju kuća. Kraj tog puta čas sa jednu čas na drugu stranu protura se brza, bistra i hladna rijeka Drina kao pratilja starog druga. E, kada bih mogli pričati i irjeka i drum sigurno bi bila bogatije upotpunjena istorija mog i zemljakovo vilajeta. Neprijatelji su ga htjeli vieš puta oti i raskopati, popaliti i porušiti a ljude pobiti. Nije im uspjelo "završiti ratove" koje su uvijek oni izazivali i vodili, ali naš zavičaj kao i cijela Bosna su naumisti.

Nije mnogo pričao, moj zemljak, niti o ratu niti o utiscima o novom

mjestu življenja. Ispričao nam je da su bili zarobljeni i da su razmjenjeni... - Sada moram dokazati da je moje, moje, - rekao je zemljak, naglašavajući zadnje dvije riječi. Ja sam mu uzvratilo da i mi iz ove daljine dokazujemo, naravno, uz troškove da je naše i naše.

Nismo bili kod zemljaka više od četiri sata. Morali smo poći svom apartmanu. Pri razlazu smo se dogovorili da ćemo se sastati sa fmilijam au mom stanu, uskoro, a do tog dana čućemo se putem telefona.

Od tada sam više puta tipkao na sovm telefonu, ali uzalud. Imao sam utisak da je zemljak preselio u drugi apartman. Na kraju sam pozvao njegovog susjeda koji mi je saopštio slijedeće - Iako smo ga zaustavljali da sačeka bar do proljeća, nije nas poslušao. Obezbjedio je dvije avionske akte, uzeo sina i odletjeli su ko laste u Bosnu. Supruga je ostala zbog majek, koja živi kod druge kćerke i zeta, jer joj je mati teško bolesna. Smjestili su je u bolnicu. Stan su otkazali. Žao mi je, to je dobar čovjek.

Govorila je zemljakova supruga o svojoj majci da je tu već poduze i da je dobrog zdravlja, mada je već u poznim godinama starosti. Dakle, otišao je zemljak sa sinom. Njegova supruga je ostala u neizmjernoj tuzi i za sinom i za mužem. A na drugoj strani ima bolesnu majku koju ne može ostaviti. Pitam se da li im se cijpaju i ličnosti? Fizički da, a duševno su združeniji nego ikada što su bili sve troje na okupu.

Sretno su stigli u Bosnu. Na njihovom određenju čekao ih je veliki snijeg i hladnoća. Obilaziće kuće prijatelja, jedno vrijeme, kako bi se mali negdje ugrijao. Istina, dječak će nastaviti školu koju je započeo i zavolio. Vježbat će sviranje na harmonici i misliti na svoju majku koja ga je možda predzanji put okupala još kada smo mi bili kod njih u posjeti. Razmišljat će o tom dalekom putu na čijem kraju plače njegova

majka, sve dok se ponov ne sastanu u zavičaju. Zemljak će dokazivati da je njegovo, njegovo sve dotle dok ne stane na svoju pra, pra, pra djedovinu. Tada će slušati huku plahovite rijeke Drine, raspoznavati bljuktanje svakog njenog talasa i slobodno će koristiti stari drum. Svojom smirenošću govoriće svoju istoriju na svom starom drumu i udisait planinski povjetarac koji se spušta u njegovu mirnu dolinu zasijanu žitom i povrćem.

Vremenski orijentir će mu biti ezan sa minareta džamije koju će sa komšijama ponovo izgraditi. Do tada, iz pitomog zavičaja, daleko će se čuti muzika harmonike i pjesme **TEBI MAJKO MISLI LETE**, usamljenog dječaka.

I. Sijarčić

NAŠI MEVLUDI U SANTA CLARI - SAN JOSE, CALIFORNIA

MEVLUD KOD PORODICE OKANOVIĆ

U tom mjesecu Ramazana vjerski život naših džematlija u Santa Clari - San Jose, bio je vrlo aktivan. To nas je podsećalo na naše lijepe običaje pred rat u Bosni, kada su naše džamije bile ponekada tjesne za sve koji su dolazili na teravije, mevlude i tehvide, priređivane u toku Ramazana.

U apartmanima su priređivani iftari, na koje su pozivani rođaci i ostali prijatelji naši dragi Bošnjaci. U više stanova su priređeni vrlo uspješni mevludi u izvođenju Mumina ef. Garibovića i drugih učaća. Ističemo da je na mevludu kod porodice Okanovića bilo pristurno oko 150 pozvanih rođaka i prijatelja. Velika kuća Okanovića je bila puna našeg svijeta. Isto tako su izvedeni mevludi kod porodica: Razima Zerića, Izete Jusić, Kjazima Fifića i Hase Zukića.

Već je postala tradicija da naš džemat u toku Ramazana priređuje zajednički iftar u Islamić centru Santa Clara na iftar naše domaćice donesu razne vrste specijaliteta naše bosanske kuhinje. Na iftaru nam se pridruži dosta i braće arapa, koji vole našu bosansku hranu.

Tako je bilo i u nedjelju 2. januara

ove godine. Od ikindije namaza pa do iftara izveden je uobičajeni program za ovu priliku uz učenje: jasina, mevluda, ilahija i kasida.

Imam Mumin ef. Garibović je sa dovom završio ovaj program upravo kada je ezan označio početak iftara.

U toku Ramazana aktivno je radio naš bošnjački mekteb - nedjeljom od 10 - 12 sati, koji pohađa u prosjeku 70 polaznika naše djece. Drugi dan Bajrama u nedjelju svim polaznicima i ostaloj našoj djeci koja su došla u Islamić centar podijelili smo 150 bajramskih paketića i to ćemo, ako Bog da, nastaviti svakog Bajrama. Našoj djeci je mjesto u džamiji i mi ćemo im djeliti paketiće, a ne drugi, kome naša djeca ne pripadaju. Na kraju, prilažem nekoliko fotografija sa naših mevluda, a poslaću vam i sa podjele bajramskih paketića, kada budu izrađene.

Redakciji SabaH-a želim još više uspjeha u radu, jer vaš uspjeh i uspijeh naš, jer ste vi pravi naš heftičnjak.

Uz maksuz selam - vaš pretpatnik i prijatelj,

Mumin Garibović

International Driver's License

Translated from your original driver's license by IADC International Driver's License is issued according to Geneva Convention on Road Traffic.

ONLY ORIGINAL DRIVER'S LICENSE NEEDED FROM ANY COUNTRY

IF YOU WANT TO RECEIVE YOUR CARD BY MAIL, YOU SHOULD PROVIDE THE FOLLOWING INFORMATION:

- 1) FIRST NAME, LAST NAME
- 2) FULL ADDRESS & TELEPHONE
- 3) DATE OF BIRTH
- 4) COUNTRY OF BIRTH
- 5) SEX (M) (F)
- 6) COLOR OF EYES
- 7) HEIGHT IN INCH
- 8) SIGNATURE
- 9) COPY OF DRIVER'S LICENSE FROM ANY COUNTRY (FOR DL)
- 10) 1" PHOTO (PASSPORT SIZE)
- 11) MONEY ORDER TO IADC FOR \$49.00 DL (\$55.00 - INTERNET REGISTRATION, \$40.00 S/N) OR \$29.00 - ID

IF YOU'D LIKE TO GET SOCIAL SECURITY SUBSTITUTION, I.E. TAXPAYER IDENTIFICATION NUMBER, YOU HAVE TO ADD THE FOLLOWING:

MONEY ORDER FOR \$70.00 and:

- 1) NOTARY CERTIFIED PHOTOCOPY OF YOUR PASSPORT (OR DL, OR BIRTH CERTIFICATE, OR MILITARY ID, OR INS DOCUMENTATION, ETC.)
- 2) ADDRESS IN YOUR NATIVE COUNTRY
- 3) FATHER'S LAST AND FIRST NAMES
- 4) MOTHER'S MADDEN LAST AND FIRST NAMES
- 5) COUNTRY OF CITIZENSHIP
- 6) TYPE OF US VISA (IF ANY) AND EXPIRATION DATE (OPTIONAL)

1739 SHEEPSHEAD BAY RD BROOKLYN NY 11235
Tel.: (718) 891-8159
Office hours Monday-Friday 10-7:30 Saturday-Sunday 10-3 train D & Q to SHEEPSHEAD BAY
SPECIAL PRICE FOR AGENT [HTTP://WWW.IADC-USA.COM](http://www.IADC-USA.com)

INTERNATIONAL DRIVING DOCUMENT

\$45.00

WE HELP YOU TO GET:

SOCIAL SECURITY SUBSTITUTION

\$25.00

RECEIVE IN 2-4 WEEKS!

Iz drugog ciklusa "SabaH-ove priče - mahsuzije"

PUT IZ DŽEHENNEMA I NAZAD

Dodoše zla vremena. Nikada kao tada. Slobode je svakim danom bivalo sve manje. Vrlo brzo je i nestade. Uzeše nam je nekadašnje komšije i "prijatelji" ili neki koji nikada nisu s nama živjeli. Postade nama tijesno, jer oni su se bahato širili na našem životnom prostoru, gdje nam duboki korijeni bijahu. U prvim mjesecima se nije moglo nigdje. Grad je bio odsječen od ostatka svijeta. Na pravcima kojima se donedavno izlazilo u svijet, ili su se vodile borbe ili su mostovi bili srušeni. Uglavnom, naš jedini "izbor" je bio da ostanemo i čekamo. U redu, ostati u svom na svom je normalna stvar, ali ono "čekati" se teško objašnjava. Šta smo mogli čekati? Bilo je to pitanje koje nas je sviju mučilo, ali smo spontano davali na njega odgovore, samima sebi: Čekamo - slobodu! Nju smo bili izgubili, uzeše nam je silnici. Ubrzo ponestade zaliha hrane, započese redukcije - električne energije, vode, ma reducirale nam kompletan život. Iz našeg grada su odlazili njihovi vojnici da ubijaju, pale i ruše kojekuda po našoj zemlji. Da siju - smrt! Svaki slijedeći dan nam je bio gori od prethodnog. Pravi Dehennem oko nas, a mi u njegovom jezgru. Nepodnošljivo!

- Uh, da mi je samo malo izaći iz njega bilo gdje, samo da malo udahnem - slobode! - govorio bih sve češće samom sebi, ali i drugima koji su dijelili samnom takvu životnu zbilju. Ponekad, kad dobijemo struju, gledajući televiziju ibretim se civiliziranom svijetu, životu tamo negdje. Životu koji dolikuje čovjeku! Gledmao slike i uzdišemo za "običnom" stvarima, koje nama postadoše daleke, nedostižne. Ne zna se šta nam je teže padalo - sve suroviji život u gradu gdje preko noći postadosmo "stranci", ili osjećaj zatvorenog prostora.

Onda krenuše prvi humanitarni konvoji za Zagreb. U nekoliko prvih se nismo uspio uključiti, ali nisam ni odustajao. Bio sam uporan i konačno me uvrstise u spisak. Ali, to je bila tek prva prepreka. Treblao je još dobiti silne dozvole za takav put. Dobih i njih. Do puta preostade još desetak dana. Moje odbrojanje je - počelo! Ponekad bi u gradu sjeo nekog od prijatelja, od kojih su neki već bli čuli da ću uskoro biti putnik. Zamolili bi me da im ponesem pismo ili učinim drugu uslugu tamo gdje putujem. Zavidili su mi. Shvatio sam ih, ali "tješio" da ću se ja opet vratiti u naš grad. U grad-Džehennem!

- Da, ali ipak blago tebi, makar četiri dana ćeš biti u civilizaciji i na slobodi - rekoše mnogi. Nestrljivo sam čekao put. Maštao sam o predjelima korz koje sam nekada toliko puta prolazio i stizao u Zagreb za nešto više od dva sata. Danas je sve drukčije - i put, i oko puta i neke druge "stanice" na njemu su sada, znao

sam već. Bio sam svjestan i toga da putovanje može potrajati trostruko duže nego nekad, možda još i duže.

Osvani i taj ponedjeljak, krajem septembra. Došao sam na određeno. Naprijed su stajala policijska kola sa ćirilničnim natpisom, koja će voditi konvoj do mosta na Savi. Ista takva su bila na kraju povelike kolone, koja će je pratiti. Obezbeđenje konvoja je bilo obavezno, ali su ga humanitarci prethodno platili. Iza prvih policijskih kola se poredalo desetak putničkih automobila, a onda petnaestak kamiona. Upitah vođu konvoja ko su oni što su naumili s nama putničkim automobilima banjalučkih, jajačkih i prijedorskih registracija? - To su ljudi koji napuštaju svoja mjesta, odlaze kojekuda u potrazi za slobodom. Imaju i oni uredne papire za to - odgovori mi glavni humanitarac.

Znači, počelo je iseljavanje, pomislih u sebi. Zatim ga upitah u koji ću ja kamion. Pokaza mi na onaj prvi, odmah iza zadnjih putničkih kola koja su stajala u koloni, a onda me odevede do vlasnika kamiona i upozna s njim. Na tom određistu se skupio veliki broj ljudi koji ispraju konvoj. Neki šalju poštu svojim što su zamijenili kuće ili stanove još s početka rata u Hrvatskoj, a neki, jednostavno, nas prate. Kao da idemo na neki daleki put. Ali, ako nije dalek, jeste neobičan i neizvjestan.

Krenusmo. Nakon pet mjeseci, ponovo sam na točkovima. Ovoga puta malo većim, skoro da i ne pamtim kada sam posljednji put sjeo u kamion. Grad i naselja što su se naćikala na putu prema Savi, polahko ostaju iza nas. Vožnja je spora, ali idemo, idemo, ostavljajući iza sebe grad - Džehennem. Doduše, mnogi od nas, samo za kratko. Nakon dvadesetak kilometara zaustavili smo se na prvom "stanici". Kontrola bio jedan! Nije dugo trajalo, tek petnaestak minuta, jer su gledali papire samo od rođstva konvoja. Vozeci se kroz ravnica Lijevča Polja, pogled mi se zaustavi na nepreglednim žitnom poljima.

- Šta je sad ovo, zašto pšenica nije požnjevena? - upitah vozača kojemu ovo nije bilo prvo putovanje u novim okolnostima. - Ko će je požnjati? Oni koji su to dosad radili su na ratištima, a ovi stariji, sve i da hoće ne mogu, jer nema goriva za kombajne i druge poljoprivredne mašine. Slično će biti i sa kukuruzom, ostatak će uglavnom neobran - odgovara mi dobro upućeni kamiondžija.

Pitomom lijevčanskom ravnicom, koja je onomad pripadala nekim banjalučkim begovima, prolazimo kroz muslimansko selo Dubrave, na domak Bosanske Gradiške. Na lijevoj strani puta ugledah ruševine nekada prelijepe džamije. To je bila znakovita najava onoga što će se desiti sa bogomoljama u našem gradu. Ubrzo se ispred nas pojavio

ćirilnični natpis - "Gradiška". Dakle, promijeniše ime toj čaršiji, a napisao ga samo na jednom pismu. I to je bila neka poruka. Kolona se zaustavlja ispred mosta "Bratstva i jedinstva". Vezao je dvije obale najduže rijeke u bivšoj državi, dvije nekadašnje republike te njihove narode koji su trebali živjeti kao braća. Tako se barem tražilo od njih. No, to otužno ime zelenog mosta, koje je još stajalo na njemu i svejdočilo o nekim utopijama iz bliske prošlosti, me asociralo na onu: - Nejma brata, dok ne rodi - majka! U to se brzo uvjerih kada započe pregled. Iz kabine nismo smjeli da izidemo. Jedino u slučaju fizioloških potreba, morali smo da pitamo, ali se ni tada nismo smjeli udaljavati. Inače, mogli smo samo da gledamo kako izvođe putnike iz automobila ispred nas i odvođe ih u obližnji kontejner na pregled. Dok su ih jedni pregledali u velikoj metalnoj konzervi, drugi su vršljali po njihovim automobilima.

- Miladine, pogledaj gdje je ona balinka bila sakrila zlato. Stavila ga ispod tapacirunga. Kada sam ga odšarafio, našao sam ovu vrećicu - obraća se policajac kolegi. - Gdje je ta? - upita onaj drugi.

- Eno je, ona stara kućka u njihovoj nošnji, upravo izlazi iz kontejnera. - Zaplijeni to, a nju odvedi kod komandira - pade naredba.

Gledam i naradije bih crknuo od muke i nemoći. Staru ženu u dimijama grubo gura ispred sebe pronalazač zlata preko ulice prema Stanici milicije. Ona plače, preklinje... Njen gonić postaje još grublji, ko razjaren vuk. Dvojica u plavim uniformama, na kojima ćirilicom piše "policija", otvaraju vrata kamiona u čijoj kabini sam bio ja, sa začetom-vlasnikom. - Dobar dan, momci! - pozdraviše nas. - Dobar dan - uzvratismo. - Idete u Zagreb, ha? - upitaše tek da nešto kažu.

- Da, idemo! - odgovorismo kratko.

- Koliko deviza nosite? Jel' znate da ne smijete iznijeti preko zakonom utvrđene sume? Ako nađemo višak, podnijet ćemo prekršajnu prijavu protiv vas, te zaplijeniti novac, koji ostaje u "Republici Srpskoj" - rafalno nas podsjetiša na propise ljudi u plavom.

- Znamo kol'ko smijemo da iznesemo. Ako hoćete, pregledajte nas - odgovaramo skoro uglas.

- Prvo pokažite papire, a zatim novčanike - bila je sada naredba. Pokazasmo sve što su tražili. Nisu našli nikakav višak, te odoše uz pozdrav. Iako ih nismo mogli dalje vidjeti, bili smo sigurni da su upravo njih dvojica nastavili sa pregledom preostalog dijela konvoja, onih iza nas. Dan odmiče, prošao je i peti sahat boravka na mjestu gdje je nekad bila autobuska stanica i gdje bi se autobusi zaustavljali samo na desetak minuta, tek toliko da se popije kahva ili zadovolje druge potrebe - u prolazu. Ali, ovo nisu nekadašnja vremena, niti redovna

Arnaudija u Banjoj Luci

linije prema susjednoj republici i njenom glavnom gradu. Čekali smo u kabinama, povremeno razgovarali ili drijemali. Da smo bar imali kakve novine za čitati. Nije da ih nismo mogli ponijeti iz svoga grada, ali takve smo odavno prestali čitati. Iz čiste preventive, da sačuvamo ovo malo zdravlja što nam preostade. Pada mrak. Nejma niti ulične rasvjete. Čekamo li čekamo. Kad će nas već jednom pustiti prema mostu? Odjednom ugledah kako dvojica ispred našeg kamiona vraćaju onu ženu što su joj našli zlato pa je potom odveli. Zapravo, vidim njihove siluete, jer se noć dobrohno spustila, a svjetla nejma. Pitam se u sebi: kako li je jadnica prošla u policiji? Šta su joj radili tamo nekoliko sahata?

Konačno, nakon punih sedam sahata stajanja, krenusmo prema "Bratstvu i jedinstvu", odnosno prema mostu koji se cinično još uvijek tako zove. Odahnusmo, ali za trenutak, taman za dužinu mosta. Po njegovom prelasku na lijevoj obali Save, opet nas zaustaviše. Nova kontrola, treća po redu. E, nismo još u Hrvatskoj, već u njenom okupiranom dijelu. Da, to je ta fantomska "država", u čijem "glavnom gradu" je stolovao nejn šef, jedan poznati policajac s brkovima. Prije bi se odatle stiglo u Njemačku, nego u taj Knin. Eh, započe opet kontrola. Pomislih, ovdje ćemo najvjerojatnije i osvanuti. Međutim, ispred nas vidim da ide brzo. Otvaraju vrata od našeg kamiona.

- Dobra večer, dječki! Molimo vaše papire! Ako bude sve u redu, brzo ćemo biti gotovi - rekoše dvojica plavaca.

I zaista, nije potrajalo više od dva do tri minuta odoše uz učtiv

pozdrav. Znali smo i ja i kamiondžija da nismo još ušli u slobodni dio Hrvatske, ali bi ovi policajci neupućenog insana zbnili. Mene jesu ohrabрили da će kontrola biti rutinska i da ćemo brzo dalje, ali nisu i zbnili pošto mi je bilo jasno da su to bivši profesionalci hrvatske policije. Sada ih zapalo da rade isti posao, za drugog gazdu, promijenili uniforme, ali ne držanje i govor. Nakon pola sahata stajanja, ispred konvoja se namjesti jedan džip sa pripadnicima nepalskog bataljona u njemu, te krenusmo kroz UNPA-zonu. Prolazeći kroz Novi Varoš, na domak autoputa kroz mrkli mrak, samo bi slijedom snopova sa farova kamiona mogli vidjeti ruševine i sablast. Život je odavde još prošle godine potisnut. Da ne ugledah tablu sa natpisom da se priključujemo na autoput Beograd - Zagreb, ili obratno, ne bih ni znao da na njega upravo kroćimo. Nekad su njime u svako doba dana i noći tutnjala vozila, a sada je samo naš konvoj jedini bio na njemu, u pravcu sjeverozapada. Uskoro prestaje UNPA-zona, uslijedi brza kontrola na izlaznom punktu "države" jednog Mile milicajca, te kroćismo u zonu razdvajanja. Neki su je zvali - "tampon zona". Dragi Bože, nikad više zona na manje prostora ne vidijeh. Brkati jordanski vojnici, u plavim šljemovima, nas srdačno dočekashe.

- Es-selamu alejkum, ve rahmetullahi, ve berekatuhu! - odzvanja na sve strane. Otkad nisam čuo tako glasan muslimanski pozdrav na otvorenom prostoru. Nakon nekoliko minuta, vozilo sa oznakom "UN", stavi se na čelo

(NASTAVAK NA SLIJEDEĆOJ STRANI)

(NASTAVAK SA PRETHODNE STRANE)

kolone te pokrenu čitav konvoj. Svega jedan kilometar preosade do granice. Tu nas brkati Jordanci predstavili hrvatskoj graničnoj policiji, te vratili se. Mogla je da počne kontrola broj pet. Bila je kratka, prava rutinska. I oni nas pustiše naprijed. Uđosmo u Hrvatsku. Pošto se konvoj sporo kretao, barem pri samom ulasku u drugu državu, mogao se čuti glas djece iz kola ispred nas, čije su glave virkale kroz otvoren prozor: - Mama, eno struje!

I ja sam sa svojim kamiondžijom bio impresioniran vidjevši svjetla Novske, kraj koje smo već prolazili. Mogli smo svi, konačno, odahnuti. Ali i udahnuti - slobode. Oni što se neće vraćati, mogli su to učiniti punim plućima, a mi, ostali, sa zadržkom. Preostalih stotinjak kilometara prevlailismo u trenu, dva sahata prije ponoći konvoj se zaustavi ispred zagrebačke džamije. Čekali su nas mnogi. Znali su kad smo krenuli, ali nisu mogli odrediti ni približno vrijeme našeg dolaska. Ali, čekali su i dočekali. Na velikom parkingu se rastajemo i od onih u putničkim automobilima, svjesni da mnoge od njih nećemo nikada više vidjeti. Ali, Bog zna najbolje! Razdidosmo se oko ponoći, svako ode u svoje dogovoreno konačište. Nauživismo se struje, tramvaja, trgovinskih radnji i brojnih susreta zbog kojih smo došli. Milovali smo svakog trenutka slobdu,

mazili je i preklinjali da nam se vrati. - pa i mo smo ljudi ko i ovi ovdje, valjda smo te jednako zaslužili, slobodoooo! - šaptali bi joj.

Vrijeme bajki i opuštanja isteče ko pješčani sahat. Još malo i moramo nazad. Iz sna na javu, iz "Dženneta" u naš Džehennem". I jedan i drugi su ovozemljaksi, pa prema tome i prolazni. U odlasku, to nam je značilo ograničenu radost i opuštanje, u povratku - ljudsku utjehu. Put prema nazad je bio obilježen istim "formalnostima" samo na hrvatskoj granici, kao i u dolasku. Doduše, kontrolirali su kod kamiondžija bačve sa gorivom. Kod nekih su našli viška i oduzeli. Na ulasku u fantomsku "državicu" Mile milicajaca, ovoga puta je kontrola trajala duže. Kamioni su bili puni hrane, a bilo je i lijekova. Savu smo prešli u ranim popodnevnim sahatima zaustavismo se na istom mjestu i onda započe čekanje i neizvjesnost. Kontrola sadržaja kamiona je trajala nekoliko sahata. Ponešto bi i zaplijenili, obrazlažući to nekakvim prispisima. U kabini jednog kamiona našoše mali kontigent islamske literature. Policajac, koji je to našao, reče vozaču:

- Ovim se bavite, a rekoste da idete po humanitarnu pomoć!

- To je smao vjerska literatura, namijenjena našim ljudima, nije nikakva politička! - pravda se vozač.

- Pa šta ako je vjerska. Vidim, nisam ćorav. Ali, znaš li ti da se

zbog ovog - ratuje? - zapjeni plavac.

Oduzeo je kontigent knjiga, zapisao nešto u svoj teftir i, pošto

je on bio posljednji koji je zakerao, konvoj je mogao konačno da krene. Stigosmo u grad - Džehennem kada se noć bila već

spustila. Rasvjete opet nije bilo. Mrak je odavno stanovao u našem gradu...

Bedrudin GUŠIĆ

Samo za naše drage i poštovane čitaoce!

Poštovani čitaoći,

U posljednje vrijeme SabaH je osjetio potrebu da se vama pridruži i da se vi pridružite njemu pišući priče koje sve češće stižu na adresu redakcije. Mi se naravno trudimo da objavimo neke od njih.

Međutim, zbog prevelikog broja priča prinuđeni smo da iste selektiramo i objavimo najkvalitetnije. S toga smo se odlučili da u toku mjeseca objavimo četiri priče a najbolju priču proglasimo kao **PRIČU MJESECA**. Svaku **PRIČU MJESECA**, honorarisaćemo iznosom od \$30. Dakle, naprijed! Od ovog broja počinjemo sa rubrikom **ČITAOCI PIŠU**.

Sve vaše radove možete poslati na adresu redakcije:

43-07 Broadway, Astoria, N.Y. 11106 ili

E-mail: sdzidzovic@aol.com

14 East 38 street, 12 Floor, New Zork, NY 10016

***** U Novi Vijek sa
Cijenama iz
Prošlog Vijeka *****

**- Docekajte novu 2000 god.
u zavicaju
ili obezbjedite kartu
za dolazak vaših najdražih -**

NUDI NAJJEFTINIJE KARTE ZA PUTOVANJE U DOMOVINU

Od 1. Novembra - 12. Decembra & 25. Decembra - 31. Marta

NYC - SARAJEVO - \$ 400 + tax

NYC - ZAGREB - \$ 400 + tax

NYC - SKOPJE - \$ 400 + tax

NYC - TIRANA - \$ 400 + tax

NYC - PRISTINA - \$ 445 + tax

**U
OBA
PRAVCA**

SPECIJSLE CIJENE

*** U JEDNOM PRAVCU ***

*** IZ DOMOVINE ZA USA ***

**Nema dodatnih
troškova za
mjenjanje datuma**

"Vaše je samo da nazovete - ostalo je naša briga"

Tel: (212) 686-2424 Fax: (212) 686-9431

TRANSLATIONS NEEDED For U.S. Army in the Balkans

TRW S&ITG has a contract with the US Army to provide linguists to support peacekeeping forces in the Balkans. Currently, we have a need to identify additional individuals who meet the requirements and are willing and able to deploy to the Balkans.

Requirements:

1. US citizenship
2. Near native or native proficiency in Bosnian/Croatian/Serbian, excellent English skills (*language tests will be given*)
3. Good physical condition (*medical exams will be given*)
4. Must undergo and pass a detailed security background check

Individuals who meet the requirements will be offered one-year linguist agreements. The pay is \$4,000 per month, plus a \$2,000 bonus every six months. Your transportation costs, housing, food and medical and life insurance will be provided. If you are interested in working as an interpreter in the Balkans, feel you meet our requirements and are able to deploy in the near future, please fax your resume to (703) 968-1276.

For additional information, call (703) 968-1263

PAN LINE TRAVEL

41-04 30.th Avenue
ASTORIA, NY 11103
tel: 718-278-8395
fax: 718-278-8396

Najbrži i najjeftiniji put do domovine
Nazovite ZENAIDU RADONČIĆ
718-278-8395

SARAJEVO * MOSTAR * ZAGREB * PODGORICA

SabaH RADI ZA VAS

OBEZBJEDJUJE NAJJEFTINIJE
AVIONSKE KARTE ZA DOMOVINU
ZA SAMO \$400.00

KAKO?

- 1.- Nazovete redakciju na telefon 718-267 1299
- 2.- kažete relaciju i datum polaska i povratka
- 3.- Mi ćemo vam poslati kartu na kućnu adresu

UVELIČAVA I POPRAVLJA
VAŠE OMILJENE
FOTOGRAFIJE

KAKO?

- 1.- Odaberite vašu omiljenu fotografiju bez obzira dali je oštećena ili nije.
- 2.- Pošaljite Ček ili Money order od \$20.00 sa vašom fotografijom na adresu: Sabah 43-07 Broadway Astoria, NY 11103
- 3.- Mi ćemo na vašoj fotografiji otkloniti oštećenja i uvelicati je na 8X10 inča
- 4.- Poslaćemo vaše fotografije na vašu kućnu adresu

MAGAZA Hallal Meat CATERING

"LJULJHAMI"

Braće Aga, Dine i Hajra Redžića

44-08 30. Avenue Astoria, NY

Tel: (718) 545-6566

Alba Productions

Professional Video & Photography

Vasa najdraza veselja
zasluzuju biti u rukama
profesionalaca...

za povoljne cijene pozovite
AMIR SUKALIC

718 769-1409

917 439-4971

Giulini & Giulini

Attorneys and Counsellors at Law

475 Fifth Avenue, Suite 602

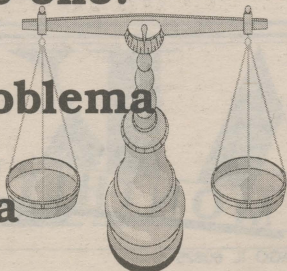
New York, NY 10017

Tel. 212-725-5411

Fax. 212-545-7211

Profesionalno riješavamo
sve vaše probleme oko:

- * Državljanstva
  - * Imigracionih problema
  - * Povreda
  - * Razvoda brakova
  - * Testamenata
  - * Otvaranje Korporacija
- I SVE DRUGE VIDOVE
PRAVNIH REGULATIVA

Auto Care

PUTICA LTD.

196-41 Northern Blvd.
Flushing, New York 11360

(718) 357-3950

COMPLETE AUTO SERVICE & REPAIRS
COMPUTER DIAGNOSTICS, A/C, INSPECTION

Ocjene delegata Premijer lige MRKIĆ NAJBOLJI ARBITAR

Iz pet utakmica sudija iz Lipnice ostvario najviši prosjek ocjena (4,0)

Prema mišljenju nadležnih delegata, najbolje ocijenjeni arbitar u jesenjem dijelu sezone je Marko Mrkić iz Lipnice. On je ostvario visok prosjek od 4,0.

Na drugom mjestu je internacionalac Džemal Čalija iz Sarajeva čiji je prosjek ocijena 3,93 dok je treći Hajrudin Gobaljić iz Cazina sa 3,91.

Najslabiji prosjek, pa prema tome i posljednje mjesto od 26 arbitara sa A liste, zauzima Mijo Maričević sa prosječnom ocjenom 2,62 a vodio je četiri meča. Prvi sudija sa B liste Premijer lige ima slabiji prosjek od prvog kolege sa A liste. To je Rusmir Muslimović iz Turbeta, sa ukupno deset mečeva.

Na listi "mahača" drugi je Fehim Zrnanović iz Banovića sa 3,83 iz devet utakmica. Zanimljivo je da se Zrnanović prošle godine borio "za opstanak", a sada je već drugi.

Najslabiji među 22 sudija sa B liste je Hasan Ahmetašević iz Gradačca, koji je iz šest susreta ostvario prosjek 3,33.

Krajina nastavlja intenzivan rad

ZUKANOVIĆ OSTAJE, PARE NAĐENE

Rukovodstvo Kluba našlo zajednički jezik sa šefom Stručnog štaba

Kao i ostali klubovi Premijer nogometne lige BiH, tako je kazinska Krajina oštro krenula s pripremama za proljetni dio prvenstva. Stanje u klubu se potpuno normalizovalo, a i sada je definitivno poznato ko je "digao sidro", a ko je doplovio u Krajinu. Tehnički sekretar Sadik Osmanagić kaže: - Iz kluba su zvanično otišli Jejina, Tucaković i Pajazetović, ali još nije u potpunosti riješen status Samira Šabića koji se ne pojavljuje na treninzima. Svi ostali igrači su tu. U prelaznom roku doveli smo pet pojačanja: golmana Dautbegovića iz Kroacije, Mašića iz Marsonije (Slavonski Brod), Sefera iz jablaničke Turbine, Hodžića iz Čelika i Huremagića, našeg bivšeg igrača, koji je jedno vrijeme igrao u Austriji. Ekipi su priključeni i juniori Kazlagić, Abđagić i Nadarević.

Sa priprema fudbalera Lukavca

ZAŽELJELI SE LOPTE

Tri prinove iz Janje * Utakmica na - 15

Pripreme fudbalera Lukavca odvijaju se po planu. Da su se igrači zaželjeli lopte, vidjelo se i na treninzima ovih dana. Na utakmici između dvije ekipe na noćnom igralištu stadiona Čelik, po snijegu od preko pola metra i temperaturi -15, svi su trčali u želji da postignu gol. I stari igrači su prednjačili.

sve teče po planu. Već od petka treba da preselimo na visinske pripreme, gdje bi smo ostali šest dana. Po povratku radili bismo kraće vježbe u Lukavcu, a zatim sredinom februara putujemo u Medulin. Tu bismo ostali deset dana. Planiramo odigrati i nekoliko prijateljskih utakmica. Pripreme su se dobro uklopile - kaže Rifat Mehinović, šef Stručnog štaba Lukavca.

U ekipi Lukavca su čak trojica mladih fudbalera iz Janje. To su Muhamed Jusufović, Senad Hadžić i Kemal Kukuljić. Oni će na proljeće konku risati za prvi tim.

Coming Soon to All Stores
Pathmark.
Take a Fresh Look
Westchester Only

Osmić: Lakša povreda

Osmić se povrijedio

Sead Osmić se lakše povrijedio na treningu. Sada samo lagano trčara po atletskoj stazi.

- Povrijedio sam nogu prilikom trčanja, ali nije ništa ozbiljnije. Treba malo pauzirati, a zatim ću se priključiti ostalima. Mislim da će uskoro biti sve u radu - kaže Osmić.

**RADIO GLAS BOSNE I
HERCEGOVINE**

FM91.5 Mz OD 11:30 - 12 SATI

P.O box 8091

Phone/Fax: 201 670-0759

Paramis NJ 07653-8091

Email: Voice/BH@yahoo.com

Tax ID: 22-3332195

NARUDŽBENICA ZA PRETPLATU NA SabaH

Ime i Prezime: _____

Adresa Stanovanja: _____

Grad - Država - Zip Code: _____

Broj Telefona: _____

Popunite gore naveden podatke, isjecite narudžbenicu, priložite ček ili Money order u željenom iznosu i pošaljite na adresu redakcije lista SabaH

Adresa redakcije je: **SabaH 43-07 Broadway, Astoria, NY 11103**

Pretplata na 3 mjeseca \$25.00

Pretplata na 6 mjeseci \$48.00

Pretplata na 12 mjeseci \$96.00

Priprema banovićkog premijerligaša SA ZLAČE U MEDULIN

Nakon brifinga u sportskoj dvorani i na stadionu, banovička Budućnost se preselila u prelijepi ambijent hotela Zlače, gdje će nastaviti pripreme do petog februara.

- U Zlači ćemo vježbati na kondicionoj pripremljenosti svakog pojedinca. Ovaj put nismo reducirali spisak, ali, nakon Zlače, sedmog februara, u Medulin kreću samo nogometaši sa užeg spiska. Tačnije njih 25. Ostali će ostati u Banovićima - kaže šef Stručnog štaba Smajl Karić.

Na desetodnevnne pripreme u Medulin putuju: Mujkić, Sejdinović, Ikanović, Muharemović, Rizvić, Husanović, Garić, Bojić, Čerčić, Kurtić, Sliško, Kuljaninović, Čičkušić, Hevešević, Smajić, Turić, Anes i Dino Dedić, Limić, Kahrmanović, Pirić, Šahbazović, Husić, Mujkanović, Pirić i Šahbazović.

- Mada su temperature niske a snijeg visok, do petog februara raditi ćemo nesmanjenim tempom. Na Jadranu su uslovi izvanredni tako da ćemo osim maksimalne fizičke spremne, raditi i na uigravanju linija i odigrati nekoliko utakmica u kojima ćemo testirati sve igrače. Želimo da steknemo uvid u kvalitete novopridošlih: Dedić, Husić, Mujkanović i, naravno, Limića i Kahrmanovića - kaže Karić.

**PRETPLATA
2000**

ZAMBAK
MONTHLY

NEZAVISNI LIST BOŠNJAČKE ZAJEDNICE SJEVERNE AMERIKE

IZDAVAČ: ZAMBAK BH ODJEK INC. 4770 N. LINCOLN AVE. SUITE 1, CHICAGO IL 60625

Tel/Fax: (773) 506-4945 e-mail: zambakbh@yahoo.com

Ime i Prezime: _____

Adresa: _____

Grad: _____

Država: _____

Zip: _____

Telefon: _____

☐ Pretplaćujem se na 6 brojeva u iznosu od \$ 26 (uračunata poštarina za USA)

Potpis: _____

Bh. košarkaši uoči nastavka kvalifikacija

Protiv Švedske u Bihaću

BiH gostuje u Finskoj 23. februara, a tri dana kasnije slijedi meč sa Švedskom

Nastavak kvalifikacija za Evropsko prvenstvo u košarci reprezentaciji BiH donosi gostovanje u Finskoj (23. februara) i utakmicu u Bihaću protiv Švedske (26. februar). Pripreme počinju 17. februara okupljanjem u hotelu "Oaza" na Ilidži, u Finsku se kreće 22. februara, a nakon utakmice, preko Zagreba, reprezentacija se vraća u Bihać.

- Vjerujem da ćemo biti jači nego u prve tri kvalifikacione utakmice. Mujezinović se oporavio i počeo igrati, dok su Firić i Alihodžić također ušli u formu. Problem nam ponovo može predstavljati kašnjenje pojedinih igrača, a postoji mogućnost da protiv Švedske igramo bez Markovića, čiji klub u isto vrijeme igra prvenstvenu utakmicu - kaže selektor BiH Sabit Hadžić.

Kvalitet više sigurno će donijeti uključivanje nekadašnjeg kapitana Samira Avdića, koji je i službeno postao direktor bh. selekcije.

- Nadam se da ću biti na pomoći bh. košarci. Moje direktno

Bihaćki navijači dočekuju reprezentaciju

zaduženje bit će organizacija utakmica, ali i obaveza da se očuva dobra saradnja na relaciji igrači - Savez. Reprezentativce izvanredno poznajem, do nedavno smo bili suigrači, i mislim da tu neće biti problema - kaže Avdić.

Utakmica u Bihaću znači da

će najbolji bh. košarkaši po prvi puta u jednom službenom meču biti domaćini van sarajevske Skenderije.

- Bili smo u Bihaću i uvjerali se u mogućnosti uspješne organizacije. Imamo pozitivna iskustva iz meča sa Makedonijom i ne sumnjamo u podršku reprezentaciji. Raduje nas činjenica i da sa finansijske strane neće biti problema - tvrdi generalni sekretar KS BiH Husein Delilović.

Prema njegovim riječima obezbijedeni su TV-prenosi obje utakmice, a za meč BiH - Švedska (26. februar, 20.30 sati) u dvorani Luke štampat će se 2.500 ulaznica po cijeni od 10 KM.

E. J.

Sporazum Sloboda Dite i Zmaja od Bosne

Stigli Mekić, Andelija i Mujezinović

Košarkaški klub Sloboda Dita konačno je postigao sporazum sa Zmajem od Bosne oko angažovanja mladih igrača Nermine Mekića i Murisa Andelije. Prema riječima direktora Sloboda Dite Seada Husarića, ostalo je još da se obave poslovi oko licenciranja.

Iako su imali dugu pauzu, Mekić i Andelija su redovno trenirali, a nedostatak zvaničnih utakmica pokušat će nadoknaditi u vremenu koje dolazi.

Još jedan igrač pojačao je redove Tuzlaka. Radi se o Amiru Mujezinoviću koji je prije povratka u Tuzlu igrao za jedan kolež u SAD.

- Sa ovim mladim igračima puno smo dobili, a ponajviše smo riješili pitanje budućnosti. Naš tim postao je prosječno mladi, ali želim naglasiti da u skoroj budućnosti, a mislim prvenstveno na Super-ligu, planiramo još više pojačati ekipu. O imenima ne bih sada, ali je sigurno da ćemo na igračkom i organizacionom planu učiniti sve kako bismo ove godine osvojili titulu prvaka, te na evropskoj sceni ostvarili bolji rezultat - kaže direktor KK Sloboda Dita Sead Husarić.

S. A.

Nekompletno 16. kolo A-1 lige košarkaša Odigrane samo dvije utakmice

Čak tri utakmice 16. kola Prve lige za košarkaše, koje je bilo na rasporedu jučer, su odgođene. Naime, pojedini klubovi uputili su zahtjev Košarkaškom savezu BiH za odgađanje susreta zbog bolesti košarkaša, pa će se mečevi Bihać - Zmaj od

Bosne, Gračanica 70 - Konjic i Zenica Celik - VGT Osiguranje odigrati naknadno.

Odigrane su samo dva meča i to u Sarajevu, Novi Grad - Cenex 113:95 i Tuzli, Lido Osiguranje - Sloboda Dita 55:93.

Lido Osiguranje - Sloboda Dita 55:93

Bez mnogo napora

Velika dvorana Majdan u Tuzli. Gledalaca oko 500. Sudije Ademir Zuraopović i Edin Husarić (oba iz Tuzle). Pet ličnih grešaka: Hukić (Sloboda Dita). Rezultat: Lido Osiguranje - Sloboda Dita 55:93 (26:41).

LIDO OSIGURANJE: Mešković, Agić 2, Mulabdić 4, Hadžović 14, Kolović, Jusić 5, Sakić 11, Islamović, Spahić 13, Pečković, Mahmutbegović 6, Bajrić.

SLOBODA DITA: Mujezinović 6, Nurković, Husaković 2, Korlatović 2, Suljanović 16, Hukić 25,

Vidović, Vujović 3, Vukićević 9, Kurešepi, Hodžić 6, Castle 24.

Košarkaši Sloboda Dite nisu imali težak zadatak u susretu sa Brčacima, iako je utakmica bila prosječna. Tuzlaci su tokom cijele utakmice imali rezultatsku prednost, posebno u prvom dijelu kada su Brčaci za 14 minuta postigli samo 9 poena.

U drugom dijelu pa sve do kraja susreta prednost je rasla, a raspoloženi "Ditaši" Hukić, Castle i Suljanović ispunili su "normu".

Evropsko prvenstvo u rukometu

Francuska bolja od Španije

Utakmicama četvrtog kola nastavljen je Evropsko prvenstvo u rukometu za muškarce, koje se igra u Zagrebu i Rijeci.

Rezultati grupe A: Hrvatska - Ukrajina 26:18 (13:9), Njemačka - Norveška 22:22 (11:10), Francuska - Španija 28:22 (16:13).

Tabela: Francuska 12, Hrvatska

9, Španija 9, Njemačka 2, Ukrajina 1, Norveška 1. Rezultati grupe B: Danska - Island 26:24 (14:13), Rusija - Portugal 24:20 (11:13), Švedska - Slovenija 26:24 (11:12).

Tabela: Švedska 12, Rusija 12, Portugal 6, Slovenija 3, Danska 3, Island 0.

Željezničar u očekivanju nastavka Premijer lige Dresovi i za navijače

Fudbaleri Željezničara nalaze se na Igmanu, gdje obavljaju drugi dio priprema za nastavak Premijer lige. Teren na Velikom Polju je osposobljen za treninge, pa igrači Želje imaju sve uslove za rad.

U narednu srijedu u klub će stići prvi kontingent opreme firme "Diadora", sa kojom je Željezničar nedavno potpisao jednogodišnji ugovor. Radosť za navijače "plavih" svakako će biti mogućnost da nabave originalne dresove omiljenog kluba, po prvi put. Kako saznajemo, cijena "Diadorinih" dresova

neće prelaziti svotu od 50 KM.

Iako je prelazni rok završen, još uvijek je otvorena mogućnost da na Grbavicu stigne Samir Muratović, trenutno član turskog Kodželijaspore. Muratović je izrazio želju da u narednih godinu dana nosi dres Željezničara, ali visoko obeštećenje koje se treba uplatiti na račun turskog kluba još uvijek je prepreka za ovaj transfer. Dogovori između Želje i Muratovićevog menadžera Safeta Sandžaklija još uvijek traju, a čitava stvar bit će riješena do kraja mjeseca.

Z. Š.

Slobodina "ekspedicija" na Konjuhu kompletirana

Pridružili se Osmanhodžić i Osmić

Sa ekipom iz Tušnja, kao prvi saradnik šefa Stručnog štaba, radiće Nihad Mujezinović

Slobodina "fudbalska ekspedicija" na planini Konjuh gotovo je kompletirana (nedostaje samo Joldić koji je bio u sastavu reprezentacije). Direktor kluba Fahrudin Avdićević, zajedno sa trenerom Nihadom Mujezinovićem, otputovao je na Mušku vodu, a s njim i oni igrači koji su opravdano izostali: juniori Hukić, Čokić i Crnogorac, te Adnan Osmanhodžić i Adnan Osmić.

- Nihad Mujezinović, koji je

jesenas kao trener Frutija iz Čelica osvojio titulu jesenjeg prvaka u Drugoj ligi Sjever, također se priključuje radu sa igračima, odnosno postaje član Stručnog štaba i biće prvi asistent Dževadu Sećerbegoviću. Također se ekipi priključio i Adnan Osmahodžić koji se vratio iz Turske. Tu je i Adnan Osmić koji nije odmah otputovao - kazao nam je direktor Šlobode Fahrudin Avdićević.

H. M.

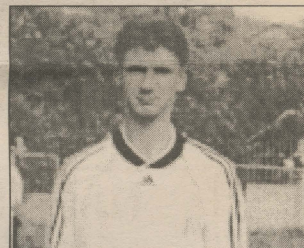
Rudar (K) i Mladost ostaju bez igrača

Trojica u Armiji

U nastavku prvenstva Kakanji ne mogu računati na usluge trojice mladih igrača. Riječ je o Almiru Emši, Selimu Fejziću i Mirzi Spahiću koji odlaze na odlučujuće vojno roka.

Emšo i Fejzić će vojni rok služiti u Goraždu, a Spahić u Zenici. Prva dvojica će za vrijeme služenja nastupati za NK Goražde, čije rukovodstvo je već postiglo dogovor s Rudarom oko njihovog ustupanja.

Odlazak ovih mladića u Armiju najviše će pogoditi ovdašnjeg kantonalnog ligaša Mladost čije su boje branili golman Fejzić i vezista M. Spahić (imali dvojne re-

Emšo: Jedno vrijeme van terena

gistracije). Odlazak Emše bit će nadoknađen povratkom Muslića.

M. KOMŠO

Pripreme za prvenstvo

Bosna na Ponijerima

Kadeti i juniori USD Bosna koji se sa dosta uspjeha takmiče u Omladinskoj nogometnoj ligi Bosne i Hercegovine, nalaze se na sedmodnevnom pripremama na Ponijerima kod Kaknja.

- Na ovom poznatom plani-

nskom izletištu imamo odlične uvjete za pripreme. Snijega ima na pretek, a usluga i smještaj, za služuju čistu desetku - kaže Mustafa Bogilović, jedan od trenera u omladinskom pogonu Bosne.

M. K.

Edin Mujčin ponovo razočarao

Sramotno smo igrali

Po svemu sudeći, Kroatijin veznjak je na spisku igrača kojima se traži zamjena

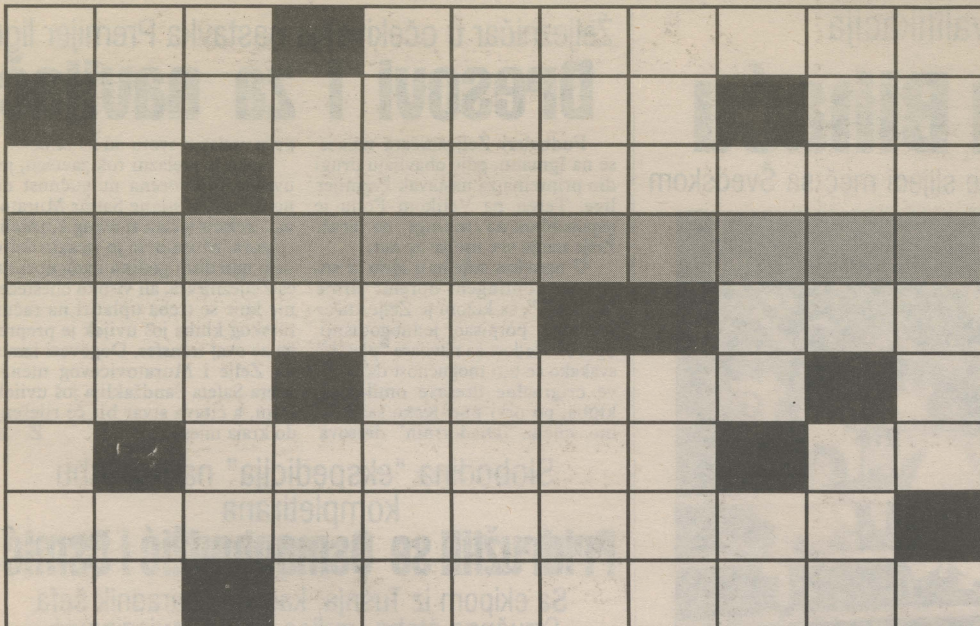
Edin Mujčin je ponovo zakazao u dresu reprezentacije. Nikome nije jasno kako to najbolji Kroatije, miljenik maksimirskih trenera Ardiljesa, Barića, Zajeca, Vlaka, ima dva lica. Na žalost, ono koje u pravilu ispoljava u dresu sa ljiljanima.

- Ne znam šta bih rekao. Izgubili smo od amatera, od igrača koji su izgledali spori, tromi, ali su na terenu uvijek bili brži, jači, konkretniji. Sramota me zbog igre koju smo pokazali.

Meni je dres reprezentacije važan, osjećam da me navijači vole, ali ne znam zašto igram slabije nego u Maksimiru. Nemam slobode, bojim se greške, ne usudujem se krenuti u prodor, dribling što radim u Kroatiji - kaže Mujčin.

Po svemu sudeći, on je na spisku igrača kojima se traži zamjena. Možda će Čahtarević, Duro, Hota, Alen Mešanović dobiti pravu šansu. Ako ništa drugo, imali bi zasigurno više motiva.

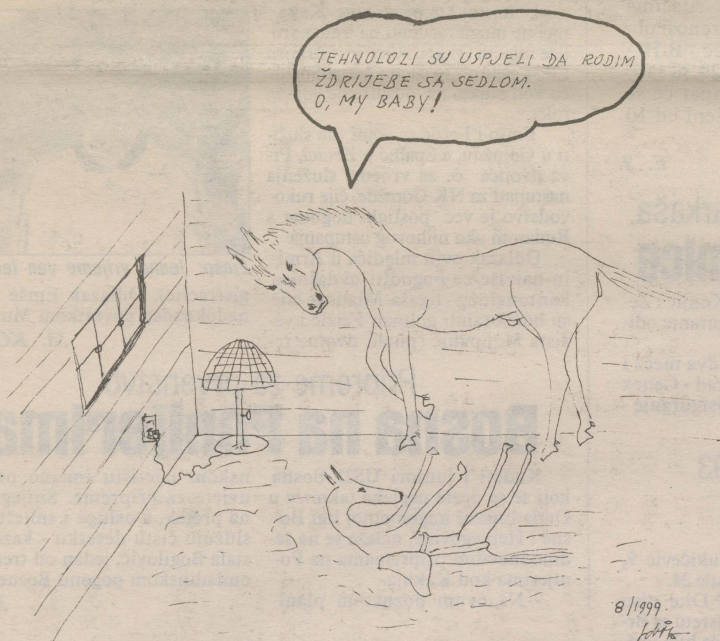

2 SLOVA: VU, OA, DA, OD, ED, AR TI
 3 SLOVA: OSA, ARE, UCE, ASM, DOC,
 4 SLOVA: OPNA, ATIK, VANA, RIZA, ORIZ, VLAD,
 5 SLOVA: IZVOD, EMETI, AVOAR,
 6 SLOVA: KAMATA, TASNAR, SPAVAC,
 7 SLOVA: SPARTAK, PROVRTI, OSKUDNO, KUDJELJA
 8 SLOVA: PROIZVOD, MAKAZICE,
 9 SLOVA: SVRATISTA, PROLAZNIK
 10 SLOVA: NEISTINITO

Autor: Amir Begović

**U POSEBNO
 OZNAČENIM POLJIMA
 KRIJE SE IME I
 PREZIME NAŠEG
 AMBASADORA U
 WASHINGTONU**

KLONACIJA

Bjekstvo "prefin- jenog"

Iz dobro čuvanog zatvora u Budimpeštanskoj Đorkošijevoj ulici nedavno je pobjegao Atila Ambruš kojeg je policija nazvala "najprefinjenijim" i "najinteligentnijim" lopovom. Glavna policijska kapetanija nije izdala saopštenje kako je bivši hokejaški golman Ujpeša uspio da pobjegne, a nezvanično se saznaje da je iskoristio nepažnju čuvara i tokom uobičajene šetnje preskočio ogradu visoku četiri metra, ušao u jednu kancelariju, tu se zabarikadirao i od produžnih i telefonskih kablova napravio užice koje se spustio s trećeg sprata na ulicu i nestao u nepoznatom pravcu.

KAKO BI TO AMERIKANCI REKLI

Gdje si bolan = Where are you sick
 Taman posla = Dark of the job
 Mjesna zajednica = Meat Community
 Računaj na mene = Calculate on me
 Ivica i Marica = Edge and Police Van
 Šta ima = What has
 Ko te šljivi = Who plums you
 Ko te šiša = Who cute your hair
 Zašto da ne = Why yes no
 Obriši se = Erase yourself

ISTINA JE ... PROVJERITE

Mravi su kukci opnokrilci kojih ima oko šest hiljada vrsta. I najbolji među njima svojevrstni su rekorderi jer su u stanju pokrenuti predmete koji su i do pedeset puta teži od njihovog tijela.

Nacionalni park Serengeti u africkoj državi Tanzaniji jedan je od najvećih na svijetu. S površinom od 14.763 kvadratna kilometra veći je od citave Slovenije, a u njemu živi više od milion različitih životinja.

Sunčeva su svjetlosna zračenja četiristo hiljada puta intenzivnija od Mjesečevih. Uz to Sunce je (ovdje na Zemlji) jedanaest milijardi puta sjajnije od najsajnije zvijezde - Siriusa (u sazviježđu Velikog psa)

Stari egipćani raspolagali su velikim brojem riječnih brodova i već su hiljadu i petsto godina prije Nove ere imali flotu kojom su mogli ploviti po otvorenom moru. To nam potvrđuju reljefi koji prikazuju njihov trgovački pohod duž obala Crvenog mora.

Kneževina Monako ima oko trideset hiljada stanovnika, ali godišnje prima i do dvjesto pedeset hiljada turista i drugih posjetilaca.

Prema američkim statistikama prosječan učenik star jedanaest godina pred malim je ekranom proveo dvadeset dvije hiljade sati što je dvostruko više nego što ih je proveo u školi i svakako više nego u bilo kojoj drugoj aktivnosti. Do svoje šesnaeste godine prosječno dijete u Americi vidi na televiziji dvjesto hiljada nasilništava uključujući i trideset tri hiljade ubistava, a prosječni Amerikanac star dvadeset jednu godinu vidi u svom životu oko milion televizijskih reklama.

Kravata jeste hrvatski izum (široki vratni rupci hrvatskih vojnika u 17. vijeku) i po Hrvatima je, uostalom, dobila ime. Najviše kravata, međutim, proda se u Americi: svaki Amerikanac godišnje u prosjeku kupi dvanaest kravata

Pomračenje Mjeseca trajalo 104 minute

Za oblast Srednjeg istoka pomračenje Mjeseca ekstrapolovana su od 3450. godine prije naše ere, a pomračenje Sunca čak do 4200. godine prije naše ere. Prvo pisano svjedočanstvo o punom pomračenju Sunca nalazimo na jednoj glinenoj tablici, nađenoj 1948. godine u ruševinama drevnog grada Ugarita (sada u Siriji). Naknadnim proučavanjem u 1989. godini zaključeno je da je tu riječ o pomračenju koje se zbilo 5. marta 1223. godine prije naše ere. Maksimalno moguće pomračenje Sunca traje 7 minuta i 31 sekundu. Najduže pomračenje izmjereno je na Filipinima 20. juna 1955. godine i trajalo je 7 minuta i 8 sekundi a za 1. jul 2186. godine očekuje se, u srednjem Atlantiku, pomračenje u trajanju od 7 minuta i 29 sekundi, što bi bilo najduže u razdoblju od 1469 godina. Posmatračima se može omogućiti da pomračenje produže ako uzlete avionom, kao što je 30. juna 1973. godine, uz pomoć Konkorda, pomračenje bilo "produženo" na 72 minuta.

SABAH VAM POMAŽE

Pripremio: Muhamed Kopic

Poštovane učenice i učenici! Danas je posljednji dan i posljednji čas ove zajedničke škole. Diplome nećemo dijeliti. Biće, kao i u svakoj školi – ISPITI. Ko položi, dobije državljanstvo USA. Ko ne položi, ima pravo na popravni!

Part I:**CITIZENSHIP QUESTIONS****Section C: OUR GOVERNMENT****QUESTIONS:**

- 116. – Name two (2) purposes of the United Nations
- 117. – What is the name of the First Lady?
- 118. – Name four (4) traditional foods served at Thanksgiving.
- 119. – What is the longest river in the United States or what river divides the United States into two parts?
- 120. – What Immigration and Naturalization Service Form is used to apply to become a naturalized citizen?
- 121. – The United States is bounded by what two oceans?

ANSWERS:

- 116. – 1) For countries to try to resolve world problems.
2) To provide economic aid to many countries.
- 117. – Hillary Clinton
- 118. – Turkey, corn, pumpkin, cranberries.
- 119. – The Mississippi River
- 120. – The N-400, "Application of File Petition for Naturalization.
- 121. – The Atlantic Ocean and the Pacific Ocean

Plavsko - Gusinjski
Kulturno Sportski
Centar - Behar

RADIO BEHAR

SVAKE SUBOTE OD 2-3 PM
NA RADIO TALASIMA 1380 AM.
NAŠI KONTAKT TELEFONI SU

TEL-FAX: (718) 545-8720
CELL: (917) 568-3496

**BESPLATNE
OBJAVE NA RADIO
BEHARU SU
SLJEČE:**

**HAJTARI, HUMANITARNE AKCIJE
I SPORTSKE VIJESTI**

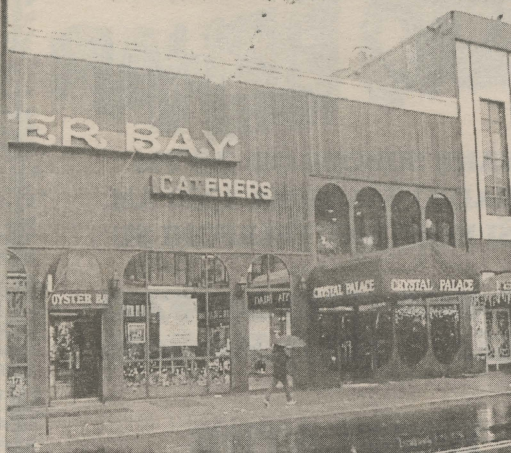
Halal Meat**JEZERO****GROCERY & MEAT****2323 65. Street****Brooklyn, NY 11201****Tel: (718) 375-6999****OBJAVLJUJE VELIKU****RASPRODAJU**

* 7 Kg. SIRA ZA	\$29.99
* AJVAR	\$ 1.99
* BRAŠNO	\$ 4.99
KUKURUZNO BRAŠNO	\$15.99
* VEGETA 2 Kg.	\$ 7.99

I JOŠ MNOGO TOGA

CRYSTAL PALACE

**31-09 BROADWAY
ASTORIA, NY**

Tel: (718) 545-8402

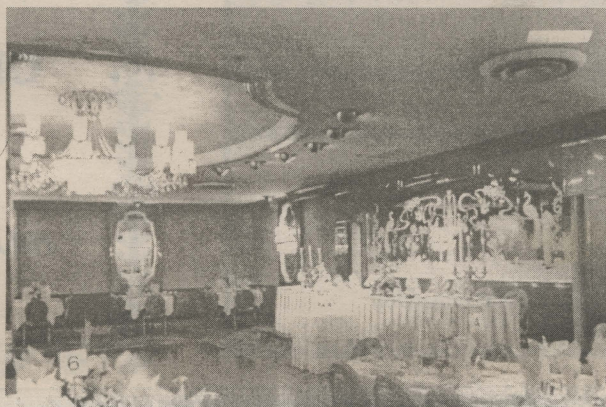
(718) 545-2990

Fax: (718) 545-9275

ZAŠTO LUTATE?

Kad dobro znate da je
Crystal Palace
najljepše i najpovoljnije
mjesto za svadbena veselja,
kane, rođendane,
zabavne večeri, koncerte.....

**RASPOLAZEMO SA
NEKOLIKO
DVORANA I
ZADOVOLJAVAMO
POTREBE NASIH
KLIJENATA OD
50 DO 1.200
GOSTIJU**

ADRIATIC STUDIO

**17-11 65. Street
(Između 17. i 18. Ave.)**

Brooklyn, New York

Tel. (718) 816-8130

Tel. (718) 234-5210

*** NAJO I ANA SPAHIĆ ***

**NAJVAŽNIJE
TRENUTKE
VAŠEG ŽIVOTA
POVJERITE
PROFESIONALCIMA
SA 15 GODINA
ISKUSTVA**

